

An aerial, black and white photograph of Turku, Finland. The city is densely packed with buildings, with a prominent, tall, dark spire of a cathedral (St. Mary's) rising in the center. A river flows through the lower part of the image, with a railway line running parallel to it. The background shows a large body of water and distant hills.

USKONTOTIETEEN

OPISKELUOPAS

2009 – 2010

**Turun yliopisto
Kulttuurien tutkimuksen laitos**

Sisällys

1. JOHDANTO	1
1.1 Tervetuloa opiskelemaan uskontotiedettä.....	1
1.2 Uskontotiede tieteenalana	1
1.3 Uskontotieteilijän kompetenssit	1
1.4 Opiskelu ja työllistyminen.....	2
YLEISTÄ TIETOA OPISKELUSTA	3
2.1 Opiskelumuodot.....	3
2.2 Arvostelu.....	7
2.3 Sivuaineet	7
3. OPISKELU LUKUVUONNA 2009–2010	9
3.1 Erilliset luentokurssit.....	9
3.2 Yliopistokonsortio ja opetus Åbo Akademin puolella	10
3.3 PERUSOPINNOT, 25 op	10
3.4 AINEOPINNOT, 35–45 op	15
3.5 SYVENTÄVÄT OPINNOT, 60–80 op	20
4. USKONNONOPETTAJAKOULUTUS	26
4.1 AINEOPINNOT, 45 op	26
4.2 SYVENTÄVÄT OPINNOT, 80 OP	29
4.3 AINEENOPETTAJAN SIVUAINEOPINNOT 60 op	34
5. ELÄMÄNKATSOMUSTIETO	34
5.1 PERUSOPINNOT, 25 op	35
5.2 AINEOPINNOT, 35 op	38
6. OPISKELUUN LIITTYVÄT KÄYTÄNNÖN ASIAT	43
6.1 Moodle-oppimisympäristö – mikä se on?	43
6.3 Opintojen ajoittaminen ja suunnittelu.....	43
6.4 Opintoneuvonta	44
6.5 Opiskelijakortti ja opiskelijanumero	44
6.6 Sähköposti, internet ja atk-luokat.....	44
6.7 Kirjastot	45
6.7 Kopiokortit ja tulostaminen.....	46
7. VAIHTO-OPISKELU	47
8. TÄRKEITÄ PAIKKOJA	47
9. YHDISTYKSET JA SEURAT	49
10. YLIOPISTON JA OPISKELUN AVAINKÄSITTEITÄ	51
11. HENKILÖKUNTA	54
12. HYÖDYLLISIÄ INTERNET-OSOITTEITA	60
13. KUULUSTELUT, PERIODISOINTI JA KORVAAVUUS	61

Uskontotiede tieteenalana

1. Johdanto

1.1 Tervetuloa opiskelemaan uskontotiedettä

Uskontotiede on yleissivistävä oppiaine, joka muiden humanististen aineiden tavoin tarjoaa pohjakoulu-
lutuksen useille eri aloille. Uskontotieteen opiskelu alkaa yleisen linjan mukaisesti siten, että kaikki
opiskelijat suorittavat uskontotieteen perusopinnot. Aineopinnoista lähtien valitaan joko opettajan linjan
tai yleisen linjan mukaiset opinnot. Opettajan pätevyyden antavat pedagogiset opinnot suoritetaan
sivuaineena, johon haetaan erikseen opinto-oikeutta. Tästä valinnasta ks.

<http://www.hum.utu.fi/opiskelu/sivuaine/opettajaksi.html>. Muiden pääaineiden opettajan linjalle valituilla
on mahdollisuus suorittaa aineenopettajan sivuaine opinnot teologian ja uskontotieteen alueelta, 60
op. Ks. luku 4.3.

Tämän opiskeluoppaan tarkoitus on toimia apuna opintojen käyntiin saamisessa sekä käsikirjana,
josta voi tarkistaa joitakin käytännön asioita, esimerkiksi luentojen aikoja ja paikkoja. Lisäksi oppaassa
on ilmoitettu tiedonlähteitä, joiden avulla voi syventää tietojaan ko. asioista. Opintojaksosen suositelta-
va ajoitus on merkitty niiden esittelyn yhteyteen.

1.2 Uskontotiede tieteenalana

Uskontotiede on humanistinen, yhteiskunta- ja käyttäytymistieteellinen tieteenala, joka tutkii sekä
uskonnollisia perinteitä että uskontokäsitteen piiriin eri kriteerein luokitettavia ilmiöitä niin länsimaisissa
kuin ei-länsimaisissakin yhteiskunnissa. Uskontoa koskevaa empiiristä tietoa systematisoidaan yksi-
lön, yhteiskunnan ja kulttuurin tasoilla. Uskontotieteessä uskontoa ja uskonnollisuutta pyritään ymmär-
tämään ja selittämään yksilöllisenä ja yhteiskunnallisena ilmiönä tutkimalla uskonnollista ajattelua ja
käyttäytymistä paitsi uskontotieteessä kehiteltyjen teorioiden ja metodien, myös mm. historian-
tutkimuksen, folkloristiikan, psykologian, sosiologian, naistutkimuksen ja kulttuuriantropologian näkökul-
mista.

Turun yliopiston uskontotieteen oppiaineen tavoitteena on tuottaa uskonnon ja kulttuurin ilmiöihin sekä
niiden problematisointiin perehtyneitä tutkijoita, asiantuntijoita ja opettajia yhteiskunnan eri sektoreille.

Uskontotieteen lähestymistavoissa painottuvat yhtäältä uskontoetnografia ja -antropologia, toisaalta
kriittinen yhteiskuntatiede. Etnografisin menetelmin hankittuihin kenttätutkimustietoihin perustuva antro-
pologinen tutkimusote jatkaa suomalaisen uskontotieteen pitkää perinnettä ja keskittyy tarkastelemaan
elävien uskontoperinteiden ja globalisoituneen maailman uskonnollisten ilmiöiden monimuotoisuutta.
Kriittinen lähestymistapa puolestaan suuntaa katseen erityisesti uskonnon ja uskontoistamisen yhteis-
kunnallisiin prosesseihin niin historiassa kuin nykypäivässäkin.

Nämä kaksi lähestymistapaa näyttäytyvät paitsi oppiaineen tuottamassa korkealaatuisessa akateemi-
sessa tutkimuksessa myös keskeisenä osana yliopistomaailman ulkopuolella toimivien asiantuntijoi-
den ja opettajien koulutusta. Yhdessä ne tarjoavat välineitä mm. maahanmuuttaja-, monikulttuurisuus-
ja kehitysyhteistyöhön sekä antavat valmiuksia työskentelyyn laajalla kulttuurisektorin alueella, mm.
median, sisällöntuotannon ja projektien parissa. Lisäksi ne suuntaavat osaamista erilaisissa viestintä-
tehtävissä sekä museo- ja arkistoaloilla toimimiseen. Turun yliopiston uskontotieteen oppiaine tarjoaa
myös arvostetun humanistisen koulutuksen uskonnon aineenopettajille.

1.3 Uskontotieteilijän kompetenssit

Uskontotieteestä valmistunut:

- tuntee uskontotieteen oppialan erityispiirteet ja kykenee identifioitumaan uskontotieteilijäksi
- kykenee problematisoimaan käsitteet uskonto ja kulttuuri

Uskontotiede tieteenalana

- osaa tarkastella uskontoa ja uskontoistamista osana inhimillisiä, sosiokulttuurisia ja historiallisia toimintaympäristöjä
- tuntee keskeisten maailman uskontoperinteiden erityispiirteet ja osaa analysoida niiden asemaa ja vaikutusta nykypäivän maailmassa
- tuntee Suomen ja Euroopan uskontohistorian pääpiirteet ja osaa analysoida uskonnon ja kulttuurin merkitystä suomalaisessa yhteiskunnassa
- tuntee uskontotieteen oppihistorian, keskeiset tutkimusnäkökulmat ja teoriat
- kykenee soveltamaan tuottamaansa tietoa erilaisissa käytännön tilanteissa ja hänellä on menetelmälliset valmiudet uskontojen ja kulttuurien tutkimiseksi
- kykenee toimimaan eettisesti kestävällä tavalla niin tutkimuksen kuin muidenkin työtehtävien parissa erityisesti kulttuurisissa vuorovaikutustilanteissa
- osaa hankkia informaatiota sekä punnita sitä kriittisesti
- osaa sekä suullisesti että kirjallisesti selkeällä ja johdonmukaisella tavalla välittää informaatiota sekä ilmaista oman näkemyksensä ja puolustaa sitä
- kykenee niin itsenäiseen kuin ryhmä- ja projektimuotoiseen työskentelyyn
- uskonnonopettajakoulutuksen suorittanut tuntee keskeisten teologisten oppialojen perusteet.

1.4 Opiskelu ja työllistyminen

Turun yliopiston uskontotieteen oppiaineessa annetaan opetusta yleisellä ja aineenopettajan linjalla. Perusopinnot ovat molemmilla linjoilla samat. Yleinen linja tarjoaa monipuolisen näkymän eri alueiden uskontoperinteisiin, sekä uskontotieteen teorioihin ja metodeihin. Yleiseltä linjalta on työllistytty mm. erilaisiin kulttuurialan tehtäviin, pakolais- ja monikulttuurisuustyöhön ja tiedotusvälineiden palvelukseen, sekä tutkimustyöhön. Uskonnonopettajan linjalla opetuksen painopiste on teologiassa, ja siltä valmistuneet työllistyvät pääasiallisesti peruskouluihin ja lukioihin, mutta myös keskiasteen ammatillisten oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen sekä kansanopistojen, kansalais- ja työväenopistojen yleisivistävien aineiden opettajaksi. Humanistisessa tiedekunnassa ei ole rajoitettu sivuaineiden valintaa ja niillä onkin suuri merkitys sen kannalta, mihin ammattiin oppiaineestamme valmistuu. Sivuaineista kerrotaan enemmän luvussa 2.3. Lisäksi uskontotieteen oppiaine osallistuu elämäntutkimustiedon opintojen tuottamiseen.

Turun yliopiston ura- ja rekrytointipalvelujen seurannan mukaan 1999–2006 uskontotieteestä valmistuneista oli valmistumisvuottaan seuraavan vuoden kevät–kesällä 59 % työllistyneitä ja 21 % työttömiä (lopun, joihin lukeutuvat mm. vielä opiskelevat ja äitiyslomalla olijat, eivät olleet työvoiman piirissä). Työllistyneistä 80 % oli sitä mieltä, että heidän työnsä vastaa hyvin koulutusta ja vain 9 % mielestä se vastasi huonosti. Työllistyneistä 63 % oli kunnan tai kuntayhtymän, 14 % yliopiston ja loput suurehkon yrityksen, järjestön, säätiön tai vastaavan tai valtion viraston palveluksessa.

Opiskelijan kannattaa etsiä oman alansa töitä jo opiskeluaikanaan, vaikkei se aina olekaan helppoa. Silmät kannattaa pitää auki myös vapaaehtois- ja järjestötoiminnan suuntaan. Ne tuovat myös työkokemusta, joka näyttää hyvältä ansioluettelossa. Työkokemusta voi hankkia myös harjoittelussa. Harjoittelupaikkoja tarjoavat yliopiston lisäksi mm. kaupungit ja kunnat. Harjoittelupaikkoja voi myös itse hakea yrityksistä ja yhteisöistä. Opetusala on oppiaineessamme turvatuin urapolku ja opettajan koulutuksen linjalta valmistuneista kahdeksan kymmenestä tunteekin työnsä vastaavan hyvin koulutustaan. Yhä useampi valmistunut humanisti työllistää itsensä itsenäisenä ammatinharjoittajana, yrittäjänä tai freelancerina viestinnän ja koulutuksen parissa. Itsenäisessä työssä ei ole ulkoista pakkoa eikä aikatauluja, mikä asettaa vaatimuksia oman ajanhallinnan suhteen. Maisteriksi valmistuneen on myös mahdollista jatkaa opintojaan kohti tohtorin tieteellistä jatkotutkimtoa. Päätoiminen jatko-opiskelu rahoitetaan yleensä erilaisten apurahojen avulla.

Yleistä tietoa opiskelusta

Yleistä tietoa opiskelusta

2.1 Opiskelumuodot

Kirjalliset tentit ja muut suoritustavat

Kirjallisia tenttejä on kahdenlaisia:

- 1) Kirjallinen tentti järjestetään yleensä luentokurssin päätteeksi sen kontrolloimiseksi, mitä kurssilla on opittu. Luentomuistiinpanojen lisäksi tähän luentokertaukseen voi tulla luettavaksi myös joko tutkintovaatimuksissa ilmoitettua tai opettajan määräämää oheiskirjallisuutta. Kustakin luentokurssista järjestetään kolme tenttikertaa.
- 2) Kirjallinen tentti voi myös käsitellä pelkästään luetun kirjallisuuden kuulustelun. Kirjatentti on vähintään kahden opintopisteen laajuinen.

Uskontotieteen oppiaineessa kirjallinen tentti koostuu kurssin laajuudesta riippuen 2–6 kysymyksestä, joihin odotetaan esseemuotoisia vastauksia. Esseellä tarkoitetaan tässä yhteydessä kokonaisista virkkeistä muodostuvaa asiayllistä esitystä annetusta aiheesta. Sisällöllisesti tärkeintä on osoittaa, että tietää, mihin asiakokonaisuuteen kysyty asia kuuluu, kenen tai keiden tutkijoiden mukaan asia vastauksessa esitetään sekä tuottaa jäsennelly ja johdonmukainen esitys asian keskeisistä piirteistä. Tärkeää on pysyä kysytyssä asiassa. Vastausten ei silti tarvitse olla pelkästään luetun tai kuullun toistamista. Erinomaisessa vastauksessa opiskelija pystyy esittämään perustellusti myös omat kommenttinsa ja yhdistelemään eri lähteistä saamia tietoja.

Osa- ja loppuenttipäivinä suoritettaviin kirjallisiin ***tentteihin ilmoittaudutaan viimeistään kymmenen päivää ennen tenttipäivää*** käyttäen ilmoittautumiseen tarkoitettua kuorta, joka palautetaan huolellisesti täytettynä oppiaineen toimistoon, ilmoittautumalla sähköisellä kaavakkeella, joka löytyy oppiaineen kotisivuilta tai ilmoittautumalla NettiOpsu-palvelun kautta. Tentiin tulee ilmoittautua kirjallisesti myös silloin, kun luentokurssin kuulustelu(t) järjestetään osatenttipäivänä. Mikäli tentittävänä on kirjoja, joiden suorittamisesta on sovittu opettajan kanssa, mutta jotka ovat peräisin muista kuin laitoksen kirjastoista, ne on syytä jättää opettajalle kysymysten tekoa varten pariksi päiväksi sen viikon alussa, jolloin tenttipäivä on (tämä koskee lähinnä syventäviä opintoja).

Tenttituloksista tiedotetaan opiskelijoille kyseisen oppiaineen ilmoitustaululla viimeistään kahden viikon kuluttua tenttipäivästä. Kesätenttien tuloksista tiedotetaan pääsääntöisesti syyskuun alkuun mennessä. Tenttitulokset julkaistaan myös sähköisesti yliopiston virtuaalisessa tenttitulospalvelussa Wentissä (<http://www.utu.fi/opiskelu/wentti/index.html>).

Essee

Yleistä: Essee on yleistajuinen kirjallinen esitys tai pohdiskeleva kirjoitelma, eräänlainen pienoistutkielma rajatusta aiheesta tai kysymyksestä. Esseeseen tyylillä on yhtäältä tieteellinen ja asiallinen toisaalta pohdiskeleva ja persoonallinen. Esseeseen kirjoittaja lähestyy tarkastelemaansa aihetta lähdekirjallisuuden perusteella, mutta omasta, perustellusta näkökulmastaan. Esseetä voikin luonnehtia persoonalliseksi tietokirjoittamiseksi, koska siinä yhdistyvät asiatieto ja kirjoittajan luova panos. Essee ei ole referaatti tai käännös eikä muitten ajatusten toistamista, vaan siitä tulee ilmetä kirjoittajan oma näkemys ja perehtyneisyys aiheeseen sekä näkemysten tieteellinen argumentointi. Essee perustuu lähteaineistoon, jota kirjoittaja tarkastelee ja jonka kanssa hän keskustelee valitsemastaan näkökulmasta.

Aine- ja syventävissä opinnoissa kirjatentti on mahdollista ja suositeltavaakin suorittaa esseenä. Essee on opiskelua kirjoittamalla. Tämä on usein tenttiin lukemista tehokkaampaa ja mielekkäämpää, koska itsenäisesti työskentelemällä hankittu tieto omaksutaan paremmin ja syvällisemmin. Esseeseen kirjoittamisen tavoite on harjaantua tieteellisessä kirjoittamisessa. Taito kirjoittaa sujuvasti on osa humanistin ammattitaitoa, jota voi kehittää vain ja ainoastaan kirjoittamalla. Samalla oppii omalle tieteenalalle ominaista kielen- ja käsitteiden käyttöä, aiheen valintaa ja rajausta sekä argumentointia.

Yleistä tietoa opiskelusta

Teknisiä ohjeita: Esseellä tulee olla kansilehti, jossa on otsikko, oma nimi, opiskelijanumero sekä sähköpostiosoite. Lisäksi siinä tulee mainita esseen vastaanottajan nimi ja suoritus, joka esseellä korvataan sekä valmistumispäivämäärä. Essee kirjoitetaan opintojakson aihepiiristä ja sen laajuus riippuu opintopisteiden määrästä. Ohjeelliset vähimmäissivumäärät:

- 2 op = 6 sivua
- 3 op = 8 sivua
- 4 op = 10 sivua
- 5 op = 12 sivua
- 6 op = 14 sivua

Muistathan, että vain tekstisivut lasketaan, ei siis kantta eikä sisällysluetteloa! Esseen aineistosta ja aiheesta sovitaan etukäteen opintojaksosta vastaavan tentaattorin kanssa. Myös muuta kuin tutkintovaatimuksissa mainittua kirjallisuutta on mahdollista käyttää, kunhan siitä sopii etukäteen. Käytetyt lähteet merkitään lähdeluetteloon. Tekstin sisäisiä viittauksia ei tarvitse merkitä, mutta tekstin sisällä on muistettava viitata niihin tutkijoihin, joiden tietoja käyttää. Suorat lainaukset on merkittävää lainausmerkein.

Rakenteesta: Esseessä on oltava alku, keskikohta ja loppu. On tärkeää, että alku ja loppu muodostavat parin: alussa esitetään jokin ongelma, johon lopussa esitetään vastaus. Keskikohta on asian käsittelyä. Kirjoitelman aihe on rajattava huolella. Samoin lähteiden valintaa ja kysymysten asetelua tulee pohtia ennen kirjoittamisen aloittamista. Kirjoitelmalle kannattaa tehdä otsikko jo varhaisessa vaiheessa, sillä se suuntaa kirjoitusprosessia. Hyvä pääotsikko kertoo lukijalle heti kirjoituksen aihepiirin, näkökulman ja ongelman, mahdollisesti myös kirjoittajan oman vastauksen.

Hyvällä kirjoitelmalla on selkeä ja tarkoituksenmukainen rakenne: ensin esitetään tutkimuskysymys tai ongelma ja lopussa annetaan vastauksia tai ratkaisuja asetettuun kysymykseen. Tutkimuskysymys on kirjoitelman punainen lanka ja mieli, johon kaikki muu tieto ja näkökulmat suhteutetaan. Lyhyissäkin kirjoitelmissa on hyvä olla johdanto, jossa tuodaan tiiviissä muodossa esiin kirjoitelman aihe, kysymykset, oletukset ja näkökulma sekä esitellään aineisto. Varsinainen käsittely on syytä jakaa muutamaan osakokonaisuuteen, varsinkin pitkissä esseissä. Väliotsikoiden käyttö on erittäin suotavaa lyhyissäkin kirjoitelmissa, sillä väliotsikoiden avulla kirjoittaja saa uuden näkökulman tekstinsä osiin. Väliotsikoiden on hyvä olla informatiivisia, jolloin seuraavaksi käsiteltävä asia tai näkökulma on selkeästi esillä. Tee-maa käsitellään aineistoon nojautuen, nostaen esiin omia ja muiden tutkijoiden havaintoja ja väitteitä. Esseen lopussa voi esittää yhteenvedon tai synteessin omista ja/tai muiden tekemistä johtopäätöksistä. Lopetus on erityinen paikka osoittaa oman ajattelun laatu ja omaperäisyys.

Tieteellinen teksti on johdonmukaista, kieliopillisesti korrektaa ja helpopolukuista asiaproosaa. Hyvä teksti on käsitteiltään selkeätä ja havainnollista. Vaikeaselkoisuus tai runsas sivistyssanojen käyttö eivät ole ansioita, vaan selkeä ja ymmärrettävä teksti antaa kuvan kirjoittajan kyvystä ilmaista ajatuksiaan. Tieteelliseen kirjoittamiseen kuuluu toisten kirjoittajien kunnioittaminen silloinkin, kun on heidän kanssaan eri mieltä. Tieteellisessä keskustelussa vastaväitteet ja kritisointi kohdistuvat henkilöiden sijasta tulkintoihin ja väitteisiin. Kriittisyys ei siis tieteellisessä tekstissä merkitse esimerkiksi ivallisuutta. Oikolukuun ja viimeistelyyn kannattaa varata riittävästi aikaa.

Arvostelu ja palaute: Essee arvostellaan asteikolla 0–5 ja sen arvostelussa otetaan huomioon kirjoituksen onnistuminen ja ansiot mm. seuraavissa osa-alueissa: esseen sisällön ja tehtävänasettelun vastaavuus, aiheen rajaus, ongelman ja kysymysten esittäminen, lähteiden valinta ja käyttö, käsitteiden ja ajattelun johdonmukaisuus, kirjoitelman rakenteen toimivuus, kontekstin ja kokonaisuuden rakentuminen, johtopäätösten ja argumentoinnin laatu, tekstin tyyli ja kieliasu. Kaikkia näitä seikkoja kannattaa myös kirjoittajan itsensä miettiä.

Yleistä tietoa opiskelusta

Opiskelijalla on oikeus saada esseestään palautetta. Opettajat antavat mielellään palautetta esseistä, kun heihin ottaa yhteyttä ja sopii palautteen antamisen muodosta. Palaute voi olla henkilökohtainen tapaaminen, sähköpostiviesti tai essee palautetaan paperimuodossa, jolloin kommentit löytyvät sen marginaaleista. Harva opiskelija kuitenkaan käyttää tätä mahdollisuutta hyväkseen. Pelkkä numero ilmoitustaululla ei kerro kaikkea, joten siksi palautetta kannattaa rohkeasti kysyä.

Luentopäiväkirja

Luentopäiväkirja perustuu luentomuistiinpanoihin ja sen tarkoituksena on analysoida, kommentoida ja kritisoida esillä olevaa aihetta ja luennoitsijan kysymyksenasettelua ja esitystä. Päiväkirjassa laitetaan toisin sanoen luentojen aiheet sekä oma oppiminen keskustelemaan keskenään. Päiväkirjassa voi keskittyä vain johonkin luentojen aihealueeseen ja siihen sisältyvien ajatusten kehittelyyn mahdollisesti itse etsityn lisätiedon avulla tai siinä voi laatia synteisin koko luentokurssista. Päiväkirjan on tarkoitus sisältää kuulija-kirjoittajan arvio käsiteltyjen aiheiden, menetelmien tai teorioiden hyödyllisyydestä, merkityksestä, sovelluskelpoisuudesta, jne. Arviointiin voi lisätä kommentteja myös luennon ja luennoitsijan onnistumisesta eli luentojen arvioinnin ja toivomukset esimerkiksi opetuksen kehittämisestä ja kohdentamisesta. Luentopäiväkirja on siten myös henkilökohtainen dokumentti tietyistä opiskelujaksos- ta ja -kokemuksista. Luentopäiväkirja toimitetaan puhtaaksikirjoitettuna kurssin päätyttyä opettajalle tarkastettavaksi ja tarkastuksen jälkeen se palautetaan kirjoittajalle.

Oppimispäiväkirja

Oppimispäiväkirja on teksti, joka koostuu seminaarissa käsitellyistä sekä seminaaria varten luettujen artikkelien pääasioista sekä niihin liittyvistä huomioista sekä omista tulkinnoista ja kysymyksistä. Siinä yhdistyvät siten sekä lainattu teksti sekä oma ajattelu, oman pohdinnan ollessa pääosassa. Tämän vuoksi oppimispäiväkirja ei missään nimessä tarkoita muistiinpanoja seminaari-istunnosta tai pöytäkirjaa käydyistä keskusteluista. Toki artikkeleja luettaessa ja seminaari-istuntoon osallistuttaessa on tehtävä muistiinpanoja, jotta voi tunnistaa keskeiset asiat sekä nostaa esiin itseä kiinnostavat kysymykset, ja myös kirjata ylös heränneet ajatuskulut. Oppimispäiväkirjan perimmäinen tarkoitus on toimia välineenä oman oppimisen tutkimisessa ja kehittämisessä, yhtenä reflektoinnin välineenä.

Oppimispäiväkirjan avulla pystyy seuraamaan omaa oppimistaan sekä ajatustensa kehittymistä, mutta samalla myös prosessoida ja kehittää oppimaansa eteenpäin. Keskeistä on siis oman oppimisen seuraaminen. On toivottavaa, että oppimispäiväkirjan avulla opiskelija löytää yhteyksiä eri asioiden välillä, suhteuttaa tietoja toisiinsa sekä liittää niitä omaan ajatteluunsa.

Oppimispäiväkirjan kirjoittaminen perustuu ajatusten säännöllisesti tapahtuvaan jäsentämiseen ja muokkaamiseen kirjoittamalla. Erityisen hyödyllisinä ne on koettu silloin, kun opiskelijan on jäsennettävä omia kokemuksiaan ja ajatuksiaan suhteessa teoreettiseen tietoon.

Oppimispäiväkirjaa on hyvä kirjoittaa seminaarin aikana kotona jokaisen tapaamisen jälkeen. Jos työn aloittaa seminaarin loppumisen jälkeen, vaarana on sen pitkittyminen ja mahdollisesti tekemättä jääminen. Seminaarimuistiinpanoihin kannattaa toki laittaa merkintöjä sellaisiin kohtiin, joita voi esittää oppimispäiväkirjassa, ja kirjoittaa ylös mielestään tärkeitä huomioita ja kysymyksiä odottamaan oppimispäiväkirjassa tapahtuvaa jatkojalostusta. Tasapainoinen oppimispäiväkirja sisältää kirja- ja yleistietoa, kokemuksia, tunteita ja reaktioita, toteamista, mutta myös ymmärrystä, sovellusta, analyysia ja synteesiä sekä arviointia. Lisäksi oppimispäiväkirja voi sisältää vääринymmärryksiä sekä omien tunteiden ja reaktioiden analysointia. Oppimispäiväkirja vastaa kysymyksiin: mitä opin, mitä haluaisin kysyä ja mitä ajattelen?

Oppimispäiväkirja arvioidaan ja sen mukaan määräytyy 50 % kurssin arvosanasta. Toinen puoli tulee seminaari-istuntoihin osallistumisesta. Oppimispäiväkirjat palautetaan kahden viikon kuluessa viimeisestä istuntokerrasta. Opiskelija saa kommentoidut oppimispäiväkirjat takaisin itselleen arvioinnin jälkeen.

Opiskelu opintopiireissä ja pienryhmissä

Yleistä tietoa opiskelusta

Ylenmääräistä kirjapakettien kanssa seurustelua voi välttää järjestämällä opintopiirejä. Tämä edellyttää opiskelijoilta melkoista aktiivisuutta ja varttuneempien opiskelijoitten ryhtymistä ryhmien vetäjiksi. Varttuneemmat ja joissain asioissa ehkä viisaammatkin opiskelijat ohjaavat täten nuoria opiskelijoita oppimaan. Kyseeseen voi tulla vaikkapa lukuseminaari tai osapuolia kiinnostavan aiheen ympärille koottu teemaseminaari, jossa jäsenet kokoontuvat keskustelemaan ja kirjoittamaan oman kiinnostuksensa pohjalta. Opintopiirit ovat aina oppiaineen opetushenkilökunnan valvonnassa ja osallistujat saavat niistä opintoviikkoja: vetäjät syventäviin opintoihin ja osallistujat aineopintoihin. Opintopiirit ovat sivistysyliopistoperinteen jatkajia; niissä toimitaan, koska halutaan oppia ymmärtämään todellisuutta tarkastelemalla sitä erilaisista näkökulmista. Jos opintopiiriä ei juuri tänä vuonna ole oppiaineessasi tarjolla, ota asia esille opettajiesi kanssa. Pienryhmäopiskelu on sukua opintopiirille. Se tapahtuu vähintään 3–4 opiskelijan ryhmässä, jonka jäsenet lukevat yhdessä vaaditut teokset ja kirjoittavat toisilleen keskusteltavaksi referaatteja tärkeimmistä aiheista. Opettajan osuus jää pienryhmätyöskentelyssä tehtävien antamiseen ja referaattien arvosteluun. Tämänkin opiskelumuoto vaatii opiskelijoilta omatoimisuutta.

Seminaarit

Luentojen, kirjojen ja esseiden lisäksi sekä oppineisuuttaan että kommunikointi- ja yhteistyötaitojaan pääsee hiomaan seminaareissa. Oppiaineet järjestävät esimerkiksi lukuseminaareja, joissa luetaan ennalta suunnitellun ohjelman mukaan tieteellisiä artikkeleita ja kirjallisuutta. Yleensä opintojen toiselle tai kolmannelle vuodelle sijoittuva proseminaari on tieteellisen ajattelun ja esittämisen harjoittelua. Opiskelun loppuvaiheen graduseminaari liittyy pro gradu -tutkielman tekemiseen. Useimmissa oppiaineissa seminaarityöskentelyn ohjeita on koottu oppaiksi, jotka löytyvät kunkin seminaarin Moodle-alueelta. Seminaareissa opiskelijalla on tilaisuus harjoitella sekä suullista että kirjallista tieteellistä argumentointia sekä löytää, testata, pohtia ja paneutua itse valitsemaansa tutkimusaiheeseen. Seminaarit ovat tyypillisesti opiskelumuodosta, jonka palkitsevuus on suoraan verrannollinen seminaareihin investoidun työmäärän kanssa. Lienee sanomattakin selvää, että pääaineen pro- ja graduseminaari kannattaa sijoittaa lukujärjestykseen ennen kuin täyttää sitä muulla ohjelmalla.

Korvaavat suoritukset ja luentopassi

Kirjallisuuskäytöksiä suorittavia opintojaksoja voi korvata osittain kuuntelemalla ja referoimalla seminaareja ja vierailuluentoja. Seminaariohjelman seuraamisen lisäksi kirjoitetaan noin viiden (5) liuskan mittainen esitys seminaarin annista. Yksi seminaaripäivä oppimispäiväkirjoineen tuottaa yhden opintopisteen.

Luentopassilla voi myös kerätä neljästä (4) sopivasta vierailuluennosta 1 opintopisteen suorituksen. Passin saa oppiaineen toimistosta. Luennointisijalta pyydetään allekirjoitus passiin ja jokaisesta luennosta kirjoitetaan noin kahden liuskan mittainen oppimispäiväkirja suhteuttamalla luennon tematiikka uskontotieteen opintoihin (ks. luentopäiväkirja edellä).

Turussa ja muuallakin Suomessa on tarjolla luentosarjoja, seminaareja, yleisöluentoja ja muuta opetusta, jota voi sopimuksen mukaan hyödyntää opintojen suorittamisessa. Aluksi kannattaa osallistua humanistisen tiedekunnan järjestämiin tilaisuuksiin ja opintojen edetessä voi hyödyntää myös muitten tiedekuntien tarjoamaa opetusta. Tämän muun opetuksen korvaavuudesta ja soveltuvuudesta opintojen suorittamisessa tulee neuvotella oman opettajan kanssa etukäteen.

Tenttikysymyksiin vastaaminen

1. Kuuntele ja lue tarkasti opettajan ohjeet.
2. Kirjoita nimesi ja muut tarvittavat tiedot (myös opiskelijanumero) jokaiseen vastauspaperiin.
3. Lue kaikki tehtävät läpi ja mieltä, missä järjestyksessä niihin on paras vastata.
4. Tee aikataulu. Tämä on tärkeää, jotta ehdit vastata kaikkiin kysymyksiin.
5. Lue kysymys tarkasti, jotta osaat rajata vastauksesi – älä lavertele ja kirjoita kaikkea tietämäsi – kohdista vastauksesi kysytyyn.

Yleistä tietoa opiskelusta

6. Suunnittele vastaus. Kokoa toiselle paperille kaikki asiat, jotka aiot kirjoittaa vastaukseen. Tarkista, liittyvätkö asiat kysytyyn. Mieti tarkkaan jäsennelty, johdonmukaisesti etenevä vastaus, joka on opettajan helppo lukea. Ota huomioon kysymyksen vastaamiseen käytettävissä oleva aika.
7. Kirjoita teksti lausein, ei ranskalaisin viivoin (poikkeuksena pitkät listat). Keskity pääkohtiin. Jos aikaa jää, kerro myös yksityiskohdista. Lisää tarpeen mukaan tiedon sovellusesimerkkejä tai omia kokemuksiasi asiasta (käytä harkintaa!). Kirjoita vastaukset selkeällä, luettavalla käsialalla.
8. Tarkista. Lue vastauksesi läpi. Korjaa ja lisää asioita, jos koet sen tärkeäksi.
9. Katso, että paperissasi on kaikki tarvittavat tiedot.

2.2 Arvostelu

Opintosuoritukset arvostellaan asteikolla hyväksytyt/hylätyt tai käyttämällä asteikkoa:

- 5 (erinomainen)
- 4 (kiitettävä)
- 3 (hyvä)
- 2 (tydyttävä)
- 1 (välttävä)
- 0 (hylätty)

Pro gradu -työt, lisensiaatintutkimukset ja väitöskirjat arvioidaan seitsenportaisella asteikolla:

- laudatur
- eximia cum laude approbatur
- magna cum laude approbatur
- cum laude approbatur
- non sine laude approbatur
- lubenter approbatur
- approbatur
- improbatur (hylätty)

Pakollisen ruotsin kielen suoritukset arvioidaan kaksiportaisella asteikolla 2 = tydyttävät tiedot ja 4 = hyvät tiedot.

2.3 Sivuaineet

Uskontotieteen opiskelijalla on suuri valinnan vapaus sivuaineiden suhteen. Ensimmäisenä opiskeluvuotena kannattaa aloittaa ainakin yksi sivuaine. Sivuainevalintoja pohdiskellessaan opiskelijan kannattaa tutustua eri tiedekuntien opinto-oppaisiin ja oppiaineiden www-sivuihin. Hyvä paikka aloittaa tutustuminen on Turun yliopiston ”tiedekunnat ja oppiaineet” – nettisivu:
http://www.utu.fi/opiskelu/tiedekunnat_ja_oppiaineet/index.html

Seuraavassa listassa on esitelty humanistisen tiedekunnan aineita laitoksittain sekä muita mahdollisesti kiinnostavia aineita tiedekunnittain. Opettajiksi aikovien täytyy sisällyttää tutkintoonsa vähintään 60 op:n laajuiset sivuaineopinnot (perus- ja aineopinnot) siitä aineesta, josta haluaa saada toisen opetettavan aineen opetusoikeuden.

Osassa aineista on vapaa sivuaineoikeus, osassa taas opiskelijamäärää on rajoitettu ja/tai niissä on sivuaineen pääsykoe. Tarkista pääsykokeiden ajat ja paikat ko. aineen ilmoitustaululta tai nettisivulta. Vapaita sivuaineita opiskellakseen on opiskelijan ilmoittauduttava ko. oppiaineen toimistoon. Joihinkin vapaisiin sivuaineisiin täytyy ilmoittautua määräaikaan mennessä. Tarkista tämä asia kyseisen aineen kotisivuilta.

Koodit: **P** = vain perusopinnot, **PA** = vain perus- ja aineopinnot, **VS** = vapaa sivuaineoikeus, **PK** = sivuaineen pääsykoe tai karsiva johdantokurssi, **EH** = erillinen haku.

Sivuaineet

Kulttuurien tutkimuksen laitos:

Arkeologia (**VS**) tutkii menneisyyden ihmisten jälkeensä jättämiä materiaalisien kulttuurin jäänteitä. Sen tutkimusmenetelmät voivat sivuta niin historia-, kieli-, yhteiskunta- kuin luonnontieteitäkin. Folkloristiikka (**VS**) on suullisen kansanperinteen tutkimusta. Se tarjoaa näkökulmia niin vanhaan kansankulttuuriin kuin nykyperinteeseenkin, sekä niiden yhteiskunnallisiin merkityksiin. Kansatiede (**VS**) tutkii pääasiassa materiaalista kulttuuria, mutta myös kulttuurien kohtaamiseen ja identiteetteihin liittyviä kysymyksiä. Museologia (**PA, PK**) valmentaa erilaisiin museotalon tehtäviin. Museologiaa sivuaineeksi hakevalla täytyy olla perusopinnot suoritettuna arkeologiasta, klassillisesta arkeologiasta, kansatieteestä, folkloristiikasta, Suomen-, yleisestä- kulttuuri- tai taidehistoriasta tai musiikkitieteestä. Elämänkatsomustiedon opinnot (**VS, PA**) mahdollistavat toimimisen ET:n opettajana kouluissa.

Historian laitos:

Historia-aineita eli yleistä- ja kulttuurihistoriaa (**PK**) sekä Suomen historiaa (**PK**) voi opiskella humanistisessa tiedekunnassa. Sivuaineopiskelijoiden tulee läpäistä pääsykoe. Lisäksi yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa opetetaan poliittista historiaa, jossa on vapaa sivuaineoikeus.

Kieli- ja filologia-aineet:

Turun yliopistossa voi opiskella sivuaineena seuraavia kieliaineita: englantilainen filologia, espanjan kieli, italian kieli, klassilliset kielet (kreikka ja latina) ja antiikin kulttuuri, pohjoismainen filologia, ranskan kieli, romanian kieli ja kulttuuri, saksalainen filologia, suomen kieli, suomalais-ugrilainen kielentutkimus, unkarin kieli ja kulttuuri, venäläinen filologia sekä viron kieli ja kulttuuri. Vapaa sivuaineoikeus on klassillisissa kielissä ja unkarissa, muissa kieliaineissa on sivuaineen pääsykoe. Pääsykokeista vapaata kieltenopetusta järjestää kielikeskus.

Yleinen kielitiede (**VS**) ja fonetiikka (**VS**) ovat teoreettista kielentutkimusta, jotka sopivat hyvin kieliainneiden tueksi. North American Studies (**VS, P**) on englantilaisen filologian järjestämä pohjoisamerikkalaiseen kulttuuriin keskittynyt sivuainekokonaisuus. Klassillisten ja romaanisten kielten laitos järjestää opetusta myös klassillisessa arkeologiassa (**VS, PA**).

Taiteiden tutkimuksen laitos:

Kotimainen kirjallisuus (**VS**) ja yleinen kirjallisuustiede (**VS**) pyrkivät ymmärtämään ja tulkitsemaan kirjallisuuden ominaispiirteitä, merkityksiä ja yhteiskunnallisia edellytyksiä. Yleinen kirjallisuustiede järjestää myös luovan kirjoittamisen sivuainekokonaisuutta (**EH, PA**). Mediatutkimus (**PK**) opettaa tarkastelemaan kriittisesti mediaa ja on erinomainen sivuaine sille, joka tahtoo syvällisempää näkemystä nykykulttuuriin. Naistutkimus (**VS**) tutkii sukupuolen ja sukupuolieron historiallisia, kulttuurisia ja sosiaalisia suhteita eri aikoina ja eri tilanteissa. Taidehistoria (**PK**) tarjoaa näkökulmia visuaalisen kulttuurin historiaan ja nykypäivään.

Kasvatustieteellinen tiedekunta:

Opettajan pedagogiset opinnot (**PK**) ovat opettajaksi aikovalle pakolliset. Niihin haetaan pääaineen kiintiössä, jonka kasvatustieteellinen tiedekunta vahvistaa vuosittain. Kasvatustieteellisessä voi opiskella myös kasvatustiedettä, erityispedagogiikkaa ja aikuiskasvatustiedettä (**VS**).

Matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta:

Maantieteen (**VS**) oppiaineessa uskontotieteen opiskelijaa kiinnostanee eniten kulttuurimaantiede, jolla on yhteyksiä mm. sosiologiaan, väestötieteeseen ja kulttuurien tutkimukseen. Matemaattis-luonnontieteellisessä opetetaan myös kehitysmaatutkimusta (**VS**) englannin kielellä. Kehitysmaatutkimus valmistaa opiskelijaa tekemään työtä tai tutkimusta kehitysmaaolosuhteissa. Ympäristötiede (**VS**) tarjoaa monitieteellisen näkökulman ympäristöön ja siihen kohdistuviin uhkiin.

Yhteiskuntatieteellinen tiedekunta:

Filosofia (**VS**) on varsinkin aineenopettajaksi aikovien keskuudessa suosittu aine, mutta tarjoaa myös hyviä ajattelun työkaluja tutkijaksi aikovalle. Poliittinen historia (**VS**) tarkastelee historiaa poliittisesta näkökulmasta. Psykologia (**VS**) on varsinkin aineenopettajalle hyödyllinen sivuaine. Sosiologia (**VS**) ja

Sivuaineet

valtio-oppi (**VS**) ovat yleisiä yhteiskuntatieteitä, kun sosiaalipolitiikka (**VS**) ja sosiaalityö (**VS**) ovat käytännöllisemmin suuntautuneita ja erikoistuneempia eri yhteiskuntaelämän aloille.

Monitieteiset:

Aasia-opinnot (**VS, P**) opastavat nykypäivän Itä-Aasian poliittisiin ja taloudellisiin järjestelmiin. Opetus tapahtuu yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa englannin kielellä. Asklepios-ohjelmassa (**EH, 15 op**) luodaan yhteistä kenttää humanististen-, yhteiskunta- ja lääketieteen välille. Humanistisen tiedekunnan järjestämä Baltic Sea Region Studies (**VS, P**) on englanninkielinen monitieteinen, Itämeren käsittelevä opintokokonaisuus, jonka sisältö on jaettu teemoittain historiaan ja kulttuuriin, kieliin ja kommunikaatioon sekä yhteisöön ja ympäristöön. Liiketaloustiede (**VS**) on hyödyllinen sivuaine varsinkin yritysmaailmasta kiinnostuneelle. Matkailualan verkostoyliopistossa (**EH**) yhdistyy eri tieteenalojen ymmärrys matkailusta. Monikulttuurisuus ja siirtolaisuus (**VS, P**) on sosiaalipolitiikan, historian ja kulttuurien tutkimuksen laitosten, sekä siirtolaisuusinstituutin yhteistyössä tuottama opintokokonaisuus, joka on hyödyllinen varsinkin monikulttuurisuus- ja maahanmuuttotyöhön aikovalle. Turun kaupparokkeakoulussa opetettava Tulevaisuuden tutkimus (**VS**) tutkii mahdollisia tulevaisuuksia tieteellisesti.

3. Opiskelu lukuvuonna 2009–2010

HUOMIO! Syyslukukaudella 2009 (periodit 1.–2.) pidettävän Kirjallisen viestinnän opetusohjelma on luettavissa verkossa:

(http://www.hum.utu.fi/oppiaineet/suomi/opiskelu/opetus_syyslukukaudella/kirjallinen_viestinta_hum.html).

Kurssi on pakollinen kaikille tiedekunnan pääaineopiskelijoille ja se pitäisi suorittaa heti ensimmäisenä vuonna. Syksyn kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti kieliaineiden pääaineopiskelijoille. Arvostelussa käytetään asteikkoa 1–5.

3.1 Erilliset luentokurssit

1.) Taiteet ja Raamattu -luentosarja, 3 op

Ajankohta: 27.10.–3.12.09 (SL2) tiistaisin ja torstaisin klo 16–18

Luentojen päivämäärät: 27.10., 29.10., 3.11., 5.11., 10.11., 12.11., 17.11., 19.11., 24.11., 26.11., 1.12., 3.12.

Suoritustapa: 22–24h luentoja, 300 sivua suomenkielisiä tekstiä (Raamatusta) + ohjeistettu oppimispäiväkirja tai essee.

Kurssin suunnittelijat: Tiina Mahlamäki, Pekka Tolonen, Aino Mäkikalli

Kurssin koordinaattori: Aino Mäkikalli (ainmak[at]utu.fi)

Luentosarja ”Taiteet ja Raamattu” käsittelee eri taidemuotojen ja Raamatun välisiä yhteyksiä. Kurssin tavoitteena on selvittää Raamatun funktioita eri taiteiden tuottamissa representaatioissa eri aikakausina ja auttaa opiskelijaa ymmärtämään Raamatun roolia ja sitä kautta laajemmin kristinuskon läsnäoloa länsimaisen kulttuurin traditioissa. Lisäksi opiskelijalle valottuu Raamatun yhteydet joihinkin tulkinnan teorioihin. Kurssi on suunnattu sekä taiteiden tutkimuksen laitoksen aine- ja syventäviä opintoja suorittaville opiskelijoille että Turun yliopiston uskontotieteen opiskelijoille. Kurssi pidetään luentosarjana, jonka puhujiksi kutsutaan eri taidemuotojen tutkijoita, media- ja naistutkijoita sekä uskontotieteilijöitä. Kurssin runko rakentuu Raamatun kirjojen mukaan, sillä luentosarjan yhtenä tavoitteena on kerrata ja tehdä tutummaksi Raamatun sisältämiä tarinoita, henkilöitä ja tapahtumia. Ks. tarkempi ohjelma uskontotieteen kotisivuilta.

Opiskelu lukuvuonna 2009 – 2010

3.2 Yliopistokonsortio ja opetus Åbo Akademin puolella

Turun yliopiston opiskelijoilla on myös mahdollisuus suorittaa kursseja ja opintokokonaisuuksia Turun Kauppakorkeakoulun ja Åbo Akademin puolella.

Turun kauppakorkeakoulun ja Turun yliopiston **konsortio** aloitti toimintansa 1.8.2008, mikä on väli-vaihe ennen yhdistymistä uudeksi yliopistoksi vuonna 2010. Kauppakorkeakoulun ja yliopiston yhteistyötä tiivistetään jatkuvasti sekä opetuksessa että tutkimuksessa. Lähtökohdana on yliopiston vahva ja monipuolinen perustutkimus, jota vahvistetaan kauppakorkeakoulun liiketaloudellisella erityisosaamisella. Tutkimusta vahvennetaan muun muassa uusilla monitieteisillä tutkimushankkeilla ja panostamalla keksintöjen kaupallistamiseen. Opetustarjontaa monipuolistetaan, opiskelijoiden liikkuvuutta lisätään ja koulutuksen kansainvälisyyttä syvennetään. Opetusyhteistyöhankkeet syksyllä 2009 ovat

- Turun yliopiston opiskelijoille suunnattu, TuKKK:n tarjoama Liiketoimintaosaamisen perusopintokokonaisuus (LTO),
- sekä TY:n että TuKKK:n opiskelijoille suunnattu poikkitieteelliset Kestävän kehityksen (KEKO) opintokokonaisuus.

Lisätietoja opintokokonaisuuksista löydät TuKKK:n vuoden 2009–10 opinto-oppaan Opintokokonaisuudet-osiosta. Opintokokonaisuudet ovat pääsääntöisesti sivuaineen laajuisia. Niiden opetuksessa hyödynnetään perinteisen luento- ja harjoitustyön ohella monipuolisia menetelmiä, esimerkiksi yritys-simulaatiota tai mentorointia. Opintokokonaisuuksista tehdään myös mahdollisuuksien mukaan poikkitieteellisiä, jolloin opetusta tarjotaan sekä kauppakorkeakoululla että yliopistolla.

Åbo Akademi voi suorittaa uskontotieteen kursseja. Åbo Akademin uskontotieteen (religionsvetenskap) oppiaine tarjoaa luento-opetusta mm. uskontopsykologiassa, -sociologiassa sekä maailmanuskonnoissa. Turun yliopiston opiskelijoiden on käytävä ennen kurssien suorittamista ilmoittautumassa ÅA:n opiskelijapalveluihin saadakseen merkinnät suoritetuista opinnoista opintorekisteriin. Kurssien suorittamista Åbo Akademin puolella suositellaan. Luentoajat ja -paikat ovat nähtävillä uskontotieteen ilmoitustaululla ("Kursplan för ämnet Religionsvetenskap, Åbo Akademi, Läsåret 2009–2010").

Tarkempaa tietoa opiskelusta:

TuKKK: <http://www.tse.fi/FI/opiskelu/tytukkk/Pages/default.aspx>

ÅA: <http://web.abo.fi/fak/hf/relvet/>

3.3 PERUSOPINNOT, 25 op

Tavoitteet

Perusopintojen tavoitteena on uskontotieteen tutkimuskohteiden, peruskäsitteiden, tutkimushistorian ja erityisalojen sekä Suomen ja maailman uskonnollisen kentän perustason tuntemus ja hallinta. Perusopintojen tentit suoritetaan luentokoulustelu- ja laitostenttipäivinä.

USKO1201 P0. USKONTOTIETEEN ESITTELYLUENTO JA TIEDONHAUN ALKEET, 0 op

Orientation to the Study of Religion

Tavoitteet: Opiskelija orientoituu pääaineopintoihinsa ja tekee henkilökohtaisen opiskelusuunnitel-mansa, ymmärtää pää- ja sivuainevalintojensa merkityksen urasuunnittelulle ja kykenee omatoimi-sesti etsimään tietoa ja lähteitä yliopiston tarjoamien tiedonhakujärjestelmien avulla.

Sisältö: Kurssin tarkoituksena on johdattaa opiskelija pääaineopintoihinsa ja avustaa uskontotieteen opintojen suoritusjärjestyksen ja sivuaineiden valinnassa niin, että nämä luovat hyvät edellytykset opintojen etenemiselle, maisterikoulutukseen ja työelämään siirtymiselle. Lisäksi kurssi antaa valmiu-det opinnoissa tarvittavaan omatoimiseen tiedonhakuun. Kurssi koostuu uskontotieteen esittelyluen-nosta, työelämälähtöisen opinto-ohjauksen luennosta ja HOPS:n laatimisesta ja tarkastamisesta sekä pääkirjaston järjestämästä tiedonhaun perusteiden kurssista.

Uskontotieteen perusopinnot

Vaadittavat opintosuoritukset: suorituskieli suomi; osallistuminen opetukseen ja HOPS:n laatiminen

Suositteltu suoritusajankohta: 1. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 4h, itsenäinen työskentely 4h, demonstraatio

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja HOPS:n laatiminen

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1-5, ei arviointia

Opetus: Esittelyluento järjestetään ma 31.8. klo 11–12 uskontotieteen seminaarihuoneessa

Vastuuhenkilöt: professori Veikko Anttonen (esittelyluento), assistentti Pekka Tolonen (HOPS) ja pääkirjaston henkilökunta

USKO1202 P1. JOHDANTO KULTTUURIEN TUTKIMUKSEEN, 2 op

Introduction to Cultural Research

Tavoitteet: Opiskelija omaksuu perustiedot kulttuurien tutkimuksesta Suomessa arkeologian, folkloristiikan, kansatieteen, museologian ja uskontotieteen tutkimushistorian ja kysymyksenasettelujen näkökulmasta.

Sisältö: Kulttuurien tutkimuksen aate- ja oppihistoriallinen tausta tiivistetysti; arkeologian, folkloristiikan, kansatieteen, museologian ja uskontotieteen keskeiset tutkimusnäkökulmat ja käsitteet; suoma-laista kulttuurialuetta koskevan tutkimuksen ja sitä koskevien etnografisten aineistojen esittely sekä näiden vertailu Euroopan, Skandinavian, Itämeren alueen, Pohjois-Venäjän ja Euraasian kulttuureihin.

Suositteltu suoritusajankohta: 1. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 24 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen, luento-/oppimispäiväkirja

Arviointi ja arviointiperusteet: Hyväksytyt–hylätyt

Opetuksen ajankohta: SL 2009, 1. periodi

Opetus: Fennicumin luentosali XXV

Ma 31.8. klo 14–16 (lehtori M. Kamppinen)

Ti 1.9. klo 14–16 (lehtori M. Kamppinen)

Ke 2.9. klo 12–14 (prof. P. Leimu)

To 3.9. klo 10–12 (lehtori T. J. Virtanen)

To 3.9. klo 14–16 (prof. P. Hakamies)

Pe 4.9. klo 12–14 (tuntiopettaja P. Enges)

Ma 7.9. klo 14–16 (prof. V. Anttonen)

Ti 8.9. klo 14–16 (prof. J–P. Taavitsainen)

Ke 9.9. klo 12–14 (assistentti Juha Ruohonen)

To 10.9. klo 10–12 (tutkija S. Pihlman)

To 10.9. klo 14–16 (lehtori M. Kamppinen)

Pe 11.9. klo 12–14 (lehtori M. Kamppinen)

Kirjallisuus/Oppimateriaali:

Ensimmäiseen kirjatenttiin luetaan teokset **T. H. Eriksen:** Toista maata? Johdatus antropologiaan, Gaudeamus, 2004, ss. 105–296 ja **R. Grünthal** (toim.): Ennen muinoin. Miten menneisyyttämme tutkitaan, SKS, 2002.

Lisätieto: Luentopäiväkirjan vastaanottaa uskontotieteen lehtori Matti Kamppinen. Opintojakso merkitään opintosuoritusrekisteriin vain kerran luentokurssina (opiskelijan valinnan mukaisesti). Mikäli opiskelijan aineyhdistelmään kuuluu useampi laitoksen oppiaineista, jakson suorittamisesta muihin oppiaineisiin sovitaan kunkin aineen vastuuhenkilön kanssa. Ks. kohta oppimateriaalit, joka siis koskee niitä, jotka suorittavat osiota sivuaineeseensa.

Vastuuhenkilöt: Kulttuurien tutkimuksen laitoksen oppiaineiden professorit, lehtorit ja museologian tutkija

P2. JOHDATUS USKONTOTIETEESSEEN, 9 op

USKO1206 P2.1. Uskontotieteen oppihistoria Suomessa, 2 op

Scholarly Traditions of Comparative Religion in Finland

Tavoitteet: Opiskelija tuntee suomalaisen uskontotieteen syntyvaiheet ja osaa tarkastella sen yliopistomaailmaan rantautumiseen ja alan edustajien ideologisiin ja maailmankatsomuksellisiin sitoumuksiin

Uskontotieteen perusopinnot

vaikuttaneita yhteiskunnallisia ja aatehistoriallisia tekijöitä 1900-luvun alkupuolella. Suoritettuaan kurssin opiskelija osaa paikantaa uskontotieteen suhteessa keskeisiin lähitieteisiin ja tietää, miten tutkimusteemat valikoituivat ja tutkimuskäytännöt muotoutuivat.

Sisältö: Uskontotieteen ja teologian ero; etnografinen lähestymistapa ns. kansallisten tieteiden ja globaalisti suuntautuvan antropologian piirissä; suomalaisen ja suomalais-ugrilaisen kansanuskon tutkimusperinne; folkloristiikan ns. suomalaisen metodin vaikutus uskontotieteeseen.

Suosittelut suoritusajankohta: 1. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 6 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Oppimispäiväkirja ja kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: 1. periodi

Opetus: Luennot 6 h Fennicumien luentosalissa XXV; 21.9. klo 14–16, 22.9. klo 14–16, 24.9. klo 10–12

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **V. Anttonen:** Uno Harva ja suomalainen uskontotiede, SKS, 1987 sekä artikkelikokoelma, joka on lainattavissa uskontotieteen toimistosta tai luettavissa kurssin Moodle-oppimisympäristössä.

Lisätieto: Opiskelija kirjoittaa luentojen ja artikkelikokoelman pohjalta oppimispäiväkirja ja tentti teoksen Uno Harva ja suomalainen uskontotiede.

Vastuuhenkilö: professori Veikko Anttonen

USKO1203 P2.2. Uskontotieteen peruskäsitteet ja lähestymistavat, 3 op

Introduction to the Study of Religion

Tavoitteet: Opiskelija osaa tarkastella empiirisen, vertailevan ja systemaattisen uskontotieteen näkökulmasta uskontoa ja uskonnollisia ilmiöitä erottamattomana osana yhteiskuntaa ja kulttuuria, joiden rakenteissa ne eri muodoissaan esiintyvät. Opiskelija osaa erotella uskonnon eri ulottuvuuksia sekä tuntee uskontotieteen ja kulttuurien tutkimuksen akateemiset perinteet, keskeiset tutkimusalat, teoreettiset koulukunnat, niiden linjanluojat ja analyttiset käsitteet.

Sisältö: Opintojaksossa tarkastellaan akateemisen uskontotieteen syntyä ja kehitystä tieteenalana, teoreettisia suuntauksia ja niille tunnusomaisia kysymyksenasetteluja uskonnon paikasta sekä paikan-tumisen logiikasta ja poliitikasta kulttuurissa ja yhteiskunnassa.

Toteutustavat: Luento-opetus 12 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: 1. periodi

Opetus: Luennot 12 h Fennicumien luentosalissa XXV; 1.10. klo 10–12, 5.10. klo 14–16, 6.10. klo 14–16, 12.10. klo 14–16, 13.10. klo 14–16, 15.10. klo 10–12.

1. luentokertaus to 22.10. klo 10–12, Is. XXV.

Loput luentokertaukset ja oheiskirjallisuuden tenttiminen laitostenttipäivinä.

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **O. Fingerroos, M. Opas, T. Taira** (toim.): Uskonnon paikka. Kirjoituksia uskontojen ja uskontoteorioiden rajoista, SKS, 2004, ss. 7–149; **V. Anttonen:** Ihmisen ja maan rajat. 'Pyhä' kulttuurisena kategoriana, SKS, 1996, ss. 40–75; **M. Nye:** Religion. The Basics, Routledge, 2003.

Vastuuhenkilö: professori Veikko Anttonen

USKO1204 P2.3. Uskonto tutkimuskohteena, 4 op

Religion as an Object of Scientific Research

Tavoitteet: Opiskelija tuntee uskontotieteen eri osa-alueiden keskeisimmät teoriat ja teorioiden implikoimat uskontokäsitteet, erityisesti uskontoantropologian ja uskontoetnografian tematiikan: ongelmanasettelut, pääasialliset tutkimuskohteet, taustateoriat ja menetelmät. Lisäksi opiskelija ymmärtää uskontotieteen eri näkökulmien kuten fenomenologian, filosofian ja evoluutioajattelun väliset yhteydet, sekä niiden relevanssin uskontoetnografian kannalta.

Sisältö: Luennoilla ja oheiskirjallisuudessa käsitellään uskontotieteen tutkimusparadigmoja, erityisesti suhteessa uskontoantropologiseen ja etnografiseen tutkimukseen.

Suosittelut suoritusajankohta: 1. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 12 h

Uskontotieteen perusopinnot

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: 2. periodi

Opetus: Luennot 12h Fennicummin luentosalissa XXV, klo 14–16; 26.10., 27.10., 2.11., 3.11., 9.11., 10.11.

1. tentti 16.11. klo 14–16, ls. XXV

Kirjallisuus/Oppimateriaali: D. Pals: Eight theories of religion. 2nd edition. Oxford University Press, 2006. Lisäksi artikkeleita, jotka voi ladata kurssin Moodle-alueelta.

Vastuuhenkilö: uskontotieteen lehtori Matti Kamppinen

USKO0960 P3. SUOMEN USKONNOLLINEN KENTTÄ, 6 op

Religious Traditions in Finland

Tavoitteet: Opiskelija ymmärtää Suomen uskonnollisen kentän historiallisen kehityksen osana eurooppalaista ja pohjoismaista kehitystä sekä sen yhteydet poliittisiin, yhteiskunnallisiin, tieteellisiin ja kulttuurisiin muutoksiin. Opiskelija tietää pääpiirteissään, miten kirkkoa ja uskonnollisuutta koskeva lainsäädäntö on Suomessa kehittynyt. Hän tietää 1800-luvun loppupuolelta lähtien Suomeen tulleiden keskeisten uskonnollisten liikkeiden ja virtausten taustat ja tuntee pääpiirteissään Suomen ortodoksisen kirkon historian ja ortodoksisuuden merkityksen ja sijainnin suhteessa suomalaisuuteen ja luterilaisuuteen. Opiskelija tietää, minkälaista on nykypäivän suomalaisten uskonnollisuus pääpiirteissään, ja ymmärtää, mitä monikulttuurisuus merkitsee uskonnon näkökulmasta.

Sisältö: Kansanuskon keskeiset elementit, Suomen kristillistyminen ja katolinen aika, uskonpuhdistus, puhdasoppisuus, pietismi ja herätysliikkeet, valistuksen aika, vapaakirkollinen kirkkokritiikki, ortodoksinen kirkko, uusien uskonnollisten liikkeiden tulo Suomeen, new age -henkisyys, nykypäivän suomalaisten uskonnollisuus, monikulttuurinen Suomi.

Suosittelut suoritusajankohta: 1. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 24 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: 3. periodi

Opetus: Luennot 24 h tiistaisin ja torstaisin klo 18.00–20.30, 12.1.–4.2.2010, Fennicummin luentosalissa XXV

Kirjallisuus/Oppimateriaali: T. Lehtonen & T. Joutsivuo (toim.): Suomen kulttuurihistoria 1. Taivas ja maa, Tammi, 2002, ss. 44–228; K. Ketola: Uskonnot Suomessa, Kirkon tutkimuskeskus, 2008 sekä T. Martikainen & al. (toim.): Islam Suomessa, SKS, 2008.

Lisätieto: Kurssi on integroitua opetusta yhdessä Täydennyskoulutuskeskuksen kanssa. Toinen luennoitsija: FM Pekka Tolonen.

Vastuuhenkilö: tutkija Tiina Mahlamäki

P4. MAAILMAN USKONNOLLINEN KENTTÄ, 8 op

Introduction to the Religions of the World

USKO1227 P4.1. Aasian uskonnot, 3 op

Religions in Asia

Tavoitteet: Opiskelija tietää, mitä maailmanuskonnoilla tarkoitetaan ja miten suuret uskonnot ovat maailmassa jakautuneet. Hän tuntee Aasian uskontojen kehityshistorian pääpiirteissään, niiden keskeiset pyhät kirjoitukset, keskeiset käsitteet, jumaluudet ja rituaalit.

Sisältö: Maailmanuskonnon käsite, hindulaisuus, buddhalaisuus, jainalaisuus, sikhiläisyys, Kiinan uskontoperinteet, Japanin uskontoperinteet

Suosittelut suoritusajankohta: 1. vuoden syksy

Toteutustavat: Luento-opetus 21 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: SL 2009, 2. periodi

Opetus: Luennot Fennicummin luentosalissa XXV, klo 18.00–20.30

Uskontotieteen perusopinnot

27.10., 29.10., 3.11., 5.11. Tiina Mahlamäki

10.11., 12.11., 17.11. Kalle Toivo

1. tentti 24.11. klo 18.00 Is. XXV

2. ja 3. tentti yliopiston opiskelijoilla laitostenttipäivinä ja avoimen opiskelijoilla avoimen tenttipäivinä.

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **T. Tamminen** (toim.): Guruja, joogea ja filosofeja. Intian filosofiaa.

WSOY, 2008, ss. 7–207; **K. Hyry & J. Pentikäinen** (toim.): Uskonnot maailmassa, WSOY, 2004 (5. uudistettu painos), ss. 290–417.

Vastuuhenkilö: tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1228 P4.2. Lähi-idän uskonnot, 2op

Religions in Middle East

Tavoitteet: Opiskelija tuntee Lähi-idän uskontojen kehityshistorian pääpiirteissään, niiden keskeiset pyhät kirjoitukset, keskeiset käsitteet, jumaluudet ja rituaalit.

Sisältö: Mesopotamian ja antiikin uskonnot, islam, juutalaisuus, kristinusko

Suositteltu suoritusajankohta: 1. vuoden syksy

Toteutustavat: Luento-opetus 21 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: SL 2009, 1. periodi

Opetus: Luennot Fennicumien luentosalissa XXV, klo 18.00–20.30

8.9., 10.9. ja 22.9., 24.9., 29.9. Nina Kokkinen

15.9., 17.9. Kalle Toivo

1. Tentti 6.10. klo 18.00, Is. XXV

Loput tentit yliopiston opiskelijoilla laitostenttipäivinä ja avoimen opiskelijoilla avoimen tenttipäivinä.

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **J. Hämeen-Anttila** (toim.): Uskontojen risteyksissä. Välimeren alueen uskontojen juurilla, Gaudeamus, 2001.

Vastuuhenkilö: TaM Nina Kokkinen

USKO1094 P4.3. Alkuperäiskansojen uskonnot, 3 op

Indigenous Religions

Tavoitteet: Kurssin suoritettuaan opiskelija tietää, mitä tarkoitetaan alkuperäiskansoilla ja tuntee perusteet eri kulttuuripiirien alkuperäiskansojen uskonnollisuudesta.

Sisältö: Alkuperäiskansojen uskontoperinteet

Suositteltu suoritusajankohta: 1. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 6 h, itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: SL 2009, 1. periodi

Opetus: Luennot Fennicumien luentosalissa XXV, klo 18.00–20.30

13.10., 15.10. Kalle Toivo

1. Tentti 22.10. klo 18.00, Is. XXV

Loput tentit yliopiston opiskelijoilla laitostenttipäivinä ja avoimen opiskelijoilla avoimen tenttipäivinä.

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **A-L. Siikala:** Suomalainen šamanismi – mielikuvien historiaa, SKS, 1994; **R. Hämäläinen:** Pohjois-Amerikan intiaaniuskonnot. Kirjoituksia perinteistä, muutoksista ja jatkuvuudesta, SKS, 2004; **N. Smart:** Uskontojen maailma, Otava, 2005, luvut 6–7, 13, 21–25.

Vastuuhenkilö: FM Kalle Toivo

Uskontotieteen aineopinnot

3.4 AINEOPINNOT, 35–45 op

Pääaineopiskelijat 45 op, sivuaineopiskelijat 35 op

Tavoitteet:

Aineopinnoissa opiskelija laajentaa uskontoperinteiden ja niiden akateemisen tutkimuksen tuntemusta perehtymällä Euroopan uskontohistoriaan, uskontotieteen ja kulttuurien tutkimuksen metodologisiin kysymyksiin, keskeisiin analyysimenetelmiin ja niiden rajoituksia koskevaan keskusteluun sekä kenttätyöaineistoihin, niiden hankintaan, käyttöön ja arkistointiin liittyviin eettisiin sääntöihin. Opiskelijat johdatetaan tarkastelemaan ja ymmärtämään uskontoa ja uskonnollisuutta monikulttuuristuvassa ja globalisoituvassa toimintaympäristöissä ja osana modernin yhteiskunnan mediamaailmaa.

A1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, 8 op

USKO1220 EUROOPAN USKONTOHISTORIA, 8 op

History of Religions in Europe

Tavoitteet: Opiskelija tuntee pääpiirteissään antiikin Euroopalle jättämän uskontoperinnön sekä Euroopan keskeisten perinteisten uskontojen (kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin) keskinäiset vaikutussuhteet sekä eri uskontojen väliset kiistat.

Sisältö: Antiikin keskeiset kulttuurit ja uskonnot, kristinuskon syntyminen ja kehitys osana Lähi-idän ja Välimeren kulttuuripiiriä, keskiajan ja uuden ajan uskontohistorian pääpiirteet, kristillisen perinteen suhtautuminen juutalaisuuteen ja islamiin.

Suositteltu suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Luento, tentti teologian tenttipäivänä tai essee

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti TAI essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Lisätieto: Opintojakso luennoidaan seuraavan kerran keväällä 2011. Luennot korvaavat osion: Kristinuskon, juutalaisuus ja islam, 3 op.

Vastuuhenkilö: dosentti Teuvo Laitila

USKO1180 Antiikki ja kristinuskon synty, 2 op

Antiquity and the Birth of Christianity

Yleiskuvaus: ks. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, USKO1220

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **M. Humphries:** Early Christianity, Routledge, 2006. **M. Kaimio, P. Castren ja J. Kaimio (toim.):** Antiikin myytit ja uskonnot, Otava, 1979.

USKO1181 Kristinuskon historia antiikista nykypäivään, 3 op

History of Christianity from Antiquity to the Present

Yleiskuvaus: ks. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, USKO1220

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **K. Arffman:** Kristinuskon historia, Edita, 2004; **R. Southern:** The Making of the Middle Ages, Pimlico, 1993, 115–244; **J. N. Morris:** The church in the modern age, Tauris, 2007.

USKO1182 Kristinuskon, juutalaisuus ja islam, 3 op

Christianity, Judaism and Islam

Yleiskuvaus: ks. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, USKO1220

Tavoitteet: Opiskelija tuntee pääpiirteissään antiikin Euroopalle jättämän kulttuuriperinnön sekä Euroopan keskeisten perinteisten uskontojen (kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin) keskinäiset vaikutussuhteet sekä eri uskontojen väliset kiistat.

Sisältö: Kristillisen perinteen suhtautuminen juutalaisuuteen ja islamiin.

Toteutustavat: Tentti teologian tenttipäivänä tai essee

Uskontotieteen aineopinnot

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen + essee TAI osallistuminen opetukseen + kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaalit: **M. Myllykoski** ja **S. Lundgren:** Murhatun jumalan varjo: antisemitismi kristinuskon historiassa, Yliopistopaino, 2005 sekä **C. Bennet:** Understanding Christian-Muslim relation, 2008, ss. 1–224.

HUOM! Teologisten opintojen kirjallisuuskouluustelut voi suorittaa vain tiettyinä yleisinä tenttipäivinä (3 tenttikertaa/lukukausi). Tenttipäivät voi tarkistaa tämän oppaan takakannesta, uskontotieteen toimistosta tai kotisivuilta.

A2. USKONTO MODERNISSA YHTEISKUNNASSA, 8 op

Religion in Modern Society

USKO1225 A2.1. Uskonto mediassa, 3 op

Religion and Media

Tavoitteet: Opiskelija osaa analysoida kriittisesti uskontoja käsittelevää uutisointia ja tiedottamista. Hän ymmärtää uskontoja käsittelevän uutisoinnin ja tiedottamisen olevan motiivisidonnaista: Kuka tiedon on tuottanut ja mistä näkökulmasta? Mistä puhutaan ja mistä vaietaan? Mitä kuvituksella pyritään viestimään? Opiskelija osaa tarkastella toiseuden tuottamisen mekanismeja uskontoja koskevassa uutisoinnissa.

Sisältö: Opintojaksossa perehdytään uskontoa käsittelevän uutisoinnin ja tiedottamisen erityispiirteisiin. Ajankohtaisten esimerkkien avulla tarkastellaan erityisesti uutisoinnin ja tiedottamisen motiivisidonnaisuutta.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Aineistoanalyysitehtävä

Vaadittavat opintosuoritukset: Harjoitustyö

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Artikkeleita ja uskontoa koskevia ajankohtaisaineistoja. Lista artikkeleista sekä opintojakson suoritusohjeet ovat saatavissa Moodle-oppimisympäristöstä. *Kurssiavain* Moodleen on *media*.

Vastuuhenkilö: assistentti Pekka Tolonen

USKO1226 A2.2. Uskonnot, uskonnolliset liikkeet ja niiden tutkimus, 5 op

Religions and Religious Movements

Tavoitteet: Opiskelija pystyy jäsentämään eri uskontojen ja uskonnollisten liikkeiden tutkimuksen kannalta keskeisiä primaariaineistoja ja tutkimuskirjallisuutta sekä analysoidaan uskonnollisia ilmiöitä kulttuurin tutkimuksen näkökulmasta. Itsenäisen pienoistutkimuksen tekemisen myötä opiskelija oppii sijoittamaan valitsemansa uskonnollisen ilmiön kulttuuriseen kontekstiin. Opiskelija ymmärtää modernisaatioprosessien ja uskontojen välistä vuorovaikutusta.

Sisältö: Opintojaksolla käsitellään maailman uskonnolliseen kenttään kuuluvia uskontoperinteitä sekä niiden jäsentämiseen tarvittavia ajattelun työkaluja, uskonnollisten ilmiöiden kulttuurisen analyysin lähtökohtia ja modernisaatioprosessien vaikutusta uskontoihin.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 6 h, ohjattu pienryhmätyöskentely, luennot ja harjoitustyöt

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen + essee TAI osallistuminen opetukseen + harjoitustyö(t)

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: SL 2009, 2. periodi

Opetus: luennot 6h: 23.11., 24.11 ja 30.11. klo 14–16 Fennicummin luentosali XXV

Kirjallisuus/Oppimateriaalit: viriketekstinä **C. Partridge** (toim.) Uusien uskontojen käsikirja, Kirjapaja, 2006. Lisäksi harjoitustyökohtaisesti sovitut kirjallisuus ja muu materiaali.

Vastuuhenkilö: lehtori Matti Kampainen

Uskontotieteen aineopinnot

USKO1187 A3. USKONTO JA KULTTUURISET EROT, 3 op

The Role of Religion in the Making of Cultural Differences

Tavoitteet: Opiskelija ymmärtää, miten kulttuurisia eroja luodaan yhtäältä uskonnollisen toiminnan ja ajattelun, toisaalta erilaisten uskontoa ja henkisyttä koskevien diskurssien avulla. Hän osaa analysoida erilaisia erojen tuottamisen prosesseja muun muassa seuraavanlaisten vastakkainasettelujen kautta: pyhä/profaani, sisäinen/ulkoinen, yksityinen/julkinen, maskuliininen/feminiininen ja läheinen/vieras.

Sisältö: Opintojaksossa keskitytään erojen, rajojen ja kategorisaation problematiikkaan seuraavasta listasta valittavalta teema-alueelta: sukupuoli, monikulttuurisuus, puhtauden ja rajojen ritualisaatio; kansallisuus; kommunikaatio.

Suositteltu suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Essee tai järjestettävät lukuseminaarit

Vaadittavat opintosuoritukset: Essee TAI seminaari

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Vastuuhenkilöt: assistentti Pekka Tolonen ja tutkija Tiina Mahlamäki

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Valitaan yksi seuraavista kokonaisuuksista: sukupuoli, monikulttuurisuus, puhtauden ja rajojen ritualisaatio; kansallisuus; kommunikaatio.

Vastuuhenkilöt: assistentti Pekka Tolonen ja tutkija Tiina Mahlamäki

Uskonto ja kulttuuriset erot -esseen kirjoitusohjeet: Opintojakso suoritetaan kirjoittamalla 8 sivun mittainen essee luetun kirjallisuuden pohjalta. Perehdy huolella valitsemasi teema-alueen kirjallisuuteen. Mieti mitkä erot, rajat ja/tai kategoriat nousevat keskeisiksi lukemassasi kirjallisuudessa. Muotoile sen perusteella jokin tutkimusongelma/-kysymys, johon esseessäsi pyrit vastaamaan. Apuna kysymyksen laatimisessa voit käyttää alla olevaa kysymyslistaa. Muista, että esseessä on tarkoitus tarkastella kulttuurisen rajanvedon, erojen tekemisen ja kategorisaation dynamiikkaa erityisesti uskonnon, uskonnollisuuden ja henkisyyden kontekstissa, eli sido kysymyksenasettelusi tiiviisti sekä uskonnon problematiikkaan että valitsemasi teema-alueeseen. Noudata esseessäsi oppiaineen yleisiä esseekirjoitusohjeita, jotka löytyvät tämän opiskeluoppaan alusta sivulta 3. Otsikoi esseesi itse. Esittele esseesi johdannossa tutkimuskysymyksesi. Mieti sitten, millaisten aiheen käsitteilykappaleiden avulla voit kysymykseesi vastata. Loppuyhteenvedossa tuo selkeästi esille vastaus esittämäsi kysymykseen. Liitä esseesi loppuun lähdeluettelo (ei sisälly kahdeksaan sivuun).

Seuraavia kysymyksiä voit käyttää apuna tutkimuskysymyksesi laadinnassa: Miten kulttuurisia eroja/rajoja/kategorioita luodaan? Miten niitä ylläpidetään? Kuka saa määrätä rajoista ja kuka ei? Miten erojen tekeminen ja rajojen luominen liittyy kysymykseen vallasta? Miten rajoja/kategorioita voidaan muuttaa? Entä kysymykseen erilaisista identiteeteistä? Mihin erojen tekemisellä ja kategorisaatiolla pyritään? Mikä merkitys kategorisaatiolla on ihmisille? Voivatko kategoriat ja erotellut olla merkityksettömiä? Ovatko erojen tekeminen ja rajojen vetäminen positiivisia vai negatiivisia prosesseja ja kenen kannalta? Miten ja miksi rajoja ylitetään tai pyritään häivyttämään? Mitä vaaroja/ongelmia tai toisaalta hyötyjä rajojen ylittämiseen voi liittyä?

Sukupuoli 3 op

Vastuuhenkilö: Tiina Mahlamäki

Oppimateriaali: **U. King (ed.):** Religion and Gender, 1995 sekä yksi seuraavista: **U. King (ed.):** Women in the World's Religions. Past and Present, 1987; **N. Auer Falk & R. M. Gross (eds):** Unspoken Words. Women's Religious Lives., 1989; **C. Walker Bynum, S. Harrell, P. Richman (eds):** Gender and religion : on the complexity of symbols, 1986; **A.Sharma, & K. K. Young:** Her Voice, Her Faith: Women Speak on World Religions, 2002.

Monikulttuurisuus 3 op

Vastaava opettaja: Tiina Mahlamäki

Oppimateriaali: **G. Baumann:** The Multicultural Riddle: Rethinking National, Ethnic and Religious Identities, 1999, saatavana e-kirjana; **M. Lehtonen & O. Löytty (toim.):** Erilaisuus, 2003; **R. Radford Ruether (ed.):** Gender, Ethnicity, & Religion. Views from the Other Side, 2002.

Uskontotieteen aineopinnot

Puhtaus ja rajat 3 op

Vastaava opettaja: Pekka Tolonen

Oppimateriaali: **M. Douglas** (2000), Puhtaus ja vaara; **O. Lagerspetz:** Smuts, 2006 (saatavana suomeksi: O. Lagerspetz: Lika, 2008.); **R.I. Moore:** The Formation of a Persecuting Society, 1994 (tai vanhempi painos).

Ritualisaatio 3 op

Vastaava opettaja: **Matti Kampainen**

Oppimateriaali: **C. Bell:** Ritual – Perspectives and Dimensions. Lisäksi artikkeli “Rites of Passage” teoksessa **L. Jones** (ed.): Encyclopedia of religion, 2nd ed., s. 7795–7831. Encyclopedia of Religion on saatavana sähköisesti Nelli-portaalin kautta:

Kansallisuus 3 op

Vastaava opettaja: Tiina Mahlamäki

Oppimateriaali: **G. Baum:** Nationalism, religion and ethics, 2001, saatavana e-kirjana; **B. Anderson:** Kuvitellut yhteisöt. Nationalismin alkuperän ja levinneisyyden tarkastelua, 2007; **K. Komulainen** (toim.) Sukupuolitetut rajat, 2002

Kommunikaatio 3 op

Vastaava opettaja: Pekka Tolonen

Oppimateriaali: **T. Sjöblom (toim.):** Tutkija, tekstit ja uskonto, 1997; **T. Sakaranaho (toim.):** Retorinen tutkimus uskontotieteessä, 2001; **T. Hovi:** Usko ja kertonta, 2007.

USKO1214 A4. KULTTUURIEN TUTKIMUKSEN KENTÄT, AINEISTOT JA MENETELMÄT, 9 op

Materials and Methods in Ethnographic Study of Culture

Tavoitteet: Opiskelija oppii tutkimusaineistojen tuottamisen ja arkistoinnin periaatteet ja oppii tuntemaan kulttuurien kenttätutkimuksen perinteet laitoksen eri oppiaineissa. Lisäksi opiskelija oppii tuntemaan etnografian perusmenetelmät, haastattelun ja osallistuvan havainnoinnin, sekä ymmärtämään miten menetelmien työkalupakkia voidaan soveltaa erilaisten perustutkimuksellisesti ja soveltavan tutkimuksen kannalta kiintoisien kulttuuristen systeemien tutkimukseen. Harjoitustyön myötä opiskelija oppii soveltamaan etnografien menetelmiä aineiston muodostamiseen, käsittelyyn ja tutkielman tekemiseen.

Sisältö: Luennoilla käsitellään kulttuurin kenttätutkimuksen perusteita, paradigmoja ja sovelluksia. Keskeisiä aiheita ovat kenttä, kenttäaineistojen tuottaminen, arkistointi, jäsentäminen, tulkinta sekä etnografisen kenttätutkimuksen raportointi.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 28 h, pienryhmäopetus, itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja luento-/oppimispäiväkirja ja harjoitustyö(t)

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: uskontotieteen perusopinnot

Opetuksen ajankohta: KL 2010, 3.–4. periodi

Opetus: Luennot 28h, demonstraatiot ja ekskursiot, kenttäharjoittelu. Luentoajat saatavilla oppiaineen kotisivuilla.

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **A. Kuula:** Tutkimusetiikka, Vastapaino, 2006, sekä yksi seuraavista: **P. Laaksonen, S. Knuutila & U. Piela** (toim.) Kenttäkysymyksiä, SKS, 2003, **P. Laaksonen, S. Knuutila & U. Piela** (toim.) Tutkijat kentällä, SKS, 2004, **J. P. Spradley & D. W. McCurdy,** The Cultural Experience, Waveland Press, 1988. Lisäksi harjoitustyökohtaisesti sovitut materiaalit

Vastuuhenkilöt: uskontotieteen osalta uskontotieteen lehtori Matti Kampainen, opintojakson vastuupettaja on folkloristiikan tuntiopettaja Pasi Enges

USKO1133 A5. USKONTOTIETEEN METODOLOGIA, 4 op

Methodology in the Study of Religion

Tavoitteet: Kurssin suoritettuaan opiskelija ymmärtää, mitä tarkoitetaan metodilla, teorialla ja metodologialla ja mitä metodologisten ratkaisujen tekeminen merkitsee tutkimusprosessin kannalta. Hän

Uskontotieteen aineopinnot

tietää ymmärtävän ja selittävän tutkimusotteen perustavat lähtökohdat ja keskeiset käsitteet, pystyy keskustelemaan empiirisen uskontotieteen metodologisista kysymyksistä sekä soveltamaan oppimisaan analyysivälineitä uuden tiedon tuottamiseksi.

Sisältö: Opetus perehdyttää uskonnon- ja kulttuurientutkimuksen metodologiaan selvittämällä erilaisen kulttuuristen aineistojen uskontotieteellisiä analyysitapoja.

Suosittelut suoritusajankohta: 3. vuosi

Toteutustavat: Seminaari 24 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Seminaarityöskentely ja harjoitustyö(t)

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: Perusopinnot sekä opintojaksot A1.–A4.

Opetuksen ajankohta: 2. ja 3. periodi

Opetus: Seminaaritapaamiset 24 h torstaisin klo 10–12, 29.10.–3.12.2009 ja 14.1.–7.2.2010, uskontotieteen seminaarihuoneessa

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Kurssi suoritetaan Moodle-oppimisympäristössä. Kurssiavaimen saa ensimmäisessä seminaaritapaamisessa.

Vastuuhenkilöt: professori Veikko Anttonen ja tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1215 A6. PROSEMINAARI, KANDIDAATIN TUTKIELMA JA KIRJOITUSKOE, 10 op

BA seminar and Thesis

Vain pääaineopiskelijoille

Tavoitteet: Opiskelija tutustuu tieteellisen argumentaation peruskäsitteisiin ja oppii tekemään uskontotieteellisesti varteenotettavan kandidaatintutkielman. Seminaarin myötä opiskelija harjoittelee tieteellisesti uskottavan esittämisen, kysymisen ja keskustelun taitoja.

Sisältö: Proseminaarin luento-osuudella käsitellään argumentaatiota ja tieteellistä esittämistä, tutkielmaistunnoissa käsitellään tutkimussuunnitelmia ja tutkielmia. Kirjastokoulutuksen myötä opiskelija tutustuu tiedonhakumenetelmiin.

Suosittelut suoritusajankohta: 3. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 20 h, seminaarityöskentely, itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Seminaari ja tutkielma/opinnäytetyö

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5. Arviointi suoritetaan vasta kun kypsyyskoe on suoritettu.

Edeltävät opinnot: Uskontotieteen perusopinnot sekä opintojaksot A1–A4

Osallistumisen rajoitukset: Osallistumisoikeus opintojaksolle on vain pääaineopiskelijoilla

Opetuksen ajankohta: SL 2009 ja KL 2010, 2.–4. periodit

Opetus: Proseminaaritapaamiset ma ja ti klo 12–14 uskontotieteen seminaarihuone. Opetus alkaa 26.10. Seminaari-istunnot jatkuvat keväällä 2010 erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Uskontotieteen seminaariopas:

[<http://www.hum.utu.fi/oppiaineet/uskontotiede/opiskelu/luennot/seminariopas.html>] ja **M. Kamppinen**, Argumentaatio uskontotieteessä (Religionsvetenskapliga Skrifter nr 69), Åbo Akademi, 2007. Ostettavissa uskontotieteen toimistosta.

Vastuuhenkilö: lehtori Matti Kamppinen

USKO1216 A7. KULTTUURIALAN AMMATTILAISSUUS, TAIDOT JA OSAAMINEN, 3 op

Professionalism, Competence and Skills in the Culture Section

Tavoitteet: Opiskelija tutustuu laajasti kulttuurialan työtehtäviin sekä alalla vaadittaviin taitoihin ja pätevyysvaatimuksiin. Opiskelija tutustuu erilaisiin urapolkuihin ja niitä tukeviin opintosuorituksiin. Opiskelija osaa tunnistaa ja arvioida omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä tuoda ne esille työnhakuun liittyvissä asiakirjoissa.

Sisältö: Kulttuurialaan tutustuminen, työelämätaitoihin perehtyminen, työnhakutaitojen harjoittelu, urasuunnittelu, oman osaamisen tunnistaminen ja sen esille tuonti.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. tai 3. vuosi

Toteutustavat: Luento, harjoitustyöt

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja harjoitustyö(t)

Arviointi ja arviointiperusteet: hyväksytyt / hylätty

Uskontotieteen aineopinnot

Edeltävät opinnot: perusopinnot

Opetuksen suunnitellut ajankohdat: 2. periodi

Lisätieto: Kurssilla vaaditaan vähintään 80 % läsnäolo. Kurssi suoritetaan vain pääaineeseen. Sivua-aineopiskelijat suorittavat kurssin osallistumalla kolmeen Turun Akateemisten Rekrytointipalvelujen (tai muun vastaavan tahon) tilaisuuteen ja laatimalla näistä kirjallisen raportin, jonka lisäksi opiskelija laatii kolme harjoitustyötä (työpaikkahakemus, cv ja urasuunnitelma). Suorituksesta sovitaan vastaavan opettajan kanssa. Opintojakso toteutetaan yhteistyössä folkloristiikan oppiaineen sekä Turun Akateemisten Rekrytointipalvelujen ja Humanistisen ammattikorkeakoulun kanssa.

Vastuuhenkilö: uskontotieteen assistentti Pekka Tolonen

3.5 SYVENTÄVÄT OPINNOT, 60–80 op

Pääaineopiskelijat 80 op, Sivua-aineopiskelijat 60 op

Tavoitteet:

Syventävien opintojen tavoitteena on luoda käsitteelliset valmiudet pro gradu -tutkielman aiheen kannalta keskeisten teorioiden, ajankohtaisten metodisten suuntausten, ja metodologisten valintojen haltuunottoon ja niiden soveltamiseen käytännön tutkimustyössä. Lisäksi opiskelija laajentaa tunte-
mestaan uskontotieteen oppihistoriasta, maailman uskontoperinteistä ja niiden vuorovaikutuksesta sekä uskontotieteellisten tutkimuskysymysten muutoksista monikulttuurisissa toimintaympäristöissä. Syventävien opintojen tentit suoritetaan tiedekunnan yleisinä tenttipäivinä.

USKO1224 S1. USKONTOKOHTAINEN TAI ALUEELLINEN ERIKOISTUMINEN, 8 op

Specialization in Religious Traditions

Tavoitteet: Opiskelija perehtyy syvemmin kahteen valitsemaansa pro gradu -tutkielmansa kannalta relevanttiin maantieteelliseen alueeseen tai uskontoperinteeseen.

Sisältö: Länsimainen esoteria ja mystiikka; Uudet uskonnolliset liikkeet; Euroopan esi-kristilliset uskonnot; Kristinuskon historia; Kristinuskon nykypäivä; Lähi-idän uskontohistoria; Juutalaisuus; Islam; Afrikka; Intia ja muu Etelä-Aasia; Kiina ja Japani; Australia ja Oseania; Etelä-Amerikka; Pohjois-Amerikka; Arktikum.

Suosittelut suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti ja seminaari TAI Kirjallinen tentti ja essee. Opiskelija valitsee kaksi 4 op:n kirjapakettia, joista vähintään toinen on suoritettava esseenä, lukupiirinä tai luku-seminaarina. Kirjalistat löytyvät uskontotieteen kotisivuilta.

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Vastuuhenkilöt: professori Veikko Anttonen, lehtori Matti Kamppinen, assistentti Pekka Tolonen, tutkija Tiina Mahlamäki

Länsimainen esoteria ja mystiikka

Vastuuopettaja: Tiina Mahlamäki

Oppimateriaali: N. Goodrick-Clarke: *The Western Esoteric Traditions. A Historical Introduction*, 2008; M. Lehmijoki-Gardner: *Kristillinen mystiikka*, 2007.

Esi-kristilliset uskonnot

Vastuuopettaja: Tiina Mahlamäki

Oppimateriaali: T. Sjöblom: *Druidit: Tietäjiä, pappeja ja samaaneja*, 2006; H. R. E. Davidson: *Nordens gudar och myter*, 2006 (1984); K. Mustakallio: *Uskonto ja yhteisö Antiikin Roomassa*, 2008.

Lähi-idän uskontohistoria

Vastuuopettaja: Pekka Tolonen

Oppimateriaali: L. H. Martin: *Hellenistic Religions. An Introduction*, 1987; J. Hämeen-Anttila (toim.): *Uskontojen risteyksissä. Välimeren alueen uskontojen juurilla*, 2001; B. Lincoln: *Myth, Cosmos, and*

Uskontotieteen syventävät opinnot

Society: Indo-European themes of creation and destruction, 1986 (saatavilla uskontotieteen toimistosta).

Juutalaisuus

Vastuuopettaja: Pekka Tolonen

Oppimateriaali: **T. Harviainen & K-J. Illman** (toim.): Juutalainen kulttuuri, 1998, ss. 1–330; **J. Neusner:** Judaism in modern times. An introduction and reader, 1995; **H. Eilberg-Schwartz:** The savage in Judaism, 1990.

Kristinuskon nykypäivä

Vastuuopettaja: Matti Kamppinen

Oppimateriaali: **P. Jenkins:** The Next Christendom: The Coming of Global Christianity, 2002, saatavana sähköisesti Nelli-portaalin kautta; **M. Ruotsila:** Yhdysvaltain kristillinen oikeisto, 2008; **F. Cannell:** The Anthropology of Christianity, 2006, s. 1-98, 163-184, 211-323.

Uudet uskonnolliset liikkeet

Vastuuopettaja: Matti Kamppinen

Oppimateriaali: **P. Clarke:** New Religions in Global Perspective, 2005 ja **L. L. Dawson:** Comprehending Cults: The Sociology of New Religious Movements, 2006. Esseen kirjoittamisen apuna käytä teosta: **P. Clarke** (ed.): Encyclopedia of New Religious Movements, 2005.

Islam

Vastuuopettaja: Pekka Tolonen

Oppimateriaali: **J. Hämeen-Anttila:** Islamin käsikirja, 2004; **F. Mernissi:** Women and Islam. An historical and theological enquiry, 1991; **H. Palva & I. Perho** (toim.), Islamilainen kulttuuri, 2001, ss. 1-358.

Afrikka

Vastuuopettaja: Pekka Tolonen

Oppimateriaali: African Religions – Encyclopedia of Religion, 2nd ed., vol 1, ss. 83–119, saatavana sähköisenä Nelli-portaalin kautta; **D. Chidester:** Religions of South Africa, 1992; **R. I. J. Hackett:** Art and religion in Africa, 1996

Intia ja muu Etelä-Aasia

Vastuuopettaja: Matti Kamppinen

Oppimateriaali: Joko **S. Mittal & G. Thursby** (eds): The Hindu World, 2004 tai seuraavat artikkelit: Hinduism – Encyclopedia Britannica vol 20, s.519–558, sähköisesti TY:n kirjaston Nelli-portaalissa osoite: Hinduism – Encyclopedia of Religion, 2nd ed., vol 6, s. 3988–4009; Hinduism in South-East Asia – Encyclopedia of Religion, 2nd ed., vol 6, s. 4009–4014; Indian religions – Encyclopedia of Religion, 2nd ed., vol 7, s. 4426–4451. Encyclopedia of Religion saatavana sähköisenä Nelli-portaalin kautta:

Kiina ja Japani

Vastuuopettaja: Veikko Anttonen

Oppimateriaali: **J. A. Adler:** Chinese Religious Traditions, 2002. **T. P. Kasulis:** Shinto. The Way Home, 2004; **S. E. Guthrie:** A Japanese new religion. Rissho Kosei-Kai in a mountain Hamlet, 1988.

Australia ja Oseania

Vastuuopettaja: Matti Kamppinen

Oppimateriaali: Australian Indigenous Religions – Encyclopedia of Religion 2nd ed., vol 2, s. 634–692; Oceanic Religions – Encyclopedia of Religion 2nd ed., vol 10, s. 6783–6805 Encyclopedia of Religion saatavana sähköisenä Nelli-portaalin kautta; **J. Robbins:** Becoming Sinners – Christianity and Moral Torment in a Papua New Guinea Society, 2004.

Uskontotieteen syventävät opinnot

Etelä-Amerikka

Vastuuopettaja: Matti Kampainen

Oppimateriaali: South American Indian Religions - Encyclopedia of Religion 2nd ed., vol 13, s. 8575–8599 saatavana sähköisenä Nelli-portaalin kautta; **R. A. Chesnut:** Competitive Spirits – Latin America's New Religious Economy, 2003 saatavana e-kirjana Nelli-portaalin kautta; **C. Smith & J. Prokopy** (eds.): Latin American religion in motion, 1999, saatavana e-kirjana Nelli-portaalin kautta.

Pohjois-Amerikka

Vastuuopettaja: Matti Kampainen

Oppimateriaali: **C. Albanese:** America – Religion and Religions, 4th ed., 2006; North American Indian Religions – Encyclopedia of Religion 2nd ed., vol 10, s. 6651–6673 saatavana sähköisenä Nelli-portaalin kautta:

Arktikum

Vastuuopettaja: Veikko Anttonen

Oppimateriaali: **A-L Siikala:** The rite technique of the Siberian shaman, 1978; **P. Jordan:** Material Culture and Sacred Landscape. The Anthropology of the Siberian Khanty, 2003.

USKO1183 S2. USKONTO MONIKULTTUURISTUVASSA SUOMESSA, 3 op

Religion and Multiculturalism in Finland

Tavoitteet: Opiskelija osaa kuvata monikulttuurisuuden ja uskontojen moninaisuuden kehittymistä ja nykytilannetta Suomessa sekä soveltaa monikulttuurisuuteen liittyvää käsitteistöä Suomen uskonnollisen kentän tarkastelussa. Hän osaa analysoida itsenäisesti uskontojen määrän kasvun ja monikulttuurisuuden tuomia haasteita suomalaiselle yhteiskunnalle niin valtaväestön kuin maahanmuuttajien näkökulmista.

Sisältö: Opintojaksossa keskitytään lisääntyvän monikulttuurisuuden tuomiin haasteisiin suomalaisessa yhteiskunnassa mm. seuraavien aihealueiden kautta: diaspora, globaali ja lokaali, rasismi, etnisyys, toiseus ja nationalismi. Erityishuomiota kiinnitetään islamia koskeviin kysymyksiin.

Suosittelut suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **A. Rastas, L. Huttunen & O. Löytty** (toim.): Suomalainen vieraskirja: kuinka käsitellä monikulttuurisuutta, Vastapaino, 2005; **T. Martikainen:** Immigrant religions in local society: historical and contemporary perspectives in the city of Turku, Åbo Akademi, 2004; **T. Martikainen** (toim.): Ylirajainen kulttuuri. Etnisyys Suomessa 2000-luvulla, SKS, 2006

Lisätieto: Esseen suoritusohjeet oppiaineen kotisivuilla.

Vastuuhenkilö: tutkija Tiina Mahlamäki

S3. OPIIHISTORIA JA KLASSIKOT, 6 op

Classical Approaches in the Study of Religion

USKO1184 S3.1. Uskontotieteen klassikot, 2 op

Classics in the Study of Religion

Tavoitteet: Kurssin suoritettuaan opiskelija on perehtynyt syvällisesti vähintään yhteen uskontotieteen keskeisistä klassikkotutkimuksista. Hän kykenee kriittisesti arvioimaan valitsemansa tutkimuksen merkitystä ja paikantumista uskontotieteen kentällä.

Sisältö: Perehtyminen uskontotieteen klassikkotutkimuksiin.

Suosittelut suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: Seminaarityöskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Essee ja lukuseminaari 12 h

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: perus- ja aineopinnot

Opetuksen ajankohta: Periodi 4.

Uskontotieteen syventävät opinnot

Opetus: Seminaari-istunnot 16.3.–27.4.2010 tiistaisin klo 10–12 uskontotieteen seminaarihuoneessa.
HUOM.! Ti 6.4. ei seminaari-istuntoa!

Kirjallisuus/Oppimateriaalit: Luettelo kurssimateriaalista ja esseen suoritusohjeistus kurssin Moodle-alueelta.

Vastuuhenkilöt: professori Veikko Anttonen ja tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1070 S3.2. Uskontotieteen oppihistoria, 4 op

History of Comparative Religion

Tavoitteet: Kurssin suoritettuaan opiskelija hallitsee uskontotieteen yleisen ja erityisesti uskontoantropologian oppihistorian kehityksen pääpiirteet, keskeiset tutkijat sekä teoriat. Hän erottaa toisistaan evolutionistiset, funktionalistiset, strukturalistiset ja tulkintaan perustuvat uskontoteoriat ja osaa sijoittaa uskontotieteen keskeiset tutkijat osaksi näitä perinteitä. Hän ymmärtää, miten uskontotieteen akateeminen kehitys on sitoutunut historialliseen aikaan ja tieteen kentällä vaikuttaviin trendeihin.

Sisältö: Uskontotieteen ammattikuntaa ja sen muotoutumista sekä oppihistoriallisia kysymyksiä valottavat yleisesitykset.

Suosittelut suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti, essee tai lukupiiri

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: perus- ja aineopinnot

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **I. Strenski:** Thinking about Religion: An Historical Introduction to Theories of Religion, Blackwell, 2006; **B. Morris:** Anthropological Studies of Religion: An Introductory Text, Cambridge University Press, 1987.

Vastuuhenkilö: professori Veikko Anttonen

S4. SYVENTÄVÄ PEREHTYMINEN USKONTOTIETEEN TEORIOIHIN JA MENETELMIIN, 13 op

Advanced Theory and Methodology in Comparative Religion

USKO1190 S4.1. Keskeiset käsitteet, 5 op

Critical Concepts in the Study of Religion

Tavoitteet: Opiskelija hallitsee uskontotieteen kannalta keskeiset tutkimuskäsitteet ja tuntee niiden juuret ja kehityksen tieteenalalla. Hän ymmärtää käsitteiden kontekstisidonnaisuuden ja niihin liittyvän problematiikan sekä erilaiset sovellustavat.

Sisältö: Syvällinen perehtyminen uskontotieteen kannalta keskeisiin tutkimuskäsitteisiin

Suosittelut suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: perus- ja aineopinnot

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **W. Braun & R. T. McCutcheon** (eds.): Guide to the Study of Religion, Cassel, 2000.

Vastuuhenkilö: professori Veikko Anttonen

USKO1191 S4.2. Metodiset suuntaukset, 8 op

Methods and Theories in the Study of Religion

Tavoitteet: Opiskelija perehtyy syvällisesti pro gradu -tutkielmansa kannalta keskeisiin metodisiin suuntauksiin. Hän tuntee suuntausten keskeiset kysymyksenasettelut, käsitteet ja edustajat sekä niissä käytetyt analyttiset lähestymistavat. Opiskelija osaa arvioida valitsemiensa suuntausten käyttökelpoisuutta oman tutkielmansa kannalta ja osaa soveltaa oppimaansa tutkielmansa teossa.

Sisältö: Opiskelija valitsee pro gradu -tutkielmansa kannalta keskeisimmät kaksi suuntausta seuraavista vaihtoehdoista: Merkitys- ja identiteettiteoriat; Rituaaliteoriat; Kognitiiviset uskontoteoriat; Narratiivien ja diskurssien tutkimus; Uskontomaantieteellinen tutkimus; Uskontososiologinen tutkimus; Uskontopsykologinen tutkimus; Uskontofenomenologinen tutkimus; Historian ja mentaliteettien tutkimus.

Uskontotieteen syventävät opinnot

Suositteltu suoritusajankohta: 4. tai 5. vuosi; samanaikaisesti graduseminaarin kanssa

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti ja essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: perus- ja aineopinnot

Lisätiedot: Opiskelija valitsee vaihtoehdoista kaksi 4 op:n kokonaisuutta, joista vähintään toisen hän suorittaa esseenä. Pro gradu -tutkielman edistymisen kannalta mielekkäin suoritustapa sovitaan kursin aikana professorin kanssa.

Vastuuhenkilö: professori Veikko Anttonen

Merkitys- ja identiteettiteoriat

Oppimateriaali: **M. Lehtonen:** Merkitysten maailma, 1998; **S. Hall:** Identiteetti, 2000; **C. Strauss & N. Quinn:** A Cognitive Theory of Cultural Meaning, 1998.

Rituaaliteoriat

Oppimateriaali: **R.A. Rappaport:** Ritual and Religion in the Making of Humanity, 1999; **G. Harvey** (ed.): Ritual and Religious Belief: A Reader, 2005; **V. Turner:** Rituaali Rakenne ja Communitas, 2007.

Kognitiiviset uskontoteoriat

Oppimateriaali: **P. Boyer:** Ja ihminen loi jumalat. Kuinka uskonto selitetään, 2007; **K. Ketola, I. Pyysiäinen & T. Sjöblom** (toim.): Uskonto ja ihmismieli. Johdatus kognitiiviseen uskontotieteeseen, 2008; **I. Pyysiäinen & V. Anttonen:** Current Approaches in the Cognitive Science of Religion, 2002.

Narratiivien ja diskurssien tutkimus

Oppimateriaali: **D. J. Clandinin & F. M. Connelly:** Narrative Inquiry. Experience and Story in Qualitative Research, 2000; **M. Turner:** The Literary Mind, 1996; **M. Foucault:** Tiedon arkeologia, 2005.

Uskontomaantieteellinen tutkimus

Oppimateriaali: **D. L. Carmichael** (ed.): Sacred Sites, Sacred Places, 1997; **D. Parkin:** Sacred Void, 1991; **K. Knott:** The Location of Religion. A Spatial Analysis, 2005

Uskontoantropologinen tutkimus

Oppimateriaali: **R. Firth:** Religion. A Humanist Interpretation, Routledge, 1996; **S. D. Glazier** (ed.): Anthropology of Religion. A Handbook, 1997, sivut 279–516.

Uskentososiologinen tutkimus

Oppimateriaali: **S. Bruce:** Religion in the Modern World, 1996; **D. Lyon:** Jesus in Disneyland. Religion in Postmodern Times, 2000; **P. Heelas et al:** Spiritual Revolution. Why Religion is Giving Way to Spirituality, 2004.

Uskontofenomenologinen tutkimus

Oppimateriaali: **J. L. Cox:** A Guide to the Phenomenology of Religion: Key Figures, Formative Influences and Subsequent Debates, 2006; **G. D. Flood:** Beyond Phenomenology: Rethinking the Study of Religion, 2000.

Uskontopsykologinen tutkimus

Oppimateriaali: **R. F. Paloutzian:** Invitation to the Psychology of Religion, 1996 (2. ed.); **V. Burr:** Sosiaalipsykologisia ihmiskäsityksiä, 2004.

Historian ja mentaliteettien tutkimus

Oppimateriaali: **M. Peltonen:** Matala katse. Kirjoituksia mentaliteettien historiasta, 1992; **C. Ginsburg:** Juusto ja madot: 1500-luvun mylläriin maailmankuva. 2007; **B. Lincoln:** Holy Terrors. Thinking about religion after September 11. Second edition. 2006.

Uskontotieteen syventävät opinnot

Kriittinen tutkimus

Oppimateriaali: T. Murphy: Representing Religion: Essays in History, Theory and Crisis, 2006; R. T. McCutcheon: The Discipline of Religion: Structure, Meaning, Rhetoric, 2003.

USKO1222 S5. GRADUSEMINAARI, 6 op

MA Seminar

Tavoitteet: Opiskelija harjaantuu tieteellisessä ajattelussa, kirjoittamisessa ja argumentoinnissa. Hän osaa suunnitella ja toteuttaa itsenäisen kokonaisuuden muodostavan tieteellisen esitelmän. Hän osaa kriittisesti arvioida ja kommentoida omia ratkaisujaan ja puolustaa niitä sekä rakentavasti tarkastella muiden osanottajien seminaaritöitä.

Sisältö: Opiskelija valitsee ohjaajien kanssa yhteistyössä pro gradu -tutkielmansa aiheen, hankkii tutkielmansa aineiston ja tekee metodologiset valintansa. Hän esittelee seminaarissa tutkimussuunnitelman ja esitelmän sekä puolustaa niitä, toimii opponenttina ja osallistuu aktiivisesti keskusteluun.

Suosittelut suoritusajankohta: 4. tai 5. vuosi

Toteutustavat: Seminaarityöskentely, itsenäinen työskentely, henkilökohtainen ohjaus

Vaadittavat opintosuoritukset: Seminaarityöskentely, tutkimussuunnitelma, seminaariesitelmä, opponointi

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: perus- ja aineopinnot

Opetus: Graduseminaari ke 23.9. alkaen klo 10–12, uskontotieteen seminaarihuoneessa

Lisätiedot: Opiskelija kirjoittaa tutkimussuunnitelman (2. periodi) sekä graduseminaariesitelmän 3.–4. periodi; graduseminaarin yhteydessä opiskelija suorittaa opintojaksot S1. ja S4.2. niin, että ne palvelevat suoraan pro gradu -tutkielman tekoa.

Vastuuhenkilöt: professori Veikko Anttonen, tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1185 S6. TIEEELLINEN KIRJOITTAMINEN JA TYÖELÄMÄVALMIUDET, 4 op

Writing and Professional Skills

Tavoitteet: Opiskelija osaa laatia esseen, kirja-arvion tieteellisestä teoksesta sekä yleistajuisen artikkelin omasta tutkimusaiheestaan. Hän ymmärtää tieteellisen kirjoittamisen prosessiluonteen ja osaa soveltaa sitä omassa kirjoittamisessaan. Hän tutustuu haastattelun keinoin yhteen kulttuurintutkijalle mahdolliseen ammattikuvaan ja osaa reflektoida omaa osaamistaan suhteessa valittuun työkuvaan. Opiskelija syventää haastattelutaitojaan suunnittelemalla ja toteuttamalla haastattelun itsenäisesti.

Sisältö: Opintojaksossa perehdytään kulttuurialan eri työtehtävissä tarvittavien taitojen harjoitteluun. Sisältönä on kirja-arvion ja yleistajuisen artikkelin laatiminen oman opinäytetyön teema-alueelta sekä haastatteluun perustuva työelämään orientoiva harjoitustyö ja sen raportointi.

Suosittelut suoritusajankohta: 4. tai 5. vuosi

Toteutustavat: Opintojakso toteutetaan verkkokurssina, jonka aikana opiskelija tekee seuraavat harjoitustyöt: kirja-arvio jostain omaan tutkimusaiheeseen liittyvästä kirjasta; yleistajuinen artikkeli omasta tutkimusaiheesta; itse suunniteltavaan ja toteutettavaan haastatteluun pohjautuva raportti, jossa opiskelija reflektoi omaa ammatillista osaamistaan.

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen (2 op) ja harjoitustyöt (2 op) TAI työharjoittelu (4 op)

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Verkkokurssi Moodle-oppimisympäristössä.

Lisätiedot: Suositellaan opintojaksos korvaamista työharjoittelulla. Myös työharjoitteluraportit palautetaan osion Moodle-oppimisympäristöön.

Vastuuhenkilöt: tutkija Tiina Mahlamäki ja assistentti Pekka Tolonen

USKO1110 PRO GRADU -TUTKIELMA, 40 op

Master's Thesis

Tavoitteet: Pro gradu -tutkielmalla opiskelija osoittaa valmiutensa tieteelliseen tutkimustyöhön sekä taitonsa soveltaa uskontotieteen teorioita ja menetelmiä tutkimusongelmansa edellyttämällä tavalla. Hän kykenee itsenäiseen tiedonhakuun, tiedon erittelyyn ja arviointiin sekä uuden, perustellusti esite-

Uskontotieteen syventävät opinnot

tyn tiedon tuottamiseen tutkielman muodossa. Hän osaa kirjoittaa sujuvaa ja selkeää tieteellistä tekstiä.

Sisältö: Opiskelija kirjoittaa itsenäisesti ohjaajan tukemana 80–120 sivun oman tutkielman.

Suositteltu suoritusajankohta: 5. opiskeluvuosi

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: 80–120 sivun oma tutkielma

Arviointi ja arviointiperusteet: Seitsenportainen sanallinen arviointi: improbatur–laudatur; kahden tarkastajan kirjallinen lausunto

Edeltävät opinnot: perus- ja aineopinnot

Vastuuhenkilö: professori Veikko Anttonen

USKO1164 SIVUAINEEN TUTKIELMA, 20 op

Thesis in Comparative Religion as a Minor Subject

Tavoitteet: Opiskelija kykenee itsenäiseen tiedonhakuun, tiedon erittelyyn ja arviointiin sekä uuden, perustellusti esitetyn tiedon tuottamiseen tutkielman muodossa.

Sisältö: noin 60 sivun oma tutkielma

Suositteltu suoritusajankohta: 5. opiskeluvuosi

Toteutustavat: itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: noin 60 sivun oma tutkielma

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Vastuuhenkilöt: professori Veikko Anttonen

4. USKONNONOPETTAJAKOULUTUS

4.1 AINEOPINNOT, 45 op

A1. EKSEGETIIKKA, 10 op

Suoritettava 10 op

USKO1014 A1. EKSEGETIIKKA, 10 op

Tavoitteet: Opiskelija oppii ymmärtämään Raamatun kirjoja, niiden sisältöä ja teologiaa niiden ajan-historiallisessa yhteydessä sekä saa kokonaiskuvan muinaisen Lähi-idän, erityisesti Palestiinan arkeologiasta ja poliittisen, kulttuurisen ja uskonnollisen historian pääpiirteistä esihistoriasta 2. vuosisadalle jKr. Opiskelija saa perustiedot Raamatun kirjojen synnystä, historiallisesta ja kirjallisesta luonteesta. Opiskelija tuntee Raamatun keskeisen sisällön.

Sisältö: Eksegeetiikan perusteet ja keskeiset metodit, Raamatun ajanhistoria ja sosiaalishistoria, Raamatun tulkinnan periaatteet ja ongelmat, Raamatun kirjojen keskeinen sisältö.

Suositteltu suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Luento, tentti teologian tenttipäivänä

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Lisätieto: Osio Johdatus eksegeetiikkaan on mahdollista suorittaa luentokurssina ja tentittävänä oheis-kirjallisuutena syksyllä 2010.

Vastuuhenkilö: professori Lauri Thurén

USKO1157 Raamattu, 2 op

Content of the Bible

Yleiskuvaus: Ks. A1. EKSEGETIIKKA, USKO1014

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Raamattu

USKO1172 Raamatun historia, 2 op

History of Biblical Times

Uskonnonopettajakoulutus – aineopinnot

Yleiskuvaus: Ks. A1. EKSEGETIIKKA, USKO1014

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **K. L. Noll:** *Canaan and Israel in Antiquity: an Introduction*, Sheffield Academic Press, 2001 tai seuraavat kaksi: **E. Junkkaala:** *Israelin historian pääpiirteitä tekstien ja arkeologian valossa*, Suomen teologinen instituutti, 1999 ja **P. Huuhtanen:** *Jerusalem ja Rooma*, Kirjapaja, 1989.

USKO1129 Eksegetiikka / kirjallisuus, 2 op

New Testament Studies

Yleiskuvaus: Ks. A1. EKSEGETIIKKA, USKO1014

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **L. Aejmelaeus:** *Kristinuskon synty*, Kirjapaja, 2007 (uusi laitos); **T. Holmén:** *Jeesus, WSOY*, 2007.

USKO1173 Johdatus eksegetiikkaan, 4 op

Introduction to Biblical Studies

Yleiskuvaus: Ks. A1 EKSEGETIIKKA, USKO1014

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **K. Kuula & M. Nissinen & W. Riekkinen:** *Johdatus Raamattuun*, Kirjapaja, 2003, ss. 1–142 sekä joko **A. Laato:** *Inledning till Gamla Testamentet*, Åbo Akademi, 2004 tai **D. Mitternacht & A. Runesson** (toim.): *Jesus och de första kristna – Inledning till Nya testamentet*, Verbum, 2006, ss. 23–177, 309–385.

A2. KÄYTÄNNÖLLINEN TEOLOGIA, 10op

Suoritettava 10 op

USKO1017 A2. KÄYTÄNNÖLLINEN TEOLOGIA, 10 op

Practical Theology

Tavoitteet: Opiskelija tuntee, miten teologiset periaatteet ja käsitykset muuttuvat käytännön todellisuudeksi idän ja lännen kirkkojen ja uskonnollisten yhteisöjen, koululaitoksen sekä niiden piirissä toimivien yksilöiden ja ryhmien elämässä.

Sisältö: Liturgiikan, homiletiikan, diakonian ja sielunhoidon, kirkko-oikeuden ja hallinnon, uskonnon-pedagogiikan ja kirkkososiologian perusteet.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. opiskeluvuosi

Toteutustavat: Luento, tentti teologian tenttipäivänä

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen TAI kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen suunniteltu ajankohta: Kevät 2010

Lisätieto: Osio Käytännöllinen teologia I on mahdollista suorittaa luentokurssina seuraavan kerran keväällä 2010. Luentokurssin voi korvata kirjoilla **P. Lempiäinen:** *Pyhät toimitukset*, 4. uudistettu painos.; **P. Luomanen:** *Teologia, Johdatus tutkimukseen*, 2001.

Vastuuhenkilö: dosentti Markku Pyysiäinen

USKO1126 Käytännöllinen teologia I, 5 op

Practical Theology I

Yleiskuvaus: Ks. A2. KÄYTÄNNÖLLINEN TEOLOGIA, USKO1017

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **H. Kotila:** *Liturgian lähteillä*, 2004; **P. Lempiäinen:** *Pyhät ajat*, 5. uudistettu painos; **P. Lempiäinen:** *Pyhät toimitukset*, 4. uudistettu painos. **P. Luomanen:** *Teologia, Johdatus tutkimukseen*, 2001.

USKO1127 Käytännöllinen teologia II, 5 op

Practical Theology II

Yleiskuvaus: Ks. A2. KÄYTÄNNÖLLINEN TEOLOGIA, USKO1017

Uskonnonopettajakoulutus – aineopinnot

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali **J. Jolkkonen & S. Peura & O. Vatanen:** Saarnan käsikirja, 2001; **A. Kallioniemi & J. Luodeslampi** (toim.): Uskonnonopetus uudella vuosituhannella, 2005; **K. Aalto & M. Esko & P. Virtaniemi:** Sielunhoidon käsikirja, 1997.

A3. SYSTEMAATTINEN TEOLOGIA, 11 op

Suoritettava 11 op

USKO1018 A3. SYSTEMAATTINEN TEOLOGIA, 11 op

Systematic theology

Tavoitteet: Opiskelija tuntee teologian historian tärkeimmät kehityslinjat ja merkittävimmät teologit varhaiskirkosta tähän päivään asti. Opiskelija tuntee kristillisen teologian keskeisen sisällön ja pystyy keskustelemaan siitä, mikä yhdistää ja erottaa eri kirkkokuntia. Opiskelija tuntee pääpiirteissään ekumeniikan, uskonnonfilosofian ja kristillisen etiikan keskeisimmät kysymykset ja metodit.

Sisältö: Opintojakson aikana tutustutaan teologian keskeiseen sisältöön ja siihen, miten se on eri aikoina ja eri kirkkokunnissa muotoiltu, varhaiskirkosta nykypäivään saakka. Tutustutaan ekumeniikan, uskonnonfilosofian ja kristillisen etiikan pääkysymyksiin ja metodeihin.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Luento, tentti teologian tenttipäivänä, essee

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen tai kirjallinen tentti tai essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Lisätieto: Osio Teologian historia on mahdollista suorittaa luentokurssina ja tentittävänä oheiskirjallisuutena syksyllä 2009. Osio Ekumeniikka, etiikka ja uskonnonfilosofia on mahdollista suorittaa kolmella kuuden sivun esseellä.

Vastuuhenkilö: Dosentti Anni Maria Laato

USKO1137 Dogmatiikka, 4 op

Dogmatic Theology

Yleiskuvaus: Ks. A3. SYSTEMAATTINEN TEOLOGIA, USKO1018

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **A. McGrath:** Kristillisen uskon perusteet, Kirjapaja 1999, ss. 17–144, 251–584 sekä joko **J. Pihkala:** Johdatus dogmatiikkaan, Weilin&Göös, 1995 tai **B. Hägglund:** Uskon malli, SLEY-kirjat, 1985.

USKO1135 Teologian historia, 3 op

History of Theology

Yleiskuvaus: Ks. A3. SYSTEMAATTINEN TEOLOGIA, USKO1018

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: Periodi 1.

Opetus: Luennot 24 h, Fennicumin luentosalissa XXV; 9.9. klo 16–18, to 10.9. klo 16–18, ke 16.9. klo 16–18, to 17.9. klo 16–18, ke 23.9. klo 16–18, pe 25.9. klo 12–14, ke 30.9. klo 16–18, pe 2.10. klo 12–14, to 8.10. klo 16–18, ke 14.10. klo 16–18, pe 16.10. klo 12–14.

Tentti ke 21.10. klo 16–18

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Suomen ev.lut. kirkon tunnustuskirjoista Augsburgin tunnustus ja Lutherin Iso Katekismus; **G. af Hällström & A. M. Laato & J. Pihkala** (toim.): Johdatus varhaisen kirkon teologiaan, Kirjapaja, 2005 sekä **B. Hägglund:** Teologians historia, Liber, 1981 tai uudempi, ss. 122–400 (Keskiäjalta loppuun).

USKO1136 Ekumeniikka, etiikka ja uskonnonfilosofia, 4op

Ecumenics, Ethics and Philosophical Theology

Yleiskuvaus: Ks. A3. SYSTEMAATTINEN TEOLOGIA, USKO1018

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **R. Saarinen:** Johdatus ekumeniikkaan, Kirjaneliö, 1994, ss. 9–122 ja 201–225 sekä yksi moderni ekumeeninen teksti (esim. Yhteinen julistus vanhurskauttamisesta tai

Uskonnonopettajakoulutus – aineopinnot

Porvoon julistus); **A. McGrath**: Kristillisen uskon perusteet, Kirjapaja, 1999, ss. 145–247; **M. Häyry**: Hyvä elämä ja oikea käytös, Yliopistopaino, 2002; **L. Koskinen**: Mikä on oikein? Etiikan käsikirja, Lasten keskus, 1995.

USKO1133 A4. USKONTOTIETEEN METODOLOGIA, 4 op

Methodology in the Study of Religion

Tavoitteet: Kurssin suoritettuaan opiskelija ymmärtää, mitä metodilla, teorialla ja metodologialla tarkoitetaan ja mitä metodologisten ratkaisujen tekeminen merkitsee tutkimusprosessin kannalta. Hän tietää ymmärtävän ja selittävän tutkimusotteen perustavat lähtökohdat ja keskeiset käsitteet, pystyy keskustelemaan empiirisen uskontotieteen metodologisista kysymyksistä sekä soveltamaan oppimiaan analyysivälineitä uuden tiedon tuottamiseksi.

Sisältö: Opetus perehdyttää uskonnon- ja kulttuurien tutkimuksen metodologiaan selvittämällä erilaisen kulttuuristen aineistojen uskontotieteellisiä analyysitapoja

Suosittelut suoritusajankohta: 3. vuosi

Toteutustavat: Seminaari 24 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Seminaarityöskentely ja harjoitustyö(t)

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: perusopinnot

Opetuksen ajankohta: 2. ja 3. periodi

Opetus: torstaisin klo 10–12, 29.10.–3.12.2009 ja 14.1.–7.2.2010, Uskontotieteen seminaarihuoneessa.

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Oheislukemisto saatavissa uskontotieteen toimistosta

Vastuuhenkilöt: professori Veikko Anttonen ja tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1199 A5. TEOLOGIAN PROSEMINAARI, KANDIDAATIN TUTKIELMA JA KIRJOITUSKOE, 10 op

BA seminar and Thesis

Tavoitteet: Opiskelija syventää tiedonhakutaitojaan sekä oppii argumentoimaan suullisesti ja kirjallisesti, osallistumaan tieteelliseen keskusteluun ja tuottamaan itsenäisesti tieteellisen tutkielman.

Sisältö: Proseminaarissa laaditaan lyhyt referaatti tutkimuskirjallisuudesta, tehdään tutkimussuunnitelma ja kandidaatin tutkielma, joita käsitellään seminaarin istunnoissa. Tutkielman pohjalta suoritetaan HuK-kypsyyskoe.

Suosittelut suoritusajankohta: 3. vuosi

Toteutustavat: Seminaarityöskentely, itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Seminaari ja oppinnäytetyö

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5. Arviointi suoritetaan vasta kun kypsyyskoe on suoritettu.

Edeltävät opinnot: Perusopinnot sekä teologian aineopintoja

Osallistumisen rajoitukset: Osallistumisoikeus opintojaksolla vain pääaineopiskelijoilla

Opetuksen ajankohta: Teologian proseminaari järjestetään seuraavan kerran syksyllä 2010.

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Uskontotieteen seminaariopas:

[<http://www.hum.utu.fi/oppiaineet/uskontotiede/opiskelu/luennot/seminaariopas.html>]

Lisätieto: Opintojakson voi korvata osallistumalla uskontotieteen proseminariin.

Vastuuhenkilö: dosentti Teuvo Laitila

HUOM! Teologisten opintojen kirjallisuuskoulukselliset voi suorittaa vain tiettyinä yleisinä tenttipäivinä (3 tenttikertaa/lukukausi). Tenttipäivät voi tarkistaa tämän oppaan takakannesta, uskontotieteen toimistosta tai kotisivuilta.

4.2 SYVENTÄVÄT OPINNOT, 80 OP

S1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, 8 op

Suoritettava 8 op

Uskonnonopettajakoulutus – syventävät opinnot

USKO1220 S1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, 8 op

History of Religions in Europe

Tavoitteet: Opiskelija tuntee pääpiirteissään antiikin Euroopalle jättämän uskontoperinnön sekä Euroopan keskeisten perinteisten uskontojen (kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin) keskinäiset vaikutussuhteet sekä eri uskontojen väliset kiistat.

Sisältö: Antiikin keskeiset kulttuurit ja uskonnot, kristinuskon syntyminen ja kehitys osana Lähi-idän ja Välimeren kulttuuripiiriä, keskiajan ja uuden ajan uskontohistorian pääpiirteet, kristillisen perinteen suhtautuminen juutalaisuuteen ja islamiin.

Suosittelut suoritusajankohdaksi: 2. vuosi

Toteutustavat: Luento, tentti teologian tenttipäivänä tai essee

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti TAI essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Lisätieto: Opintojakso luennoidaan seuraavan kerran keväällä 2011. Luennot korvaavat osion: Kristinuskon, juutalaisuus ja islam, 3 op.

Vastuuhenkilö: dosentti Teuvo Laitila

USKO1180 Antiikki ja kristinuskon synty, 2 op

Antiquity and the Birth of Christianity

Yleiskuvaus: Ks. S1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, USKO1220

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **M. Humphries:** Early Christianity, Routledge, 2006. **M. Kaimio, P. Castren ja J. Kaimio** (toim.): Antiikin myytit ja uskonnot, Otava, 1979.

USKO1181 Kristinuskon historia antiikista nykypäivään, 3 op

History of Christianity from Antiquity to the Present

Yleiskuvaus: Ks. S1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, USKO1220

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **K. Arffman:** Kristinuskon historia, Edita, 2004; **R. Southern:** The Making of the Middle Ages, Pimlico, 1993, 115–244; **J. N. Morris:** The church in the modern age, Tauris, 2007.

USKO1182 Kristinuskon, juutalaisuus ja islam, 3 op

Christianity, Judaism and Islam

Yleiskuvaus: Ks. S1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, USKO1220

Tavoitteet: Opiskelija tuntee pääpiirteissään antiikin Euroopalle jättämän uskontoperinnön sekä Euroopan keskeisten perinteisten uskontojen (kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin) keskinäiset vaikutussuhteet sekä eri uskontojen väliset kiistat.

Sisältö: Kristillisen perinteen suhtautuminen juutalaisuuteen ja islamiin.

Toteutustavat: Tentti teologian tenttipäivänä tai essee

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja essee TAI Osallistuminen opetukseen ja kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Oppimateriaali: **M. Myllykoski ja S. Lundgren:** Murhatun jumalan varjo: antisemitismi kristinuskon historiassa, Yliopistopaino, 2005 sekä **C. Bennett:** Understanding Christian-Muslim relations, 2008, ss. 1–224.

USKO1186 S2.USKONTO MONIKULTTUURISTUVASSA KOULUSSA, 3 op

Religion and Multiculturalism in Schools

Tavoitteet: Opiskelija osaa soveltaa monikulttuurisuuteen liittyvää käsitteistöä Suomen uskonnollisen kentän tarkastelussa. Hän osaa analysoida itsenäisesti uskontojen määrän kasvun ja monikulttuurisuuden haasteita koulujen uskonnonopetukselle.

Sisältö: Opintojaksossa keskitytään lisääntyvän monikulttuurisuuden tuomiin haasteisiin suomalaisessa yhteiskunnassa ja erityisesti koulujen uskonnonopetuksessa.

Uskonnonopettajakoulutus – syventävät opinnot

Suositteltu suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **A. Rastas, L. Huttunen & O. Löytty** (toim.): Suomalainen vieraskirja: kuinka käsitellä monikulttuurisuutta, Vastapaino, 2005; **T. Sakaranaho & A. Jamisto** (toim.): Monikulttuurisuus ja uudistuva katsomusaineiden opetus, Helsingin yliopisto, 2007; **A. Kallioniemi & E. Salmenkivi** (toim.) Katsomusaineiden kehittämishaasteita, Helsingin yliopisto, 2007. Luettavissa osoitteessa: <http://www.helsinki.fi/vokke/english/katsomus.pdf>

Lisätieto: Ohjeistus kurssin esseen kirjoittamiseksi löytyy uskontotieteen kotisivuilta.

Vastuuhenkilö: assistentti Pekka Tolonen

S3. OPPIHISTORIA JA KLASSIKOT, 6 op

Classical Approaches in Comparative Religion

USKO1184 S3.1. Uskontotieteen klassikot, 2 op

Classics in the Study of Religion

Tavoitteet: Kurssin suoritettuaan opiskelija on perehtynyt syvällisesti vähintään yhteen uskontotieteen keskeisistä klassikkotutkimuksista. Hän kykenee kriittisesti arvioimaan tutkimuksen merkitystä ja paikantamista uskontotieteen kentällä.

Sisältö: Perehtyminen uskontotieteen klassikkotutkimuksiin.

Suositteltu suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: seminaarityöskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Essee ja lukuseminaari 12 h

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: Perus- ja aineopinnot

Opetuksen ajankohta: 4. periodi

Opetus: Seminaari-istunnot 16.3.–27.4. tiistaisin klo 10–12 uskontotieteen seminaarihuoneessa. HUOM.! ti 6.4. ei seminaari-istuntoa!

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Luettelo kurssimateriaalista ja esseen suoritusohjeistus kurssin Moodle-alueella.

Vastuuhenkilöt: professori Veikko Anttonen ja tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1070 S3.2. Uskontotieteen oppihistoria, 4 op

History of Comparative Religion

Tavoitteet: Kurssin suoritettuaan opiskelija hallitsee uskontotieteen yleisen ja erityisesti uskontoantropologian oppihistorian kehityksen pääpiirteet, keskeiset tutkijat sekä teoriat. Hän erottaa toisistaan evolutionistiset, funktionalistiset, strukturalistiset ja tulkintaan perustuvat uskontoteoriat ja osaa sijoittaa uskontotieteen keskeiset tutkijat osaksi näitä perinteitä. Hän ymmärtää, miten uskontotieteen akateeminen kehitys on sitoutunut historialliseen aikaan ja tieteen kentällä vaikuttaviin trendeihin.

Sisältö: Uskontotieteen ammattikuntaa ja sen muotoutumista sekä oppihistoriallisia kysymyksiä valottavat yleisesitykset.

Suositteltu suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti, essee tai lukupiiri

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: Perus- ja aineopinnot

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **I. Strenski:** Thinking about Religion An Historical Introduction to Theories of Religion, Blackwell, 2006; **B. Morris:** Anthropological Studies of Religion: An Introductory Text, Cambridge University Press, 1987.

Vastuuhenkilö: professori Veikko Anttonen

S4. USKONTO MODERNISSA YHTEISKUNNASSA, 8 op

Religion in Modern Society

Uskonnonopettajakoulutus – syventävät opinnot

USKO1225 A2.1. Uskonto mediassa, 3 op

Religion and Media

Tavoitteet: Opiskelija osaa analysoida kriittisesti uskontoja käsittelevää uutisointia ja tiedottamista. Hän ymmärtää uskontoja käsittelevän uutisoinnin ja tiedottamisen olevan motiivisidonnaista: Kuka tiedon on tuottanut ja mistä näkökulmasta? Mistä puhutaan ja mistä vaietaan? Mitä kuvituksella pyritään viestimään? Opiskelija osaa tarkastella toiseuden tuottamisen mekanismeja uskontoja koskevassa uutisoinnissa.

Sisältö: Opintojaksossa perehdytään uskontoa käsittelevän uutisoinnin ja tiedottamisen erityispiirteisiin. Ajankohtaisten esimerkkien avulla tarkastellaan erityisesti uutisoinnin ja tiedottamisen motiivisidonnaisuutta.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Aineistoanalyysitehtävä

Vaadittavat opintosuoritukset: Harjoitustyö

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Artikkeleita ja uskontoa koskevia ajankohtaisaineistoja. Lista artikkeleista sekä opintojaksoson suoritusohjeet ovat saatavissa Moodle-oppimisympäristössä. *Kurssiavain* Moodleen on *media*

Vastuuhenkilö: assistentti Pekka Tolonen

USKO1226 A2.2. Uskonnot, uskonnolliset liikkeet ja niiden tutkimus, 5 op

Religions and Religious Movements

Tavoitteet: Opiskelija pystyy jäsentämään eri uskontojen ja uskonnollisten liikkeiden tutkimuksen kannalta keskeisiä primaariaineistoja ja tutkimuskirjallisuutta sekä analysoidaan uskonnollisia ilmiöitä kulttuurien tutkimuksen näkökulmasta. Itsenäisen pienoistutkimuksen tekemisen myötä opiskelija oppii sijoittamaan valitseman uskonnollisen ilmiön kulttuuriseen kontekstiin. Opiskelija ymmärtää modernisaatioprosessien ja uskontojen välistä vuorovaikutusta.

Sisältö: Opintojaksolla käsitellään maailman uskonnolliseen kenttään kuuluvia uskontoperinteitä sekä niiden jäsentämiseen tarvittavia ajattelun työkaluja, uskonnollisten ilmiöiden kulttuurisen analyysin lähtökohtia ja modernisaatioprosessien vaikutusta uskontoihin.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 6 h, ohjattu pienryhmätyöskentely ja harjoitustyö(t)

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja harjoitustyö(t) tai osallistuminen opetukseen ja essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: SL2 2009, 2. periodi

Opetus: Luennot 6 h, Fennicumin luentosali XXV, 23.11., 24.11. ja 30.11. klo 14–16

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Viriketekstinä **C. Partridge** (toim.) Uusien uskontojen käsikirja, Kirjapaja, 2006. Lisäksi harjoitustyökohtaisesti sovitut kirjallisuus ja muu materiaali.

Vastuuhenkilö: lehtori Matti Kampainen

USKO1060 S5. SYVENTÄVÄ PEREHTYMINEN USKONTOTIETEEN TEORIOIHIN JA MENETELMIIN, 5 op

Advanced Theory and Methodology in Comparative Religion

USKO1060

Tavoitteet: Opiskelija hallitsee uskontotieteen kannalta keskeiset tutkimuskäsitteet ja tuntee niiden juuret ja kehityksen tieteenalalla. Hän ymmärtää käsitteiden kontekstisidonnaisuuden ja niihin liittyvän problematiikan sekä erilaiset sovellustavat.

Sisältö: Syvälinen perehtyminen uskontotieteen kannalta keskeisiin tutkimuskäsitteisiin.

Suosittelut suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: Perus- ja aineopinnot

Uskonnonopettajakoulutus – syventävät opinnot

Kirjallisuus/Oppimateriaali: W. Braun & R. T. McCutcheon (eds.): Guide to the Study of Religion, Cassel, 2000.

Vastuuhenkilö: professori Veikko Anttonen

USKO1007 S6. USKONTOKOHTAINEN TAI ALUEELLINEN ERIKOISTUMINEN, 4 op

Specialization in Religious Traditions

Tavoitteet: Opiskelija perehtyy syvemmin yhteen valitsemaansa pro gradu -tutkielmansa kannalta relevanttiin maantieteelliseen alueeseen tai uskontoperinteeseen.

Sisältö: Länsimainen esoteria ja mystiikka; Uudet uskonnolliset liikkeet; Euroopan esi-kristilliset uskonnot; Kristinuskon historia; Kristinuskon nykypäivä; Lähi-idän uskontohistoria; Juutalaisuus; Islam; Afrikka; Intia ja muu Etelä-Aasia; Kiina ja Japani; Australia ja Oseania; Etelä-Amerikka; Pohjois-Amerikka ja Arktikum

Suositteltu suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti tai essee tai seminaari

Arviointi ja arviointiperusteet: 0–5

Lisätieto: Opiskelija valitsee YHDEN 4 op:n kirjakaketin, jonka voi suorittaa myös esseenä, lukupiirinä tai lukuseminaarina. Kirjalistat löytyvät yleisen puolen vaatimuksista.

Vastuuhenkilöt: professori Veikko Anttonen, lehtori Matti Kamppinen, assistentti Pekka Tolonen ja tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1222 S5. GRADUSEMINAARI, 6 op

MA Seminar

Tavoitteet: Opiskelija harjaantuu tieteellisessä ajattelussa, kirjoittamisessa ja argumentoinnissa. Hän osaa suunnitella ja toteuttaa itsenäisen kokonaisuuden muodostavan tieteellisen esitelmän. Hän osaa kriittisesti arvioida ja kommentoida omia ratkaisujaan ja puolustaa niitä sekä rakentavasti tarkastella muiden osanottajien seminaaritöitä.

Sisältö: Opiskelija valitsee ohjaajien kanssa yhteistyössä pro gradu -tutkielmansa aiheen, hankkii tutkielmansa aineiston ja tekee metodologiset valintansa. Hän esittelee seminaarissa tutkimussuunnitelman ja esitelmän sekä puolustaa niitä, toimii opponentinä ja osallistuu aktiivisesti keskusteluun.

Suositteltu suoritusajankohta: 4. tai 5. vuosi

Toteutustavat: Seminaarityöskentely, itsenäinen työskentely, henkilökohtainen ohjaus

Vaadittavat opintosuoritukset: Seminaarityöskentely, tutkimussuunnitelma, seminaariesitelmä, opponointi

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Edeltävät opinnot: Perus- ja aineopinnot

Opetus: Graduseminaari ke 23.9. alkaen klo 10–12, uskontotieteen seminaarihuoneessa

Lisätieto: Opiskelija kirjoittaa tutkimussuunnitelman (2. periodi) sekä graduseminariesitelmän (3.–4. periodi).

Vastuuhenkilöt: Professori Veikko Anttonen ja tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1110 PRO GRADU -TUTKIELMA, 40 op

Master's Thesis

Tavoitteet: Pro gradu -tutkielmalla opiskelija osoittaa valmiutensa tieteelliseen tutkimustyöhön sekä taitonsa soveltaa uskontotieteen teorioita ja menetelmiä tutkimusongelmansa edellyttämällä tavalla. Hän kykenee itsenäiseen tiedonhakuun, tiedon erittelyyn ja arviointiin sekä uuden, perustellusti esitetyn tiedon tuottamiseen tutkielman muodossa. Hän osaa kirjoittaa sujuvaa ja selkeää tieteellistä tekstiä.

Sisältö: Opiskelija kirjoittaa itsenäisesti ohjaajan tukemana 80–120 sivun oman tutkielman.

Suositteltu suoritusajankohta: 5. vuosi

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: 80–120 sivun oma tutkielma

Arviointi ja arviointiperusteet: Seitsenportainen sanallinen arviointi: improbatur–laudatur; kahden tarkastajan kirjallinen lausunto

Uskonnonopettajakoulutus – syventävät opinnot

Edeltävät opinnot: Perus- ja aineopinnot

Vastuuhenkilöt: Professori Veikko Anttonen

USKO1164 SIVUAINEEN TUTKIELMA, 20 op

Thesis in Comparative Religion as a Minor Subject

Tavoitteet: Opiskelija kykenee itsenäiseen tiedonhakuun, tiedon erittelyyn ja arviointiin sekä uuden, perustellusti esitetyn tiedon tuottamiseen tutkielman muodossa.

Sisältö: noin 60 sivun oma tutkielma

Suosittelut suoritusajankohta: 5. vuosi

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Noin 60 sivun oma tutkielma

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Vastuuhenkilöt: Professori Veikko Anttonen

4.3 AINEENOPETTAJAN SIVUAINEOPINNOT 60 op

Tavoitteet:

Muiden pääaineiden kuin uskontotieteen opettajakoulutukseen valituille uskonnonopettajan (uskonto toisena opettavana aineena) sivuaineopinnot koostuvat seuraavista uskonnonopettajakoulutuksen opintojaksoista. Opintokokonaisuuden koostamisesta muilla opintojaksoilla on sovittava erikseen uskontotieteen professorin kanssa.

Suoritetusta opintokokonaisuudesta saa erillisen todistuksen tiedekunnasta (opintopäällikkö). Opinnot suoritetaan kahden lukuvuoden aikana.

Sisältö:

P3. SUOMEN USKONNOLLINEN KENTTÄ, 6 op

P4. MAAILMAN USKONNOLLINEN KENTTÄ, 8 op

A1. EKSEGETIIKKA, 10 op*

A2. KÄYTÄNNÖLLINEN TEOLOGIA, 10 op*

A3. SYSTEMAATTINEN TEOLOGIA, 11 op*

S1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, 8 op*

S2 USKONTO MONIKULTTUURISTUVASSA KOULUSSA, 3 op

S6 USKONTOKOHTAINEN ERIKOISTUMINEN: Kristinuskon nykypäivä, 4 op

Lisätiedot:

HUOM! Teologisten opintojen kirjallisuuskäsitteet (*) voi suorittaa vai tiettyinä yleisinä tenttipäivinä (3 tenttikertaa/lukukausi). Tenttipäivät voi tarkistaa tämän oppaan takakannesta, uskontotieteen toimistosta tai kotisivuilta.

5. ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Elämäntietomustiedossa on mahdollista suorittaa 25 opintopisteen laajuiset perusopinnot tai 60 opintopisteen laajuiset perus- ja aineopinnot.

Opinnot koostuvat peruskursseista sekä filosofian, kulttuurihistorian ja uskontotieteen opintoihin sisällyttäviä opintojaksoista. Sen vuoksi opiskelijat, jotka jo suorittavat opintoja näillä tieteenaloilla, eivät voi liittää elämäntietomustietoa sivuaineeksi HuK- tai FM-tutkintoonsa. Mikäli opiskelija on suorittanut alla esitetyt opinnot siten, että osa suorituksista sisältyy hänen filosofian, kulttuurihistorian tai uskontotieteen arvosanaopintoihinsa, hän voi pyynnöstä saada humanistiselta tiedekunnalta erillisen todistuksen 25 tai 60 opintopisteen laajuisten elämäntietomustiedon opintojen suorittamisesta, mutta hän ei voi saada niistä merkintää HuK- tai FM-tutkinnosta annettavaan todistukseen.

Tarkemmat tiedot opetuksesta ja tenttien vastaanottajista on saatavissa lukukausien alussa filosofian, kulttuurihistorian ja uskontotieteen toimistoista ja kotisivuilta. Merkinnän opintokokonaisuudesta opin-

Elämäkatsomustieto

torekisteriin saa uskontotieteen toimistosta. Ennen ET:n opintojen aloittamista opiskelijan tulee ilmoittautua uskontotieteen toimistossa.

5.1 PERUSOPINNOT, 25 op

ELÄM0009 P1. ELÄMÄNKATSOMUSTIEDON PERUSKURSSI, 4 op

Introduction to the Philosophy of Life

Oppiaine: Uskontotiede

Tavoitteet: Kurssin suoritettuaan opiskelija on perehtynyt elämäkatsomustiedon perusteisiin ja tehtävään opetettavana aineena, ymmärtää sen keskeiset käsitteet ja monitieteisen lähtökohdan sekä tuntee oppiaineen historiallisen muotoutumisen.

Sisältö: Elämäkatsomustiedon peruskäsitteet ja niiden suhteet (maailmankuva, maailmankatsomus, elämäkatsomus), oppiaineen sisältö, asema ja tehtävä kouluympäristössä, elämäkatsomustiedon monitieteinen perusta, oppiaineen historiallinen muotoutuminen.

Toteutustavat: Luento-opetus 12 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: Kevät 2010

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Ilmoitetaan luentojen alussa

Vastuuhenkilö: FM Kalle Toivo

P2. FILOSOFIAN OPINTOJAKSOT, 9 op

FILY1302 P2.1. Johdatus filosofiaan, 3 op

Introduction to Philosophy

Oppiaine: Filosofia

Tavoitteet: Kurssin käytyään opiskelijan oletetaan tuntevan keskeistä filosofian terminologiaa sekä hallitsevan pääpiirteittäin filosofisen argumentaation erityispiirteitä.

Sisältö: Filosofisen tutkimuksen perusalueiden ja sekä näiden sisältämien filosofisten ongelmien ja tärkeimpien ratkaisuyritysten pääpiirteiden esittely.

Suosittelu suoritusajankohta: 1. periodi

Toteutustavat: Luento-opetus 12 h ja luentomateriaalit tai itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja kertauskuulustelu TAI kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: E. Sober: Core Questions in Philosophy (2nd ed.), Prentice Hall, 1995.

Vastuuhenkilö: Tapio Korte

FILY1309 P2.2. Etiikka I, 3 op

Ethics I

Oppiaine: Filosofia

Tavoitteet: Kurssin käytyään opiskelijan oletetaan tuntevan tavanomaiset normatiivisen etiikan teoriat sekä metaeettisten teorioiden lähtökohdat.

Sisältö:

- filosofisen etiikan tutkimuskohde
- keskeiset ongelmanasettelut
- peruskäsitteet
- ongelmien ratkaisuyritykset pääpiirteittäin
- metaetiikan luonne
- erilaisten etiikan teorioiden käsittely
- eettinen rationaalisuus
- moraalien asema inhimillisessä toiminnassa

Toteutustavat: Luento-opetus 12 h tai itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja kertauskuulustelu TAI kirjallinen tentti

Elämänkatsomustieto

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Oppimateriaali: J. Pietarinen & S. Poutanen: Etiikan teorioita, Gaudeamus, 1998; T. Tännsjö: Understanding Ethics: An Introduction to Moral Theory, Edinburgh University Press, 2002.

Vastuuhenkilö: Juha Räikkä

FILY1310 P2.3. Yhteiskuntafilosofia I, 3 op

Social Philosophy I

Oppiaine: Filosofia

Tavoitteet: Sisällön hyvä hallinta

Sisältö:

- ihminen yhteisön jäsenenä
- yhteiskuntafilosofian suhde yhteiskuntatieteisiin
- yhteiskuntateorioiden perustyytit ja peruskäsitteet

Suosittelut suoritusajankohta: 3. periodi

Toteutustavat: Luento-opetus 24 h tai itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja kertauskuulustelu TAI kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: D. Knowles: Political Philosophy, 1984.

Vastuuhenkilö: Juha Räikkä

P3. USKONTOTIETEEN OPINTOJAKSOT, 8 op

Uskontotieteen perusopintojaksot tentitään luentokuulustelupäivinä ja uskontotieteen laitostenttipäivinä.

USKO1203 P3.1. Uskontotieteen peruskäsitteet ja lähestymistavat, 3 op

Introduction to the Study of Religion

Oppiaine: Uskontotiede

Tavoitteet: Opiskelija osaa tarkastella empirisen, vertailevan ja systemaattisen uskontotieteen näkökulmasta uskontoa ja uskonnollisia ilmiöitä erottamattomana osana yhteiskuntaa ja kulttuuria, joiden rakenteissa ne eri muodoissaan esiintyvät. Opiskelija osaa erotella uskonnon eri ulottuvuuksia sekä tuntee uskontotieteen ja kulttuurien tutkimuksen akateemiset perinteet, keskeiset tutkimusalat, teoreettiset koulukunnat, niiden linjanluojat ja analyyttiset käsitteet.

Sisältö: Opintojaksossa tarkastellaan akateemisen uskontotieteen syntyä ja kehitystä tieteenalana, teoreettisia suuntauksia ja niille tunnusomaisia kysymyksenasetteluja uskonnon paikasta sekä paikan-tumisen logiikasta ja politiikasta kulttuurissa ja yhteiskunnassa.

Suosittelut suoritusajankohta: 1. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 12 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: 1. periodi

Opetus: Luennot Fennicumien luentosalissa XXV, to 1.10. klo 10-12, ma 5.10. klo 14-16, ti 6.10. klo 14-16, ma 12.10. klo 14-16, ti 13.10. klo 14-16, to 15.10. klo 10-12.

1. Luentokertaus to 22.10. klo 10-12, Is. XXV.

Loput luentokertaukset ja oheiskirjallisuuden tenttiminen laitostenttipäivinä.

Kirjallisuus/Oppimateriaalit: O. Fingerroos, M. Opas, T. Taira (toim.): Uskonnon paikka. Kirjoituksia uskontojen ja uskontoteorioiden rajoista, SKS, 2004, ss. 7–149; V. Anttonen: Ihmisen ja maan rajat. 'Pyhä' kulttuurisena kategoriana, SKS, 1996, ss. 40–75; M. Nye: Religion. The Basics, Routledge, 2003.

Vastuuhenkilö: professori Veikko Anttonen

USKO1227 P3.2. Aasian uskonnot, 3 op

Religions of the World

Oppiaine: uskontotiede

Elämäkatsomustieto

Tavoitteet: Opiskelija tietää, mitä maailmanuskonnoilla tarkoitetaan ja miten suuret uskonnot ovat maailmassa jakautuneet. Hän tuntee Aasian uskontojen kehityshistorian pääpiirteissään, niiden keskeiset pyhät kirjoitukset, keskeiset käsitteet, jumaluudet ja rituaalit.

Sisältö: Maailmanuskonnon käsite, hindulaisuus, buddhalaisuus, jainalaisuus, sikhiläisyys, Kiinan uskontoperinteet, Japanin uskontoperinteet

Suositteltu suoritusajankohta: 1. vuoden syksy

Toteutustavat: Luento-opetus 21 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: SL 2009, 2. periodi

Opetus: Luennot Fennicumin luentosalissa XXV, klo 18.00–20.30

27.10., 29.10., 3.11., 5.11. Tiina Mahlamäki

10.11., 12.11., 17.11. Kalle Toivo

1. tentti 24.11. klo 18.00 Is. XXV

2. ja 3. tentti yliopiston opiskelijoilla laitostenttipäivinä ja avoimen opiskelijoilla avoimen tenttipäivinä.

Kirjallisuus/Oppimateriaali: T. Tamminen (toim.): Guruja, joogeja ja filosofeja. Intian filosofiaa. WSOY, 2008, ss. 7-207; K. Hyry & J. Pentikäinen (toim.): Uskonnot maailmassa, WSOY, 2004 (5. uudistettu painos), ss. 290-417.

Vastuuhenkilö: tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1228 P3.3. Lähi-idän uskonnot, 2op

Tavoitteet: Opiskelija tietää, mitä maailmanuskonnoilla tarkoitetaan ja miten suuret uskonnot ovat maailmassa jakautuneet. Hän tuntee Lähi-idän uskontojen kehityshistorian pääpiirteissään, niiden keskeiset pyhät kirjoitukset, keskeiset käsitteet, jumaluudet ja rituaalit.

Sisältö: Maailmanuskonnon käsite, Mesopotamian ja antiikin uskonnot, islam, juutalaisuus, kristinusko

Suositteltu suoritusajankohta: 1. vuoden syksy

Toteutustavat: Luento-opetus 21 h

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1-5

Opetuksen ajankohta: SL 2009, 1. periodi

Opetus: Luennot Fennicumin luentosalissa XXV, klo 18.00–20.30

8.9., 10.9. ja 22.9., 24.9., 29.9. Nina Kokkinen

15.9., 17.9. Kalle Toivo

1. Tentti 6.10. klo 18.00, Is. XXV

Loput tentit yliopiston opiskelijoilla laitostenttipäivinä ja avoimen opiskelijoilla avoimen tenttipäivinä.

Kirjallisuus/Oppimateriaali: J. Hämeen-Anttila (toim.): Uskontojen risteyksissä. Välimeren alueen uskontojen juurilla, Gaudeamus, 2001.

Vastuuhenkilö: TaM Nina Kokkinen

P4. KULTTUURIHISTORIAN OPINTOJAKSOT, 4 op

Suoritetaan yksi 4 op:n laajuinen jakso kulttuurihistorian perusopintojen kohdasta

P4. Kulttuurihistorian epookit

Epochs of Cultural History

Oppiaine: Kulttuurihistoria

Tavoitteet: Opintojakson myötä opiskelijan ymmärrys ja tiedot kulttuurihistoriasta syvenevät. Hän saa kuvan sekä kulttuurihistoriallisista epookeista että ymmärtää länsimaisen kulttuurin muutoksia ja jatkuvuuksia pitkällä aikavälillä. Jakson jälkeen opiskelija osaa jäsentää menneisyyttä sekä aikakausten että teemojen avulla.

Sisältö: Opintojakson aikana syvennetään peruskurssin tarjoamia tietoja ja näkemyksiä. Jaksossa perehdytään kulttuurihistorian tutkimusalaan ja länsimaisen kulttuurin ilmiöihin. Kohdan aikakaudet ja

Elämäkatsomustieto

teemat pyrkivät kattamaan kulttuurihistorian laajan kentän ja auttavat jäsentämään menneisyyden moninaisuutta.

Jakso on jaettu viiteen aikakauteen:

1. Antiikki 4 op

2. Keskiaika 4 op

3. 1500–1750 4 op

4. 1750–1900 4 op

5. 1900-luku 4 op

Nämä aikakaudet taas jakautuvat kukin viiteen teemaan.

1. Yksilö ja yhteisö

Kuuluminen johonkin yhteisöön kuten perheeseen, sukuun tai kansakuntaan on keskeinen osa inhimillistä kulttuuria, mutta yksilöllä on ollut eri aikoina erilaisia tapoja ja mahdollisuuksia toimia kulttuurissa ja yhteiskunnassa. Osio tarkastelee erilaisia sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja vuorovaikutuksen muotoja. Kohteena on yksilön ja yhteisön suhde eri aikoina sekä muuttuvat käsitykset yksilöllisyydestä ja yhteisöllisyydestä.

2. Sukupuoli

Sukupuoli on merkityksellinen niin ihmisen itseymmärryksessä kuin kulttuurin rakenteissa. Osiossa sukupuolta tarkastellaan historian eri vaiheissa yksilön ja yhteiskunnan tasoilla. Tavoitteena on ymmärtää sukupuolen historiallinen, kulttuurinen ja sosiaalinen rakentuminen.

3. Arjen kulttuuri

Arjen kulttuurin tutkimus avaa näkökulmia ihmiselämän tavallisiin, jokapäiväisiin ja usein tiedostamattomiin puoliin. Arki on sekä aineellista että henkistä toimintaa ja sen tuloksia. Se muodostuu mm. työstä, perhe-elämästä ja tavoista, mutta myös arkea rikkovista rituaaleista aina karnevaaleista urheilukilpailuihin. Lisäksi esimerkiksi media ja teknologia rakentavat arjen rutiineja.

4. Ajattelemisen tavat

Osiossa tarkastellaan niitä moninaisia ja muuttuvia ajattelun tapoja, joiden varaan ihmisten maailmankuvat ja toiminta ovat rakentuneet. Näihin kuuluvat erilaiset uskontojen, filosofioiden ja ideologioiden aatteet ja rakenteet, jotka ovat muovanneet kulttuuria eri aikoina.

5. Tila ja ympäristö

Ihminen jäsentää paikkaansa maailmassa ja elämässä tilallisesti, suhteessa ympäristöönsä. Osiossa tarkastellaan ihmisen muuttunutta ja muuttuvaa suhdetta sekä luonnon- että rakennettuun ympäristöön ja sen erilaisiin osiin.

Suosittelut suoritusajankohta: 1. vuosi

Toteutustavat: Luentokurssi, kirjatentti ja essee

Vaadittavat opintosuoritukset: Tentti tai essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Oppimateriaalit: Valinnaiset kirjalpaketit ilmoitetaan historian laitoksen syksyn opetusohjelmassa.

Lisätietoja: Vastuuopettajat jaksoittain (kirjatenttien ja esseiden vastaanottajat) ilmoitetaan historian laitoksen syksyn opetusohjelmassa.

Vastuuhenkilö: lehtori

5.2 AINEOPINNOT, 35 op

A1. FILOSOFIAN OPINTOJAKSOT, 14 op

FILY1306 A1.1. Tietoteoria ja Tieteenfilosofia I, 3 op

Theory of Knowledge and Philosophy of Science

Oppiaine: Filosofia

Tavoitteet: Kurssin suoritettuaan opiskelijan odotetaan tietävän perusasiat seuraavista aiheista: kielen ja todellisuuden välinen suhde, totuusteoriat, tiedon klassinen analyysi, uskomuksen perustelu, tieteellinen menetelmä ja selittäminen, kausaliteetti sekä tieteen ja yhteiskunnan suhde.

Sisältö:

Elämäkatsomustieto

- kielen ja todellisuuden välisestä suhteesta
- totuudesta ja totuusteorioista
- tiedon klassinen analyysi ja sen moderni kritiikki
- uskomuksen perustelu: perusta- ja koherenssiteoriat
- tieteellinen menetelmä ja tieteellisen tiedon luonne
- määritelmistä, käsitetyypeistä ja mittaamisesta
- kokeellisen ja ei-kokeellisen tutkimuksen menetelmistä
- kausaliiteetti
- tieteellinen selittäminen ja ymmärtäminen; selitystyypeistä
- tiede ja yhteiskunta

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja kertauskuulustelu TAI kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **M. Lammenranta:** Tietoteoria, Gaudeamus, 1993; **A. F. Chalmers:** What Is This Thing Called Science? (3rd ed.), University of Queensland Press, 1999.

Vastuuhenkilö: Ari Maunu

FILY1417 A1.2. Etiikka II, 4 op

Ethics II

Oppiaine: Filosofia

Tavoitteet: Opiskelija tuntee keskeiset etiikan näkemykset ja niihin liittyvät ongelmat ja kykenee näkemään eettisen ajattelun yhteydet muihin filosofian osa-alueisiin.

Sisältö:

- etiikkaan liittyvät keskeiset teoreettiset kysymykset kuten eettisen tiedon luonne, eettisen argumentaation erityispiirteet ja moraalipsykologian ongelmat
- keskeisten eettisten näkemysten kriittinen tarkastelu
- etiikan sovellutukset.

Suosittelut suoritusajankohta: 3. ja 4. periodi

Toteutustavat: Luento-opetus 24 h tai itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja kertauskuulustelu TAI kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **A. Miller:** An Introduction to Contemporary Metaethics, Polity, 2003.

Vastuuhenkilö: Eerik Lagerspetz

FILY1415 A1.3. Yhteiskuntafilosofia II, 4 op

Social Philosophy II

Oppiaine: Filosofia

Tavoitteet: Opiskelija on perehtynyt joihinkin keskeisiin yhteiskuntafilosofisiin teorioihin.

Sisältö: Yhteiskuntafilosofisten perusjärjestelmien esittely ja tarkastelu (ihmis- ja yhteiskuntakäsitysten luonne, yhteiskuntaideaalit, systemaattinen vs. historiallinen tarkastelu)

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: **A. Swift:** Political Philosophy, Polity, 2006 sekä yksi seuraavista: **H. L. Dreyfus & P. Rabinow:** Michel Foucault – Beyond Structuralism and Hermeneutics, Harvester, 1982; **T. McCarthy:** The Critical Theory of Jürgen Habermas, Polity, 1984; **J. R. Searle:** The Construction of Social Reality, Free Press, 1995; **J. Waldron:** The Right to Private Property, Clarendon, 1990; **W. A. Wood:** Karl Marx, Routledge, 1981

Vastuuhenkilö: Eerik Lagerspetz

FILY1303 A1.4. Filosofian historia I, 3 op

History of Philosophy I

Oppiaine: Filosofia

Tavoitteet: Kurssin käytyään opiskelijan oletetaan tuntevan keskeisten filosofian klassikkojen teorioiden olennaisen sisällön.

Elämäkatsomustieto

Sisältö: Filosofian synty ja varhainen kehitys (antiikki) sekä keskeisten klassikkojen teoriat niiden aatehistoriallisessa yhteydessä

Suositteltu suoritusajankohta: 2. periodi

Toteutustavat: Luento-opetus 12 h ja luentomateriaalit tai itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen ja kertauskuulustelu TAI kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: G. Skirbekk & N. Gilje: A History of Western Thought, Routledge, 2001.

Vastuuhenkilö: Tapio Korte

A2. USKONTOTIETEEN OPINTOJAKSOT, 17 op

USKO 1182 A2.1. Kristinusko, juutalaisuus ja islam, 3 op

Christianity, Judaism and Islam

Oppiaine: Uskontotiede

Yleiskuvaus: ks. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, USKO1220

Tavoitteet: Opiskelija tuntee pääpiirteissään antiikin Euroopalle jättämän kulttuuriperinnön sekä Euroopan keskeisten perinteisten uskontojen (kristinuskon, juutalaisuuden ja islamin) keskinäiset vaikutussuhteet sekä eri uskontojen väliset kiistat.

Sisältö: Kristillisen perinteen suhtautuminen juutalaisuuteen ja islamiin.

Toteutustavat: Tentti teologian tenttipäivänä tai essee

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen + essee TAI osallistuminen opetukseen + kirjallinen tentti

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Opetuksen ajankohta: Opintojakso luennoidaan seuraavan kerran keväällä 2011.

Kirjallisuus/Oppimateriaalit: M. Myllykoski ja S. Lundgren: Murhatun jumalan varjo: antisemitismi kristinuskon historiassa, Yliopistopaino, 2005 sekä C. Bennet: Understanding Christian-Muslim relation, 2008, ss. 1–224.

Vastuuhenkilö: dosentti Teuvo Laitila

HUOM! Teologisten opintojen kirjallisuuskulustelut voi suorittaa vain tiettyinä yleisinä tenttipäivinä (3 tenttikertaa/lukukausi). Tenttipäivät voi tarkistaa tämän oppaan takakannesta, uskontotieteen toimitosta tai kotisivuilta.

USKO1225 A2.2. Uskonto mediassa, 3 op

Religion and Media

Oppiaine: Uskontotiede

Tavoitteet: Opiskelija osaa analysoida kriittisesti uskontoja käsittelevää uutisointia ja tiedottamista. Hän ymmärtää uskontoja käsittelevän uutisoinnin ja tiedottamisen olevan motiivisidonnaista: Kuka tiedon on tuottanut ja mistä näkökulmasta? Mistä puhutaan ja mistä vaietaan? Mitä kuvituksella pyritään viestimään? Opiskelija osaa tarkastella toiseuden tuottamisen mekanismeja uskontoja koskevassa uutisoinnissa.

Sisältö: Opintojaksossa perehdytään uskontoa käsittelevän uutisoinnin ja tiedottamisen erityispiirteisiin. Ajankohtaisten esimerkkien avulla tarkastellaan erityisesti uutisoinnin ja tiedottamisen motiivisidonnaisuutta.

Suositteltu suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Aineistoanalyysitehtävä

Vaadittavat opintosuoritukset: Harjoitustyö

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Artikkeleita ja uskontoa koskevia ajankohtaisaineistoja. Lista artikkeleista sekä opintojakson suoritusohjeet ovat saatavissa kurssin Moodle-alueelta.

Vastuuhenkilö: assistentti Pekka Tolonen

USKO1187 A2.3. Uskonto ja kulttuuriset erot, 3 op

The Role of Religion in the Making of Cultural Differences

Elämäkatsomustieto

Oppiaine: Uskontotiede

Tavoitteet: Opiskelija ymmärtää, miten kulttuurisia eroja luodaan yhtäältä uskonnollisen toiminnan ja ajattelun, toisaalta erilaisten uskontoa ja henkisyyttä koskevien diskurssien avulla. Hän osaa analysoida erilaisia erojen tuottamisen prosesseja muun muassa seuraavanlaisten vastakkainasettelujen kautta: pyhä/profaani, sisäinen/ulkoinen, yksityinen/julkinen, maskuliininen/feminiininen ja läheinen/vieras.

Sisältö: Opintojaksossa keskitytään erojen, rajojen ja kategorisaation problematiikkaan seuraavasta listasta valittavalta teema-alueelta: sukupuoli, monikulttuurisuus, puhtauden ja rajojen ritualisaatio; kansallisuus; kommunikaatio.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Essee tai järjestettävät lukuseminaarit

Vaadittavat opintosuoritukset: Essee TAI seminaari

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: Valitaan yksi seuraavista kokonaisuuksista: sukupuoli, monikulttuurisuus, puhtauden ja rajojen ritualisaatio; kansallisuus; kommunikaatio. Kirjallisuuslistat saatavana oppiaineen kotisivuilta tai yleisen linjan vaatimuksista.

Vastuuhenkilöt: assistentti Pekka Tolonen ja tutkija Tiina Mahlamäki

USKO1186 A2.4. Uskonto monikulttuuristuvassa koulussa, 3 op

Religion and Multiculturality in Schools

Oppiaine: Uskontotiede

Tavoitteet: Opiskelija osaa soveltaa monikulttuurisuuteen liittyvää käsitteistöä Suomen uskonnollisen kentän tarkastelussa. Hän osaa analysoida itsenäisesti uskontojen määrän kasvun ja monikulttuurisuuden haasteita koulujen uskonnonopetukselle.

Sisältö: Opintojaksossa keskitytään lisääntyvän monikulttuurisuuden tuomiin haasteisiin suomalaisessa yhteiskunnassa ja erityisesti koulujen uskonnonopetuksessa.

Suosittelut suoritusajankohta: 4. vuosi

Toteutustavat: Itsenäinen työskentely

Vaadittavat opintosuoritukset: Essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaali: A. Rastas, L. Huttunen & O. Löytty (toim.): Suomalainen vieraskirja: kuinka käsitellä monikulttuurisuutta, Vastapaino, 2005; T. Sakaranaho & A. Jamisto (toim.): Monikulttuurisuus ja uudistuva katsomusaineiden opetus, Helsingin yliopisto, 2007; A. Kallioniemi & E. Salmenkivi (toim.) Katsomusaineiden kehittämishaasteita, Helsingin yliopisto, 2007. Luettavissa osoitteessa: <http://www.helsinki.fi/vokke/english/katsomus.pdf>

Lisätieto: Ohjeistus kurssin esseen kirjoittamiseksi löytyy uskontotieteen kotisivuilta.

Vastuuhenkilö: assistentti Pekka Tolonen

USKO1226 A2.5. Uskonnot, uskonnolliset liikkeet ja niiden tutkimus, 5 op

Religions and Religious Movements

Oppiaine: Uskontotiede

Tavoitteet: Opiskelija pystyy jäsentämään eri uskontojen ja uskonnollisten liikkeiden tutkimuksen kannalta keskeisiä primaariaineistoja ja tutkimuskirjallisuutta sekä analysoimaan uskonnollisia ilmiöitä kulttuurien tutkimuksen näkökulmasta. Itsenäisen pienoistutkielman tekemisen myötä opiskelija oppii sijoittamaan valitseman uskonollisen ilmiön kulttuuriseen kontekstiin. Opiskelija ymmärtää modernisaatioprosessien ja uskontojen välistä vuorovaikutusta.

Sisältö: Opintojaksolla käsitellään maailman uskonnolliseen kenttään kuuluvia uskontoperinteitä sekä niiden jäsentämiseen tarvittavia ajattelun työkaluja, uskonnollisten ilmiöiden kulttuurisen analyysin lähtökohtia ja modernisaatioprosessien vaikutusta uskontoihin.

Suosittelut suoritusajankohta: 2. vuosi

Toteutustavat: Luento-opetus 6 h, ohjattu pienryhmätyöskentely, luennot ja harjoitustyöt

Vaadittavat opintosuoritukset: Osallistuminen opetukseen + essee TAI osallistuminen opetukseen + harjoitustyö(t)

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Elämäkatsomustieto

Opetuksen ajankohta: SL 2009, 2. periodi

Opetus: luennot 6 h: 23.11., 24.11 ja 30.11. klo 14–16, Fennicummin luentosali XXV

Oppimateriaalit: viriketekstinä **C. Partridge** (toim.) Uusien uskontojen käsikirja, Kirjapaja, 2006. Lisäksi harjoitustyökohtaisesti sovittu kirjallisuus ja muu materiaali.

Vastuuhenkilö: lehtori Matti Kampainen

A3. KULTTUURIHISTORIAN OPINTOJAKSOT, 4 op

Suoritetaan 4 op jakso kulttuurihistorian aineopintojen kohdasta ”Kulttuurihistoriallisia tulkintoja”

A3. Kulttuurihistoriallisia tulkintoja

Interpretations in Cultural History

Oppiaine: kulttuurihistoria

Tavoitteet: Opiskelija osaa kertoa, millaisiin inhimillisen elämän osa-alueisiin kulttuurihistoriallinen tutkimus kohdistuu. Hän pystyy luonnehtimaan kulttuurihistoriallisen tulkinnan ja analyysin piirteitä. Hän ymmärtää, miten kulttuurihistoriallisessa tutkimuksessa teoreettinen ja empiirinen työskentely kohtaavat ja osaa kuvata sitä, miten tulkinnat muodostuvat.

Sisältö: Jakso jakautuu viiteen osa-alueeseen, joista opiskelija perehtyy yhteen:

1. Ajattelu, 4 op

Ajattelu on aina kulttuuristen ja yhteiskunnallisten ehtojen läpäisemää ja niiden kautta ymmärrettävää tulevaa. Ideat ja käsitykset, niin tieteen piirissä tuotetut teoriat kuin arkielämän käytännöt, ovat muodostuneet suhteessa ympäröivään maailmaan ja niillä on ajalliset ja paikalliset sidoksensa.

2. Ilmaisuu, 4 op

Ajattelu ja ilmaisu ovat erottamattomia, mutta kulttuurihistorioitsija kohtaa menneisyyden ilmaisullisen tason hyvin konkreettisesti, paitsi teksteinä, kuvina, ääninä ja artefakteina myös esimerkiksi rituaaleina ja tapoina. Ilmaisumuodot ovat suhteessa toisiinsa mutta samalla ne ovat sosiaalisesti rakentuneita ja kulttuurisia käytäntöjä muokkaavia. Osion tarkoitus on johdattaa ilmaisujen ja niiden tulkinnan kulttuurihistoriaan.

3. Ruumiillisuus, 4 op

Osion tarkoituksena on perehtyä siihen, miten ruumiillisuuden merkityksiä on tulkittu eri aikoina. Teokset johdattavat keskeisiin ruumiillisuuden tutkimuksen teemoihin seksuaalisuudesta havaitsemiseen, liikkumiseen, sairauteen ja performatiivisuuteen.

4. Yhteisö, 4 op

Yhteisöä voidaan tulkita laajasti tai suppeasti; yhteisöä tutkittaessa näkökulmana voi olla esimerkiksi perhe, ympäristö, sukupuoli tai ideologia. Tavoitteena on ymmärtää, miten yhteisöä on mahdollista tutkia ja millaisia tulkintoja yhteisöjen toiminnasta ja rakenteesta voidaan tehdä erilaisten näkökulmien kautta.

5. Esine, 4 op

Ihmisen muokkaama materiaallinen ympäristö nuuskarasiasta pilvenpiirtäjään tai äänimaisemasta muovihameeseen on monimuotoisuudessaan rikas kulttuurihistorian tutkimuskohde. Osiossa perehdytään kulttuurihistorialle ominaisiin materiaallisen kulttuurin tulkintoihin.

Suosittelut suoritusajankohta: 1.–3. vuosi

Toteutustavat: luentokurssi, kirjatentti ja essee

Vaadittavat opintosuoritukset: Kirjallinen tentti tai essee

Arviointi ja arviointiperusteet: Numerolla 1–5

Kirjallisuus/Oppimateriaalit: Valinnaiset kirjapaketit ilmoitetaan historian laitoksen syksyn opetusohjelmassa.

Lisätietoja: Vastuuopettajat jaksoittain (kirjatenttien ja esseiden vastaanottajat) ilmoitetaan historian laitoksen syksyn opetusohjelmassa. Tentit suoritetaan kulttuurihistorian tenttipäivänä.

Vastuuhenkilö: yliopistonlehtori

Yhteystiedot

Filosofia:

Osoite: Assistentinkatu 7.

Puh. 333 5420.

Elämäkatsomustieto

<http://www.soc.utu.fi/laitokset/filosofia/>

Kulttuurihistoria:

Osoite: Sirkkala, Kaivokatu 12

Puh. 333 5219.

<http://www.hum.utu.fi/oppiaineet/kulttuurihistoria/>

Uskontotiede:

Osoite: Henrikinkatu 3.

Puh. 333 5246.

<http://www.hum.utu.fi/oppiaineet/uskontotiede/>

6. Opiskeluun liittyvät käytännön asiat

6.1 Moodle-oppimisympäristö – mikä se on?

Moodle on avoimeen lähdekoodiin perustuva verkko-oppimisympäristö (<https://moodle.utu.fi>). Moodlen pedagoginen lähestymistapa perustuu sosiaalisen rakentumisen teoriaan. Siksi Moodle on sopiva opiskelukokonaisuuksiin, joissa opiskelijat ovat vuorovaikutuksessa keskenään ja opettajan kanssa. Yhä useammalla kurssilla käytetään apuna Moodle-oppimisympäristöä. Kurssien ohjeistus, luentojen diat, oheismateriaalit, lukemistot ja oppimateriaalit ovat luettavissa kunkin kurssin omalla alueella. Moodlessa on mahdollista myös käydä keskustelua niin kanssaopiskelijoiden kuin kurssin vastuunopettajien kanssa. Harjoitustöiden, raporttien tai esseiden palautus tapahtuu kurssikohtaisella Moodle-alueella.

Moodleen kirjaututaan omaa sähköpostiasiansanaa käyttäen. Useimmat kurssit vaativat avaimen, jonka saat kurssin opettajalta. Tätä avainta et tarvitse kuin ensimmäisellä kerralla kurssille tullessasi. Yleensä avain annetaan ensimmäisellä luennolla tai saat sen sähköpostitse kurssin vastuuhenkilöiltä. Ensimmäinen kirjautumiskerta on samalla myös ilmoittautuminen opiskelijaksi kyseiselle kurssille.

6.2 NettiOpsu – mikä se on?

NettiOpsu on Turun yliopiston opiskelijatietojärjestelmän eli opintorekisterin sähköinen palvelu kaikille Turun yliopiston opiskelijoille. Kirjautuminen NettiOpsuun vaatii Turun yliopiston atk-keskuksen myöntämän, voimassa olevan käyttäjätunnuksen sekä postiasiansanan. NettiOpsun suora kirjautumisosoite on: <http://nettiopsu.utu.fi>. NettiOpsun palvelut tulevat käyttöön vaiheittain ja eri tiedekunnissa ja laitoksilla hieman eri tahtiin. NettiOpsun rinnalla voi olla edelleen käytössä laitosten omia sähköisiä palveluita opiskelijoille.

Tällä hetkellä NettiOpsun kautta opiskelijoiden käytössä ovat seuraavat palvelut: kurssille ilmoittautuminen, tenttiin ilmoittautuminen, tenttitulokset verkossa, yliopistoon ilmoittautuminen, omien henkilötietojen katselu ja päivitys sekä omien opintosuoritusten katselu.

6.3 Opintojen ajoittaminen ja suunnittelu

Opiskelijan kannattaa suunnitella etukäteen opintojensa suoritusjärjestystä ja niiden ajoittamista. Tässä kannattaa käyttää apuna opinto-oppaita. Pääaineen kurssit kannattaa suorittaa sinä ajankohtana, joka on mainittu kurssin tietojen yhteydessä opinto-oppaassa tai internetissä. Jotta opiskelija valmistuisi tavoiteajassa (HuK 3 vuotta + FM 2 vuotta), hänen pitäisi suorittaa vuosittain keskimäärin 60 opintopistettä. Tästä syystä ensimmäisenä opiskeluvuotena kannattaa aloittaa ainakin yksi sivuaine. Lisäksi pakolliset kieli- ja viestintäopinnot kannattaa suorittaa ajoissa. Ensimmäisen opiskeluvuoden aikana opiskelijat laativat myös henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) yhteistyössä uskontotieteen assistentin kanssa. Proseminarin yhteydessä tehdään HOPSin tarkistus. HOPSin tekemisen yhteydessä kannattaa vierailla internet-sivulla: <http://www.hum.utu.fi/opiskelu/ohjaus/hops.html>.

Opiskeluun liittyvät käytännön asiat

6.4 Opintoneuvonta

Humanistisessa tiedekunnassa on tavtavissa opinto-ohjaaja, jonka tehtävänä on auttaa opiskelijoita yliopisto-opiskeluun liittyvissä kysymyksissä. Opinto-ohjaajalta voi kysyä neuvoa mm. sivuaineiden valinnasta, pakollisista kieliopinnoista ja tutkintorakenteesta. Opinto-ohjaaja selvittelee myös Suomen sisällä tapahtuvia yliopistojen välisiä vaihtoaasioita.

Opinto-ohjaaja: Mauri Paloheimo, vastaanotto ma, ke-pe 12–14. Puh. 333 5209, sähköposti hum-info@utu.fi.

Opintopäällikkö avustaa perustutkintoon liittyvissä asioissa. Häneltä voi tiedustella mm. erillisopinnoista ja kelpoisuustodistuksista.

Opintopäällikkö: Nea Oförsagd, vastaanotto ti ja to 12–14. Puh. 333 5203, sähköposti nea.oforsagd@utu.fi.

Kunkin kulttuurien tutkimuksen laitoksen oppiaineen assistentti neuvoo opiskelijoita opintoihin liittyvissä asioissa. Assistenttien yhteystiedot löytyvät henkilökuntaluettelosta. Tutorit johdattavat ensimmäisen vuoden opiskelijat mukaan opiskelijaelämään ja neuvovat kädestä pitäen käytännön asioista.

Uskontotieteen tutorit vuonna 2009 ovat: Heidi Hemminki (heidi.hemminki@utu.fi) ja Hanna Lehtinen (hanna.lehtinen@utu.fi). Tutorit ohjeistavat uudet opiskelijat yliopiston käytänteiden saloihin ja vastaavat uusien opiskelijoiden perehdytyksestä heti opintojen alussa.

6.5 Opiskelijakortti ja opiskelijanumero

Uusille opiskelijoille myönnetään opiskelijakortti. Opiskelijakortin avulla saa erinäisiä alennuksia mm. VR:ltä ja Matkahuollolta, lisäksi opiskelijakorttia täytyy näyttää opiskeljaruokaloissa, jotta saa ruokaa opiskelijahintaan. Opiskelijakortti toimii myös Turun yliopiston kirjastokorttina. Ilman korttia ei kirjojen lainaaminen onnistu. Opiskelijakortin numeroa kysytään useissa kirjastojen sähköisissä palveluissa. Lisäksi korttia täytyy näyttää mm. tiedekuntatentteihin osallistumisen yhteydessä. Opiskelijakortin voi käydä rekisteröimässä Åbo Akademin kirjastossa, jolloin myös sieltä voi lainata kirjoja. Jotta kortin ominaisuuksia voi käyttää, tulee siinä olla voimassaoleva lukuvuositarra.

Jokaisella opiskelijalla on myös viisinumeroinen opiskelijanumero. Tämä numero täytyy kirjoittaa mm. tenttipapereihin. Lisäksi mm. sähköisessä tenttitulospalvelussa Wentissä ilmoitetaan tulokset opiskelijanumeroitain, ei osallistujien nimillä. Näistä syistä johtuen opiskelijanumero kannattaakin opetella ulkoa.

6.6 Sähköposti, internet ja atk-luokat

Turun yliopistolla on useissa paikoissa mahdollista käyttää tietokonetta ja internet-yhteyttä. Useimpiin tietokoneisiin täytyy kirjautua mikroverkon salasana. Sähköpostia varten jokaisella opiskelijalla on erikseen myös sähköpostiasiana. Sähköpostiasianalla kirjaudutaan myös mm. NettiOpsuun ja Wenttiin. Salasanat ovat henkilökohtaisia, eikä niitä saa luovuttaa muiden käyttöön. Sähköposti- ja mikroverkkosalasanan saa ATK-keskuksen Help Desk:iltä Educariumin neljännessä kerroksesta.

Uskontotieteen opiskelijoille ja henkilökunnalle tarkoitettuun postituslistaan voit liittyä lähettämällä sähköpostiosoitteesi osoitteeseen religiot-owner@utu.fi. Lista on keskustelu- ja informaatiokanava uskontotieteen opiskelijoita ja henkilökuntaa koskevista ja kiinnostavista aiheista. Listalle voit lähettää viestejä osoitteeseen religiot@utu.fi.

Uskontotieteen opiskelijoiden ainejärjestö Nirvanalla on kaksi omaa postituslistaa: nirvana@utu.fi -osoitteella voi lähettää postia Nirvanan hallituksen jäsenille. nibbana@utu.fi on vapaa postituslista, johon voi liittyä niin uskontotieteilijä kuin muukin opiskelija. Tällä postituslistalla voidaan ilmoittaa kaikista yleisistä opiskeluun tai opiskelijaelämään liittyvistä asioista. Tällä listalla ei yleisesti toivota käytävän keskustelua, mutta ilmoittelu on muuten joustavaa.

Tiedonhaku

6.7 Kirjastot

Turun yliopiston opiskelijoilla on käytössään sekä yliopiston puitteissa että sen läheisyydessä useissa eri toimipisteissä toimivia kirjastoja. Tenttikirjojen metsästäminen kannattaa aloittaa selailemalla Turun yliopiston kirjaston tietokantaa, **Volteria**, josta voi kätevästi paikallistaa tarvittavat kirjat ja niiden bibliografiset tiedot. Volterin avulla onnistuu myös erilaisten hakujen tekeminen ja lainojen uusiminen. Kulttuurien tutkimuksen laitoksen opiskelijat löytävät kurssi- ja muuta opintoihin liittyvää kirjallisuutta ainakin kurssikirjastosta ja Fennicummin seminaarikirjastosta.

Turun yliopiston kirjastolla on käytössään myös Nelli-portaali, johon kirjaututaan **sähköpostisalassalla**. Nelliä löytyy elektronisia aikakausjulkaisuja, kirjoja ja apuvälineitä opiskeluun. useat tenttikirjat löytyvät Nelli-portaalin kautta.

Turun yliopiston pääkirjasto

Kun haluat lainata pääkirjastosta kirjan, siitä pitää ensin tehdä tilaus. Kirjatilauksen voi jättää kirjasto-virkailijalle tai sen voi tehdä Volter-tietokannan välityksellä. Tilatun kirjan voi noutaa kirjastosta seuraavana arkipäivänä. Kirjastolainan voi uusida joko kirjastossa tai sen voi tehdä myös puhelimitse, sähköpostitse tai kirjaston www-sivuilla. Kun uusit lainan sähköpostin kautta, ilmoita uusintapyyntösi oma nimesi, osoitteesi, syntymäaikasi tai kirjastokorttisi numero (numerosarja viivakoodin alapuolella).

Sijainti: Yliopistonmäki

Lainaus: p. 333 6176

Neuvonta: p. 333 6177

Avoimna: ma–to: 8–20, pe: 8–18, la: 10–16 ja su: 12–16

Lainojen uusinta sähköpostitse: uusikirja@utu.fi

Turun yliopiston kurssikirjasto

Kurssikirjasto lainaa tutkintovaatimuksiin kuuluvaa kirjallisuutta. Kirjoja lainattaessa on esitettävä opiskelija- tai kirjastokortti. Kotilainojen laina-aika on 21 päivää. Lainattavien niteiden lisäksi kurssikirjastossa on jokaisesta nimekkeestä vähintään yksi lukusalikappale. Lukusalikirjoja annetaan yö- ja viikonloppulainaksi noin tuntia ennen sulkemisaikaa.

Osoite: Assistentinkatu 5

Päivystys: p. 333 5477

Avoimna: ma–to: 9–19, pe 9–16

Lainojen uusiminen sähköpostitse: kurssikirja@utu.fi

Humanistinen tiedekuntakirjasto

Humanistinen tiedekuntakirjasto on humanististen alojen erikoiskirjasto. Kirjallisuus on sijoitettu tieteenaloittain seminaarikirjastoiksi eri laitosrakennuksiin. Tiedekuntakirjastoissa kirjoja ei anneta kotiin yö- ja viikonloppulainoita lukuun ottamatta. Yö- ja viikonloppulainat voi varata etukäteen ja hakea kyseisenä päivänä noin tuntia ennen sulkemisaikaa. Kirjat tulee palauttaa kirjastoon seuraavana arkipäivänä.

Folkloristiikan, kansatieteen ja uskontotieteen kirjasto:

Fennicum, Henrikinkatu 3

p. 333 545

Avoimna: ma–to 9–17, pe 9–16, la suljettu

Steinerkirjasto

Åbo Akademin Donnerska Institutet ylläpitää Steinerkirjastoa, joka on Pohjoismaissa ainutlaatuinen kokoelma uskontotieteellistä kirjallisuutta. Kirjasto on toiminut vuodesta 1957 lähtien. Kirjakokoelma koostuu tällä hetkellä noin 65 000 niteestä uudempaa tieteellistä kirjallisuutta, ennen kaikkea uskontojen historiaa koskevaa kirjallisuutta. Kokoelmassa ovat hyvin edustettuina myös uskontofenomenologia, -psykologia ja -sosiologia. Kirjastosta löytyy noin 500 kausijulkaisua ja sarjaa. Steinerkirjastosta

Tiedonhaku

löytyy myös laaja antroposofisen kirjallisuuden erikoiskokoelma. Lisäksi on syytä mainita Edvard Westermarckin etnografinen kirjasto, joka on sijoitettu Steinerkirjastoon.

Käynti: Piispankatu 13

Posti: PL 70, 20501 Turku, Suomi

Puh: (02) 215 4313

Fax: (02) 2311 290

S-posti: donner.institute@abo.fi

Avoinna: ma–pe 9–16

Åbo Akademin pääkirjasto

Turun yliopiston opiskelija voi käyttää myös Åbo Akademin kirjaston palveluja. Åbo Akademin kirjastosta saattaa löytyä teoksia, joita ei ole Turun yliopiston kirjastossa, joten ennen paniikkia kannattaa vierailla Åbo Akademin puolella. Kirjoja voi lainata Turun yliopiston voimassaolevalla kirjastokortilla, joka aktivoidaan Åbo Akademin kirjaston tietokantaan sopivaksi. Kirjojen lainaaminen tapahtuu samalla tavalla kuin Turun yliopiston pääkirjastossa. Palvelua saa molemmilla kotimaisilla kielillä.

Osoite: Tuomiokirkkokatu 2-4

p. 215 4180

Avoinna: ma–pe: 9–18 (asiakaspalvelu 10–16)

TTY:n kirjasto

Turun yliopiston ylioppilaskunnan kirjastossa on kurssikirjallisuuden lisäksi lainattavissa muuta opintoja tukevaa ajankohtaista kirjallisuutta ja jonkin verran myös kaunokirjallisuutta. Lisäksi kirjastoon tulee valtakunnallisia ja paikallisia sanoma- ja aikakauslehtiä, sekä muiden ylioppilaskuntien lehdet. Kirjojen ja lehtien laina-aika on kuukausi. Lehtien uusimpia numeroita ei lainata, vaan ne on luettava paikan päällä.

Osoite: Ylioppilastalo B, III krs.

Rehtorinpellonkatu 4 B

p. 2769617

Avoinna: ma: 14–18, ti–pe: 10–14.30

Turun kaupunginkirjasto

Myös kaupunginkirjastosta löytyy tenttikirjoja, sekä muuta luettavaa. Turun kaupungin kirjastokortti kannattaa hankkia, jos sellaista ei vielä ole – se ei maksa mitään.

Osoite: Linnankatu 2, 20100 Turku

puh. (02) 330 000

iltaisiin (02) 262 0624

faksi (02) 262 0675

kaupunginkirjasto@turku.fi

Avoinna: ma–pe: 10–20, la: 10–16 ja su: 12–18.

6.7 Kopiokortit ja tulostaminen

Yliopistolla on useassa paikassa (mm. Fennicum in aulassa) kopiokoneita, jotka ovat opiskelijan käytössä. Kopiokoneet toimivat kopiokorteilla, joita voi ostaa esimerkiksi pää- ja kurssikirjastoista ja Juslenian ala-aulasta. Kopiokortteja on saatavilla 50, 100, 215 ja 400 kopiota varten. Hinnat ovat viiden ja kahdeksantoista euron välillä.

ATK-keskus opastaa mikroluokissa tulostamisesta seuraavaa:

Mikroluokissa luokan tulostusjono on valmiiksi määriteltynä ja luokista pitäisi löytyä paperia. Omien tai kertaalleen tulostettujen papereiden, kalvojen, tarrojen, kirjekuorien, yms. käyttö luokkien tulostimissa on ehdottomasti kielletty. Tulostaminen mikroluokissa on maksutonta, mutta tulostamista valvotaan ja selkeisiin väärinkäyttöksiin puututaan. Ainoastaan opintoihin liittyvä kohtuullinen tulostaminen on sallittua. Esimerkiksi laajojen kurssimateriaalien tulostaminen verkosta tai tulostimen käyttäminen kopiokoneena ei ole hyväksyttävää. Suuret työt ja erikoistulosteet saa tulostettua esimerkiksi Digipainosta.

Tiedonhaku

Paperia ja värijauhetta voi jokainen säästää helposti tulostamalla monta sivua arkille (pages per sheet -toiminto). Laitoksilla voi olla lisäksi muita määräyksiä omissa mikroluokissaan tulostamiseen liittyen. Mikroluokkien lisäksi tulostaa voi kirjastoissa kopiokortilla, sekä Fennicumin opiskelijahuoneessa. Opiskelijahuoneessa tulostaminen maksaa 5 senttiä/arkki, mikä maksetaan uskontotieteen toimistoon

7. Vaihto-opiskelu

Uskontotieteellä on vaihto-ohjelma englantilaisen University of Leedsin kanssa. Leedsiin voi hakea uskontotieteen pää- tai sivuaineopiskelija, jolla on vähintään perusopinnot suoritettuna. Paikkoja on kaksi ja vaihdon kesto on yhdeksän kuukautta. Yhdyshenkilö on assistentti Pekka Tolonen (ks. Henkilökunta-osio).

Humanistisella tiedekunnalla on yhteisiä vaihtopaikkoja mm. Prahassa, Freiburgissa, Kielissä, Mainzissa, Berliinissä, Cadizissa, Granadassa, Tartossa, Pariisissa, Budapestissa, Firenzessä, Milanossa, Venetsiassa, Kaunasissa, Klaipedassa, Vilnassa, Riassa, Nijmegenissä, Gdanskissa, Krakovassa ja Chesterissä. Lisätietoja humanistisen tiedekunnan vaihtopaikoista sivulla:

http://rekrytointi.utu.fi/?cmd=opiskelijat.erasmus_harjoittelu

Useiden muiden oppiaineiden vaihtopaikkoja on myös mahdollista hakea, mikäli opiskelee ko. ainetta sivuaineena.

Yliopiston tasolla vaihtopaikkoja on ympäri maailmaa. Katso sivulta:

<http://www.utu.fi/opiskelu/kv/vaihdot/index.html>

Haku aika vaihto-ohjelmiin on kevätlukukauden alussa.

8. Tärkeitä paikkoja

Fennicum

Uskontotieteen opetus on keskittynyt Fennicumiin, Herikinkatu 3:een. Luento-opetusta järjestetään lähinnä alakerran luentosalissa XXV. Alakerrassa, folkloristiikan käytävän alussa on opiskelijahuone, jossa on kolme tietokonetta nettiyhteyksillä, kahvin- ja vedenkeitin, mikroaaltouuni ja kaksi sohvaa – kaikki vain opiskelijoiden käyttöä odottamassa.

Fennicumin toisesta kerroksesta pääsee kulttuurien tutkimuksen laitoksen kirjastoon. Kirjaston alemmalla tasolla on suomen kielen sekä suomalais-ugrilaisen kielentutkimuksen seminaarikirjasto. Folkloristiikan, kansatieteen ja uskontotieteen kirjastoon pääsee nousemalla kierreportaat ylös.

Fennicumin 3. kerroksessa sijaitsevat uskontotieteen tilat – uskontotieteen seminaarihuone (sh), toimisto ja henkilökunnan työhuoneet.

Fennicumin pohjakerroksessa sijaitsevat **Kulttuurien tutkimuksen laitoksen arkistot**, jonne on tallennettu kaikki laitoksellamme tehdyt opinnäytteet sekä kenttätöissä kertynyttä audiovisuaalista sekä kirjallista materiaalia. Arkistosta voi lainata mm. minidisc-nauhureita, sekä video- ja tavallisia kameroita, joita tarvitaan kenttätöissä.

Folkloristiikan ja uskontotieteen **TKU-kokoelma** on perustettu vuonna 1964 ja se toimii sidoksissa folkloristiikan ja uskontotieteen oppiaineisiin. Aineistoja voivat käyttää myös muiden alojen opiskelijat ja tutkijat. TKU-kokoelmaan kerätään erilaisten tutkimusten, kenttätöiden ja opinnäytetöiden yhteydessä muodostunutta aineistoa, joka voi olla ääninauhoja, valokuvia, diakuvia, videonauhoja, käsikirjoituksia, kenttämuistiinpanoja ja muuta materiaalia.

Tärkeitä paikkoja

Kokoelmassa on tällä hetkellä n. 11.000 tuntia ääninauhoja, n. 800 kpl kuvanauhoja sekä n. 13.500 valo- ja diakuva. TKU-kokoelman aineisto koostuu monipuolisesta uskontotieteellisestä ja folkloristisesta pääosin haastatteluista koostuvasta aineistosta.

TKU-kokoelmat ovat tutkimus- ja opetuskäyttöä varten avoimet kaikille, mikäli ko. kokoelmalle ei ole asetettu erityisiä rajoituksia. Kokoelman aineisto on vuodesta 1989 luetteloitu TRIP-pohjaiseen TKU-tietokantaan, jota myös täydennetään koko ajan taannehtivasti ja johon voi tutustua arkiston henkilökunnan opastuksella. Vanhempi aineisto on luetteloitu pahvikortistoon, johon voi tutustua arkiston tiloissa. Alkuperäiskokoelmia ei lainata kulttuurien tutkimuksen laitoksen tilojen ulkopuolelle, mutta aineistosta, johon ei ole asetettu rajoituksia, voi pyytää arkistosta maksullisia kopioita.

Päärakennus ja luonnontieteiden talo

Yliopiston päärakennus sijaitsee yliopistonmäen huipulla. Päärakennuksen pohjakerroksessa ovat opiskelijapalvelut, joissa opiskelijaa palvellaan erinäisten ongelmien yhteydessä. Opiskelijapalveluissa on myös KELA:n sivukonttori. Pohjakerroksessa ovat myös KV-palvelut, jossa ainakin vaihto-opiskelua suunnittelevat joutuvat asiomaan. Päärakennuksen ylemmissä kerroksissa sijaitsevat rehtorin virasto, yliopiston viestintä ja hallinto. Päärakennuksen vierellä sijaitsevat Luonnontieteiden talot I ja II, joissa järjestetään luento-opetuksen lisäksi myös tiedekuntatentit.

Juslenia ja humanistisen tiedekunnan kanslia

Jusleniassa sijaitsevat niin arkeologian, historian, kieliaineiden ja taiteiden tutkimuksen kirjastot. Juslenian alakerrassa sijaitsevat kielikeskuksen kielistudiot ja itseopiskelutilat. Humanistisen tiedekunnan kanslia sijaitsee Juslenian vieressä olevassa puutalossa. Samasta pihapiiristä löydet myös kielikeskuksen henkilökunnan työhuoneet ja kielikeskuksen toimiston.

Educarium ja Publicum

Educariumissa, kasvatustieteellisen tiedekunnan rakennuksessa sijaitsee mm. kurssikirjasto ja opiskelijaruokala MacchiaVelli (molemmat 1. krs.), sekä 4. kerroksessa Atk-keskus. Sen vieressä Publicumissa taas majoilee yhteiskuntatieteellinen tiedekunta luentosaleineen.

YO-talo A

YO-talon ympäristössä sijaitsevat Turun yliopiston ylioppilaskunnan tilat, opiskelijaruokala Assarin ullakko, TYY:n kirjasto, Nirvanan, NEFA:n (folkloristiikan ja kansatieteen opiskelijat) ja Varen (arkeologian opiskelijat) yhteinen vapaa-ajan tila, Koppi.

Turun Verotoimisto sijaitsee Aninkaistenkatu 1D:ssä, Tuomiokirkkosillan toisella puolella yliopistolta nähtynä.

Työnhakukeskus JobCafe on Yliopistonkatu 29 b A:ssa, 4.kerroksessa.

Akateemiset rekryointipalvelut sijaitsevat Henrikinkatu 1b:ssä. Niiden kautta opiskelija voi mm. hankkia opiskelun ohessa tehtävää työtä, oman alansa töitä tai vaikka gradutoimeksiantoja:
<http://rekryointi.utu.fi/>

Yhdistykset ja seurat

9. Yhdistykset ja seurat

Suomen Uskontotieteellinen seura

Suomen Uskontotieteellinen Seura perustettiin 1. marraskuuta 1963. Kutsussa perustavaan kokoukseen todettiin muun muassa, että "Uskontotieteellistä tutkimusta on harjoitettu maassamme eri muodoissa pitkän aikaa. Teologien ohella esimerkiksi folkloristit, kansatieteilijät, sosiologit, filosofit, taidehistorioitsijat, kirjallisuuden tutkijat sekä kielitieteilijät ovat olleet kiinnostuneita uskonnon tutkimuksesta ja uskonnollisesta käyttäytymisestä." Vuonna 1965 seurasta tuli International Association for the History of Religions -järjestön (IAHR) jäsen. Samana vuonna perustettiin seuran aikakausjulkaisu, *Temenos*. Aloitteen siihen teki professori Lauri Honko. Lehti on Pohjoismaiden yhteinen julkaisu, ja sitä tukee Nordiska Publikationsnämnden för Humanistiska Tidskrifter (NOP-H). Lauri Hongosta tuli myös ensimmäinen päätoimittaja. Hän toimi tehtävässä aina vuoteen 1991, jolloin se siirtyi Tore Ahlbäckille. Vuoden 2004 alusta päätoimittajina aloitti professori Veikko Anttonen ja professori Nils G. Holm ja tällä hetkellä päätoimittajina on professori Veikko Anttonen. *Temenos* ilmestyy kerran vuodessa englanniksi. Se on perustamisestaan lähtien ollut ainoa vieraskielinen uskontotieteellinen aikakausjulkaisu Pohjoismaissa.

Vuonna 2001 Suomen Uskontotieteellinen Seura liittyi European Association for the Study of Religion -järjestön (EASR) jäseneksi. EASR:n puheenjohtajana toimii prof. Kim Knott Leedsistä Englannista ja varapuheenjohtajana professori Veikko Anttonen Turun yliopistosta. Suomen Uskontotieteellinen Seura teki aloitteen vuonna 1987 Pohjoismaisen uskontotieteellisen yhteistyökomitean Nordiska Samarbetskommittén för religionshistorisk forskning (NORREL) perustamiseksi. Se on pohjoismaisten uskonnotutkijoiden kontakti- ja yhteistyöelin, joka on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi.

Uskontotieteellinen seura on järjestänyt kolme kertaa IAHR:n kansainvälisen kongressin. Ensimmäinen kongresseista järjestettiin elokuussa 1973 teemalla "Methodology of the Science of Religion". Kongressi, jonka suunnittelivat ja toteuttivat Lauri Honko ja Aili Nenola, keräsi huomattavan joukon kansainvälisiä huipunimiä, ja sitä pidettiin yhtenä parhaista kongresseista, joita on järjestetty IAHR:n nimissä. Toinen kongressi järjestettiin toukokuussa 1990 aiheesta "Northern Religion and Shamanism". Tähän Juha Pentikäisen ja Veikko Anttonen järjestämään kongressiin osallistui merkittävä määrä tutkijoita muun muassa Venäjältä ja Unkarista. Kolmannesta kongressista elokuussa 1997 vastasi työryhmä Tore Ahlbäck, Tuija Hovi ja Anne Puuronen. Se kertasi ensimmäisen kongressin teemaa muodossa "Methodology in the Study of Religions". Tarkoituksena oli luoda uusi tilannekatsaus uskonnon tutkimuksen metodologiaan neljännesvuosisata myöhemmin ennen kaikkea USA:ssa ja Euroopassa.

Seura on tärkeä foorumi uskontotieteen opettajille ja tutkijoille Helsingin yliopistossa, Turun yliopistossa ja Åbo Akademiassa sekä uskonnon tutkijoille muiden tieteenalojen parissa. Vuonna 2002 tehty sääntömuutos mahdollistaa nyt myös opiskelijoiden jäsenyyden seurassa. Opiskelijajäseneksi voivat hakea kaikki uskontotieteen ja sen lähialojen opiskelijat. Seuran toimintaan kuuluvat jäsenkokoukset, joita järjestetään yksi tai useampia vuosittain, Uskontotieteen päivät sekä erilaiset vierailijaluennot ja seminaarit. Vuonna 2003 vietettiin seuran 40-vuotisjuhlia, joiden yhteydessä Turussa 23.–24.10. järjestettiin seminaari *Method and Theory in the Study of Folk Religion* sekä vuoden aikana erilaisia tilaisuuksia.

Suomen Uskontotieteelliseen Seuraan voi hakea jäseneksi tai lähettämällä vapaamuotoisen hakemuksen seuran puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle tai sihteerille. Hakemuksesta tulisi selvittää yhteystietojen (osoite, puhelin, s-posti) lisäksi perustelut jäsenyydelle sekä opiskelijoilta pääaine ja muut uskontotieteen lähialojen opinnot.

Seuralla on oma sähköpostilista, jolle kaikki jäsenet voivat kuulua. Listalla ilmoitetaan seuran asioista sekä erilaisista uskontotieteen alaan liittyvistä tapahtumista.

Yhdistykset ja seurat

Puheenjohtaja:

Professori Veikko Anttonen
Kulttuurien tutkimuksen laitos
Uskontotiede
20014 Turun yliopisto
veikko.anttonen@utu.fi

Varapuheenjohtaja:

Dos. Tuula Sakaranaho
Uskontotieteen laitos
PL 59
00014 Helsingin yliopisto
tuula.sakaranaho@helsinki.fi

Sihteeri:

FT Tiina Mahlamäki
Kulttuurien tutkimuksen laitos
Uskontotiede
20014 Turun yliopisto
tiina.mahlamaki@utu.fi

Uskontotieteen opiskelijoiden ainejärjestö Nirvana ry.

Mitä olisikaan uskontotieteen opiskelu ilman pääsyä Nirvanaan? Polkuja tuohon suloiseen tiedottomuuden tilaan on useita, joten vasta-alkajille suosittelemmekin perehtymistä Fennicumilla sijaitsevalla ilmoitustaululla sekä Tykkärin infopalstalla annettuihin tiedonmurusiin. Varmin tapa pysyä ajan tasalla on tietysti Nibbana, jolla käydään vilkasta keskustelua kaikesta Nirvanaan liittyvästä. Suositeltavana pidetään myös säännöllisiä pyhiinvaelluksia Yo-talo B:n huipulle, jossa sijaitsee Koppi, tuo kaikkien janoisten sankari. Moni uskontotieteilijä on ensimmäisen matkansa jälkeen hämmentyneenä kertonut ennenkokemattoman lumoavasta eksottilaisen musiikin, kirkkaiden värisävyn ja huumaavien tuoksujen harmoniasta.

Luotettava yhteistyökumppanimme Nefa ry (folkloristit ja kansatieteilijät) majoilee samoissa tiloissa, tarjoten oman antinsa jokaisen nirvanalaisen työn ja huvin täyttämään elämään. Joskus Nirvana on tehnyt yhteistyötä myös muidenkin ainejärjestöjen kanssa, mutta tästä kerrotaan vain karmaisevia kummitusjuttuja kopilla hieman ennen aamunsarastusta.

Nirvanan toiminnasta on vaikea olla löytämättä omaa mielenkiintonsa kohdetta, sillä harrastamme lähes kaikkea, mitä kuvitella saattaa; aina kyykän pelaamisesta teatterin kautta saunailtoihin ja laivamatkoihin. Olemme "kunnostautuneet" myös laitoksemme elämän pienissä käännteissä, muun muassa vierailuluennon ja rakentavan yhteistyön merkeissä.

Nirvana tiedottaa ahkerasti toimistaan, joten ulos ei voi kukaan valaisua haluava jäädä informaation puutetta syynä käyttäen. Erityisen herkkä tapa saada kontakti on ottaa tarttumaraajoihinsa lehtemme *Samsara*, jota osaava toimitus väsää herkeämättä. Samsara rekonstruoi ja representoi jokaisen nirvanalaisen todellisuutta, mitään säästämättä, keinoja kaihtamatta. Kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä reportaasi kaikesta vähänkin tärkeästä kuuluu tietenkin joka nirvanalaisen etuoikeuksiin. Ja mikä parasta, tuohon rajoja rikkovaan mielikuvituksen ja journalismin karkeloon voi kuka tahansa nirvanalainen antaa oman panoksensa.

Kaikki tämä on sinun vaivaisella 13,5 euron pilkkahinnalla! Ei vaihto- eikä palautusoikeutta. Löydä siis sisäinen sankarisi ja astu Nirvanaan. Ja olet aina siellä, ikuisesti.
Nirvanan puolesta teidät tervetulleiksi toivottavat:

Puheenjohtaja:

Tuomas Äystö
tjayst@utu.fi

Sihteeri:

Heidi Hemminki
heidi.hemminki@utu.fi

Hyvinvointi- ja liikuntavastaava:

Johanna Hanti
johanna.hanti@utu.fi

Sekä **Isäntä:** Juhana Hakala (juhana.hakala@utu.fi)

Yhteystiedot:

Nirvana ry
Fennicum
Henrikinkatu 3,
20014 Turun yliopisto
<http://org.utu.fi/tyyala/nirvana/>

Yhdistykset ja seurat**Varapuheenjohtaja ja KoPo-vastaava:**

Jussi Myyryläinen
jussi.myyrylainen@utu.fi

Taloudenhoitaja ja kulttuurivastaava:

Hanna Lehtinen
hanna.lehtinen@utu.fi

10. Yliopiston ja opiskelun avainkäsitteitä**Hallinto ja järjestöt**

Uuden yliopistolain myötä yliopistot irtautuvat valtiosta ja niistä tulee itsenäisiä oikeushenkilöitä. Tämän johdosta myös yliopiston hallintomalli uudistuu vuoden 2010 tammikuussa. Ensi vuoden alusta lähtien yliopiston hallintoa hoitavat hallitus, rehtori, rehtorinvirasto ja kansleri. Uutta nykyiseen järjestelmään verrattuna on se, että rehtorin asemaa on vahvistettu ja yliopiston hallituksen kymmenestä jäsenestä neljä tulee yliopiston ulkopuolelta. Yliopistouudistus on koko ajan käynnissä oleva prosessi. Moni asia on vielä auki ja tarkentuu syksyn edetessä, esimerkiksi yliopiston uusi johtosääntö on vasta luonnoksen asteella.

Turussa on humanistisen lisäksi kasvatustieteellinen, lääketieteellinen, matemaattis-luonnontieteellinen, oikeustieteellinen ja yhteiskuntatieteellinen tiedekunta. Tiedekunnan hallinnosta vastaa tiedekuntaneuvosto ja dekaani.

Laitos on yliopiston hallinnollinen, tiedekuntaa pienempi yksikkö, joka koostuu useasta oppiaineesta. Uudessa yliopistossa humanistisessa tiedekunnassa tulee olemaan kaksi suurta laitosta: kieli- ja käännöstieteiden laitos sekä historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos. Nykyinen kulttuurien tutkimuksen laitos, johon uskontotiede oppiaineena sijoittuu, sulautuu siis osaksi historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitosta. Tällä hetkellä laitoksen hallintoa hoitavat laitosneuvosto ja laitosjohtaja, jona toimii yksi laitoksen oppiaineiden professoreista. Laitoksen hallinnon rakenne uudessa yliopistossa on vielä kehittelyn alaisena ja tarkentuu syksyn kuluessa.

Yliopiston hallinnossa toimii sen kaikilla tasoilla opiskelijajäseniä. Opiskelijajäsenet hallinnon eri tasoille valitsee ainejärjestö yhdessä kattojärjestö Humanitaksen ja Turun yliopiston ylioppilaskunnan (TYY) kanssa. Myös opiskelijalla on siis mahdollisuus olla mukana päättämässä siitä, mitä yliopistolla tapahtuu.

Turun yliopiston ylioppilaskuntaan (TYY) valitaan yleisillä vaaleilla joka toinen vuosi 41-henkinen edustajisto, joka valitsee keskuudestaan hallituksen. TYY:n alajärjestöjä ovat muun muassa ainejärjestöt (ml. Nirvana), osakunnat ja harrastusyhdistykset. TYY on samaan aikaan edunvalvoja, palveluntuottaja ja kansalaisjärjestö. Yliopistokonsortion myötä myös Turun yliopiston ylioppilaskunta ja Turun kauppakorkeakoulun ylioppilaskunta yhdistyvät yhdeksi Turun yliopiston ylioppilaskunnaksi.

Avainkäsitteitä

Yliopiston virkoja

Professori on yliopistossa tutkiva ja opettava tohtorin tutkinnon suorittanut henkilö. Oppiaineissa, joita voi opiskella pääaineena, on vähintään yksi professori, joka on myös oppiaineen vastuuhenkilö ja johtaja. Lehtori on vähintään lisensiaatin tutkinnon suorittanut henkilö, joka vastaa opetuksesta perus- ja aineopinnoissa. (Päätoiminen) *tuntiopettaja* on yleinen virka varsinkin kieliaineissa. Pt. Tuntiopettajat ovat pääsääntöisesti maisterin tutkinnon suorittaneita. *Assistentti* on pääsääntöisesti jatko-opiskelijoille tarkoitettu virka, johon kuuluu opetusta ja ohjausta. *Tutkija / tutkijakoulutettava* tekee tutkimusta. Tutkija-nimikettä käytetään yleensä tohtoreista ja lisensiaateista ja ”tutkijakoulutettavaa” jatko-opiskelijoista, jotka tekevät tutkimusta. Tutkija voi olla palkattu tai apurahatutkija. *Dosentti* (Dos.) on tiettyyn aiheeseen erikoistunut tohtorin tutkinnon suorittanut opettaja. Dosenttuuriin ei sisälly vaki- tuista opetusvelvollisuutta, vaan se on enemmänkin yliopiston antama tunnustus asiantuntijuudesta. *Amanuenssi* on korkeakoulututkinnon suorittanut virkamies, joka perinteisesti on yliopistolla hoitanut oppiaineen kokoelmia ja avustanut opintojen järjestämisessä. *Korkeakoulusihteeri* on korkeakoulutut- kinnon suorittanut hallintovirkamies, joka toimii kulttuurien tutkimuksen laitoksella esittelijänä. Tämän ohella hän vastaa kansatieteen arkistosta, ohjaa niiden käytössä ja antaa opintoneuvontaa kansatie- teen oppiaineessa. Humanistisen tiedekunnan korkeakoulusihteeri koordinoi Baltic Sea Region Stud- ies -opintojen ohjelmaa ja antaa siihen liittyen opintoneuvontaa. *Toimistos sihteeri* antaa opiskelijoille käytännön neuvoja, ottaa vastaan tenttiin ilmoittautumisia sekä merkitsee suoritukset opintorekisteriin. Osasto- ja toimistosihteerit hoitavat oppiaineen ja laitoksen maksuliikennettä ja monenmoisia hallin- toon ja palkkaukseen liittyviä tehtäviä.

Yliopistorakenteen uudistuessa vuoden 2010 alussa yliopiston virat poistuvat käytöstä ja muuttuvat työsuhteiksi. Käytännössä oppiaineen henkilökunnan tehtävät säilyvät sisällöltään samankaltaisina kuin ennenkin.

Tutkinnot

Humanististen tieteiden kandidaatti (HuK) on alempi korkeakoulututkinto, joka täytyy olla suoritettu ennen maisterin tutkintoa. Kandidaatin tutkinnon vähimmäislaajuus on 180 opintopistettä ja sen tavoite- teellinen suoritus aika on kolme vuotta. HuK-tutkinto sisältää pääaineen perus- ja aineopinnot (väh. 70 op), yhden tai useamman sivuaineen opintoja, pakolliset kieli- ja viestintäopinnot (15 op), mahdollisesti vapaita opintoja (esim. ylimääräiset kielikurssit tai opintokokonaisuuksien ulkopuoliset suoritukset), sekä proseminaarityöhön pohjautuvan kandidaatin kypsyysnäytteen. Kandidaatiksi valmistumisen tavoiteaika on kolme vuotta.

Filosofian maisteri (FM) on ylempi korkeakoulututkinto ja uskontotieteestä valmistuvien tavoitetutkin- to, joka mahdollistaa mm. hakemisen tiettyihin valtion ja kunnan virkoihin. Maisterin tutkinnon laajuus on 120 op (jotka lisätään HuK-tutkinnon 180 op:n päälle). Se koostuu pääaineen syventävistä opin- noista (40 op), pro gradu -tutkielmasta (40 op) ja sivuaineista tai vapaista opinnoista (lopud). Maisterik- si valmistumisen tavoiteaika on kaksi vuotta. Ihanneajassa valmistunut maisteri on siis opiskellut 5 vuotta ja vähintään 300 opintopisteen verran. Kandidaatin- ja maisterinopintoja tekevät ovat perustut- kinto-opiskelijoita.

Filosofian lisensiaatti (FL) ja **Filosofian tohtori (FT)** ovat tieteellisiä jatkotutkintoja. Lisensiaatin ja tohtorin opintoja suorittavia kutsutaan jatko-opiskelijoiksi. Lisensiaatin tutkinnosta ollaan vähitellen luopumassa eli jatko-opiskelijat tähtäävät useimmiten tohtorin tutkintoon, joka koostuu paitsi väitöskir- jasta myös muista suorituksista, kuten väitöskirjaa tukevista opinnoista, seminaareista, alustuksista, luennoista ja artikkeleista.

Opiskeluasiat

Uudet opiskelijat tekevät ensimmäisen opiskeluvuoden aikana oppiaineen henkilökunnan kanssa yhteistyössä henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman. Opintosuunnitelmaa päivitetään siirryttäessä maisteriopintoihin.

Avainkäsitteitä

Lukuvuosi on jaettu neljään periodiin. Sekä syys- että kevätlukukautena on siis kaksi periodia. Periodien viimeisillä viikoilla ei ole kontaktiopetusta, vaan ne on varattu tentteille ja niihin valmistautumiseen.

Periodien ajat:

I. periodi (SL1): 31.8. – 25.10.2009

II. periodi (SL2): 26.10. – 20.12.2009

III. periodi (KL1): 11.1. – 7.3.2010

IV. periodi (KL2): 8.3. – 9.5.2010

Opintopiste (op) on opintosuoritusten mittayksikkö. Yksi op vastaa keskimäärin 26–27 tunnin työpanosta, johon otetaan huomioon esimerkiksi opetuksen seuraaminen, kirjallisuuden tai luentomaisiin tiinpanojen lukeminen tai muu opiskeluun liittyvä työskentely. Opintopiste vastaa yhtä ECTS-pistettä (credit). Perus- aine- ja syventävät opinnot ovat opintokokonaisuuksia. Opiskelijan kannattaa pyrkiä suorittamaan täysiä opintokokonaisuuksia. Kun opintokokonaisuus on suoritettu, pyydetään ko. oppiaineen toimistosta loppumerkintä. Tällöin opintokokonaisuus katsotaan suoritetuksi, eivätkä siihen vaikuta enää esim. muutokset tutkintovaatimuksissa. Opintokokonaisuudet koostuvat opintojaksoista, joiden laajuus vaihtelee yhden ja kymmenen op:n välillä. Esimerkiksi P2. JOHDATUS USKONTOTIETEeseen on opintojakso, joka jakautuu osioihin P2.1, P2.2 ja P2.3.

Perus- ja aineopinnot: Humanistisen tiedekunnan oppiaineissa perusopintojen laajuus on 25 op. Aineopintojen laajuus taas on pääaineopiskelijoille 45 ja sivuaineopiskelijoille 35 op. Pääsääntöisesti sivuaineopiskelijat eivät suorita aineopintojen 10 op:n laajuista proseminaaria. Perusopintojen luontokursseja ei voi korvata kirjatenteillä. Kurssien koodeissa P tarkoittaa perusopintoja ja A aineopintoja (esim. P1. Johdanto kulttuurien tutkimukseen on osa perusopintoja). Perusopinnot ovat kaikille samat, valinnaisuutta on vain joidenkin tenttikirjojen suhteen. Aineopinnoissa valinnanvara kasvaa.

Syventävissä opinnoissa (laajuus 80 op) valinnanvara kasvaa entisestään. Ne koostuvat pro gradu-tutkielmasta (40 op) tai sivuaineopiskelijoilla sivuaineen tutkielmasta (20 op) sekä muista opinnoista, joista osa tukee tutkielman tekemistä.

Pääaine on se oppiaine, jota opiskelija on opiskelijavalinnassa (pääsykoe, erillisvalinta) valittu opiskelamaan. Valmistuakseen on opiskelijan suoritettava pääaineestaan perus-, aine- ja syventävät opinnot muiden opintojen lisäksi.

Sivuaine Uskontotieteessä maisteritutkinnon opintopisteistä vain puolet tulee pääaineesta. Loput opintopisteet on siis kerättävä sivuaineista, pakollisista kieli- ja viestintäopinnoista ja vapaista opinnoista. Opiskelijan kannattaa pyrkiä keräämään sivuaineistaan täysiä opintokokonaisuuksia (esim. perus-, aine- tai syventävät opinnot), koska keskeneräiset opintokokonaisuudet merkitään vapaisiin opintoihin, eikä niitä mainita erikseen tutkintotodistuksessa.

Kieli- ja viestintäopinnot 15 op Saadakseen HuK-tutkinnon suoritettua on opiskelijan osoitettava suullinen ja kirjallinen taitonsa äidinkielessä (5 op), toisessa kotimaisessa kielessä (ruotsi, 5 op) ja yhdessä vieraassa kielessä (5 op). Äidinkielessä tämä tapahtuu harjoituskursseilla, toisessa kotimaisessa- ja vieraassa kielessä voi taidon osoittaa kokeessa. Näiden lisäksi suoritettavat kieli- ja viestintäopinnot sijoitetaan vapaisiin opintoihin. Toisessa kotimaisessa ja vieraassa kielessä voi taidon osoittaa kokeessa. Näiden lisäksi suoritettavat kieli- ja viestintäopinnot sijoitetaan vapaisiin opintoihin

Vapaat opinnot / muut opinnot koostuvat opintokokonaisuuksien ulkopuolisista suorituksista (esim. keskeneräiset perusopinnot) tai vapaaehtoisista kieli- ja viestintäopinnoista. Ne kartuttavat tutkinnon opintopistemäärää, mutta eivät näy tutkintotodistuksessa.

Henkilökunta

11. Henkilökunta

Toimisto. Puh. 333 5246, faksi 333 5049.

Professori:

Anttonen, Veikko. Puh. 333 5241, s-posti veikko.anttonen@utu.fi. Tavattavissa to 13–15 (ajanvaraus toimistosta).

Aloitin uskontotieteen opinnot Turun yliopistossa syksyllä 1971, mutta siirryin pian Helsingin yliopiston humanistiseen tiedekuntaan, missä olen suorittanut kaikki tutkinnot maisterista tohtorin tutkintoon. Uskonnon ja uskonnollisten ilmiöiden tutkiminen edellyttää vankkaa historiallista, maantieteellistä ja etnografista aineistopohjaa. Ankkuroiduin 1970-luvulla suomalaisen uskontotieteen ydinalueelle ja kiinnostuin suomalais-ugrialaisten ja pohjoisten kansojen uskontoperinteiden uskontoantropologisesta tutkimuksesta. Suomalaisen uskontotieteen uranuurtajan, Uno Holmberg-Harvan tutkijaprofiiliin muotoutumista koskeva pro gradu- ja lisensiaattitutkimukseni loi erinomaisen perustan ja antoi valmiudet uskontotieteen akateemista kehitystä koskeville huomiolle ja päätelmille. Suomessa

uskontotieteen teoreettis-metodologiset työvälineet ovat hioutuneet yli sadan vuoden aikana koottujen kenttäaineistojen pohjalta, mutta kuitenkin tiiviissä yhteydessä kansainvälisen uskontotieteen metodiseen kehitykseen. Olen perinyt edeltäjiltäni ja opettajiltani ajatuksen, jonka mukaan kansallinen osaaaminen syntyy vain ja ainoastaan kansainvälisen vuorovaikutuksen ehdoin. Akateeminen tieto uskontojen historiasta, kulttuurisista muodoista ja niiden paikasta erilaisissa yhteiskunnissa ja yhteisöissä karttuu sekä omakohtaisella etnografisella kenttätyöllä hankitun aineiston että laaja-alaisen tutkimuskirjallisuuden avulla. Uskontotieteilijäksi tullaan parhaiten avaamalla uskontojen teologisiin järjestelmiin ja käsitteisiin liittyviä saloja systematisoimalla ja yhdistämällä kieltä, folklorea, mytologiaa, historiaa, sosiaalisia instituutioita ja jokapäiväisen elämän käytänteitä, poliittisia ideologioita sekä inhimillistä tiedonkäsittelyä koskevaa tutkimusta ja teorianmuodostusta. Olen pyrkinyt ottamaan nämä vaatimukset huomioon keskittyessäni muovaamaan historiallisesti, maantieteellisesti, uskonnollisesti ja ideologisesti vaihtelevasta pyhän käsitteestä uskontotieteen analyttisiä tavoitteita palvelevan käsitteellisen työkalun. Huomioni keskiössä on ennen kaikkea pyhäksi luokittelamisen logiikka eri kulttuureissa esihistoriasta nykypäivään.

Olen tehnyt kenttätyötä Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Venäjällä ja Unkarissa. Toimin Suomen Uskontotieteellisen Seuran (SUS) puheenjohtajana, Euroopan uskontotieteen järjestön (EASR) varapuheenjohtajana sekä pohjoismaisen uskontotieteellisen aikakauslehden Temenoksen päätoimittajana.

Vastaan uskontotieteen johdantokurssista, metodologiasta, uskontotieteen syventävistä opinnoista ja niihin sisältyvistä oppihistoria- ja klassikkokursseista sekä pro gradu -töiden ja väitöskirjojen ohjauksesta.

Lehtori:

Kamppinen, Matti, dosentti. Puh. 3335248, s-posti matti.kamppinen@utu.fi. Tavattavissa ke 12.30–14 (ajanvaraus toimistosta).

Olen uskontotieteen lehtori ja vastaan perus- ja aineopetuksessa mm.: perusopinnojen kurssit "Johdanto kulttuurien tutkimukseen" ja "Uskonto tutkimuskohteena" ja aineopinnojen kurssit "Proseminaari", "Uskonnot, uskonnolliset liikkeet ja niiden tutkimus" sekä "Kulttuurien tutkimuksen kentät, aineistot ja menetelmät"

Lehtorin homman lisäksi toimin tieteellisenä asiantuntijana Turun kaupunkorkeakoulun tulevaisuuden tutkimuskeskuksessa sekä dosenttina Helsingin yliopiston teoreettisen filosofian laitokselle, Kuopion yliopiston yleislääketieteen laitoksella, ja

Henkilökunta

Jyväskylän yliopiston etnologian laitoksella.

Minua kiinnostavat maailmankuvatutkimus, argumentaatio ja systeemiajattelu. Olen tutkinut Perun sademetsäalueen kansanlääkintää ja noituutta, riskien ja epävarmuuden hallintaa suomalaisissa ympäristökysymyksissä, sekä ajan kulttuurisia malleja.

Paraikaa johdan kahta Suomen Akatemian rahoittamaa tutkimushanketta, joista CORECO-hanke luotaa yritysten ympäristövastuun ja ekosysteemiajattelun suhteita ja AMACULT-hanke selvittää Amazonian kansanuskon dynamiikkaa.

Uskontotieteen opetuksessa missioni on tieteellisen ajattelun eli argumentaation, tutkimusmenetelmien ja teorioiden kultivointi. Elämässä muutoin missiona on viettää ulkoilupainotteista perhe-elämää.

Assistentti:

Pekka Tolonen FM. Puh. 3336588, s-posti pekka.tolonen@utu.fi Tavattavissa ti 13–15.

Olen uskontotieteen assistentti ja vastuullani on opintojen ohjaus. Otan myös vastaan aineopintojen ja syventävien opintojen tenttejä sekä esseitä. Näiden lisäksi hoidan yhdessä professorin kanssa oppiaineen kansainvälisiä asioita, kuten opiskelijavaihtoa.

Koulutukseltani olen uskonnon ja historian tutkija ja opettaja. Kiinnostukseni menneisiin uskontoihin heräsi ensin myöhäisantiikista ja erityisesti kirkkoisä Augustinuksen vaiheista ja kääntymyksestä. Ota ja lue. Euroopan keskiajan maallikkojen hengellinen liikehdintä vaihtui kuitenkin tutkimukseni kohteeksi. Valmistelen väitöskirjaani 1200-luvun alun Ranskassa kirjoitettuun kronikkatekstiin pohjautuen. Toinen keskiaikainen kiinnostuksen kohteeni on varhaisen inkvisition (1230–1250) toiminta Etelä-Ranskassa ja sen tuottamat lähteet. Tutkimukseeni on kuulunut vaihtelevan pituisia jaksoja Rooman kirjastoissa ja arkistoissa Institutum Romanum Finlandian tukemana. Tutkimukseni kannalta merkittävä tutkijaverkosto on ollut Nordic Centre for Medieval Studies sekä Suomen Akatemian rahoittama projekti ”Suullisen perinteen tekstualisaatio Suomessa”.

Ennen nykyistä työtäni olin apurahoilla ja projekteissa Kalevala-instituutissa. Siellä työtehtäviini kuului mm. tekstitietokantojen suunnittelu (Kalevaloiden poikittaisvertailu ja Lönnrotin kirjeet). Lyhyitä jaksoja olen ollut myös TKU-arkiston digitoimishankkeen ja tietokantojen kehittämisprojektien työllistämänä.

Innostun usein typografisista ongelmista ja muusta pilkunviilaamisesta sekä musiikista ja valokuvauksesta. Jos opintoihin liittyvät asiat askarruttavat mieltäsi, niin tule vastaanotolle tai lähetä sähköpostia.

Tutkija:

Mahlamäki, Tiina, FT. Puh. 333 6249, s-posti tiina.mahlamaki@utu.fi. Tavattavissa ti 11–13

Olen uskontotieteen tutkija, mutta vastuullani on myös opetusta sekä opiskelijoiden ohjausta. Opetan perusopintojen kursseilla Uskonnollisuus Suomessa sekä Maailman uskonnollinen kenttä. Aineopinnoissa vastaan osasta Uskonto ja kulttuuriset erot -osion alueista sekä Metodologia-osiosta yhdessä professorin kanssa. Syventävissä opinnoissa vastaan osasta Uskontokohtainen tai alueellinen erikoistuminen osioista, Uskonto monikulttuuristuvassa Suomessa/koulussa -osiosta sekä graduseminaarista ja Uskontotieteen oppihistoria -osiosta yhdessä professorin kanssa. Autan ja tuen opiskelijoita erityisesti graduntekoon liittyvissä huolissa ja ongelmissa. Toimin myös väitöskirjojen ohjaajana. Lisäksi vastaan kulttuurien tutkimuksen laitoksen uskontotieteen ja folkloristiikan TKU-kokoelmasta ja ohjeistan ja opetan arkistointiin, arkistoaineistojen käyttöön sekä tietosuojaan

liittyvissä asioissa.

Henkilökunta

Väitöskirjani käsitteli kansalaisuuden ja sukupuolen rakentumista Eeva Joenpellon romaanisarjassa. Hänestä kirjoittamani elämäkerta ilmestyy syksyllä 2009 ja olen jo siirtynyt seuraavaan tutkimusprojektiin. Siinäkin en hylkää kirjallisuutta enkä kansalaisuutta, sillä tarkoitukseni on jäljittää ruotsalaisen teosofin ja spirituaalisten Emanuel Swedenborgin (1688–1771) ajatuksia ja niiden vaikutuksia suomalaisten 1800-luvun kansalliskirjailijoiden – J. L. Runeberg, Z. Topelius, A. Kivi, M. Canth – töissä.

Tuntiopettajat:

Kokkinen, Nina, TaM. s-posti nina.kokkinen@utu.fi. Tavattavissa opetuksen yhteydessä.

Olen toiminut uskontotieteen väitöskirjatutkijana Kulttuuristen tulkintojen tutkijakoulun rahoittamana vuoden 2007 alusta lähtien. Tämänhetkiset tutkimukselliset intressini kohdistuvat erityisesti taiteen ja uskonnon yhteyksiin, joihin pureudun 1800- ja 1900-lukujen vaihteen suomalaisen kuvataidekulttuurin kautta. Taiteen ja uskonnon kytkösten lisäksi olen kiinnostunut uskontotieteen ja taidehistorian metodologiasta, länsimaisesta esoteriasta ja mystiikasta sekä myyttien ja satujen kuvittamisesta. Vapaa-aikaani kulutan enimmäkseen ulkoillessa, valokuvatessa sekä kirjojen ja leffojen parissa. Matkustelen myös mielelläni maailmalle uskonnollista taidetta ja luontoa ihmettelemään. Tulevan lukuvuoden aikana osallistun opetukseen Uskonto ja media- sekä Maailman uskonnollinen kenttä -kursseihin puitteissa.

Laato, Anni Maria TT. s-posti anlaato@abo.fi. Tavattavissa opetuksen yhteydessä.

Olen teologian tohtori (systemaattinen teologia) ja filosofian maisteri (latina & klassinen arkeologia) eli kiinnostunut erityisesti varhaisen kirkon ajasta. Turun yliopistossa vastaan koko systemaattisen teologian alasta.

Laitila, Teuvo, dosentti. s-posti teuvo.laitila@joensuu.fi. Tavattavissa opetuksen yhteydessä.

Valmistuin Helsingin yliopistosta maisteriksi pääaineenani uskontotiede ja toisena pääaineenani kirkkohistoria. Väittelin samassa yliopistossa filosofian tohtoriksi kulttuuriantropologiassa. Olen Turun yliopiston uskontotieteen dosentti. Päätyökseni opetan uskontotiedettä sekä ortodoksista kirkkohistoriaa Joensuun yliopistossa.

Vastuualueenani on uskonnonopettajakoulutuksen proseminaari (A.5.) sekä kurssi Euroopan uskontohistoria (S.1.). Vastaan mielelläni näihin sekä tutkimuskohteisiini liittyviin kysymyksiin.

Olen tutkinut ja tutkin edelleen uskontotieteen oppihistoriaa (erityisesti myyttien ja riittien tutkimus sekä uskontofenomenologia), Euroopan uskontohistoriaa (eritoten islam ja ortodoksiset kirkot Balkanilla, etenkin entisen Jugoslavian alueella, ja itäisessä Keski-Euroopassa sekä kansanuskoa Karjalassa) ja uskontojen suhtautumista ympäristö- ja eläinkysymyksiin.

Mikkola, Kati, FM. s-posti kati.mikkola@utu.fi. Tavattavissa opetuksen yhteydessä.

Loppusuoralla olevassa väitöskirjatutkimuksessani tarkastelen modernisaatiota ja suomalaisen kansakunnan rakentamista kansan näkökulmasta: miten ja missä määrin kansa omaksui uudet aatteet, millaisin usein lähes näkymättömin

Henkilökunta

sosiaalisin käytäntein uusia ajatuksia vastustettiin ja mitä vastustus kertoo kansallisen eliitin ja kansan suhteesta. Keskeisenä tutkimusaineistoni on Suomen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkiston kokoelmaan kuuluva, vuonna 1939 kerätty Uudet elämänmuodot -aineisto. Väitöstilaisuus tullaan pitämään syksyllä 2009.

Väitöstyötäni ovat rahoittaneet Suomen Akatemian monitieteinen projekti *Modernization and Popular Experience in Finland 1860-1960*, Suomen Kulttuurirahasto sekä Opetusministeriön rahoittama Kulttuuristen tulkintojen tutkijakoulu. Työlleni tärkeänä virikkeiden antajana on toiminut myös kansankirjoittajien tutkimukseen paneutunut, Kirjallisuusarkiston johtajan Anna Kuisminin luotsaama Annan salonki-verkosto, jonka tiimoilta syntyneessä monitieteisessä Akademia-projektissa aloitin työskentelyn tammiukuussa 2009.

Isänmaallisuuteen ja suomalaisen kansakunnan rakentamiseen liittyvät teemat ovat kiinnostaneet minua opiskelujeni alusta alkaen. Valmistuin filosofian maisteriksi pääaineenani uskontotiede vuonna 2000. Pro gradu -työssäni Isänmaan nousu. Isänmaallisuuden ulottuvuudet Topeliuksen Maamme-kirjassa tarkastelin 1800-luvun suomalaista isänmaallisuuskasvatusta kansakoululaitoksen, kansallisen heräämisen ja romantiikan aatteen konteksteissa. Tutkimuksellinen tieni on kulkenut eliitin aatteista rahvaan arkeen Molemmat puolet kiinnostavat minua edelleen. Kiinnostukseni kohteisiin kuuluu myös katsomusaineiden opetus ja sen kehittäminen. Opettajana olen toiminut Lahdessa Tiirismaan lukiossa sekä Lahden Yhteiskoulun aikuislinjalla aineinani uskonto, elämäkatsomustieto, filosofia ja psykologia.

Opas, Minna, FT. s-posti minna.opas@utu.fi. Tavattavissa opetuksen yhteydessä.

Aloitin uskontotieteen opinnot Turussa vuonna 1996. Vähitellen opinnot kiinnostukseni kohteeksi muodostui Latinalainen Amerikka ja erityisesti Amazonian sademetsäalueen alkuperäisasukkaiden uskontoperinteiden tutkimus. Toisaalta minua kiinnosti myös opettajan työ. Valmistumisen jälkeen olin syksyn 2001 Kaarinan lukiossa uskonnonopettajana ja vuoden 2002 työskentelin Turun yliopiston kulttuurin tutkimuksen laitoksen arkistoissa. Tällä hetkellä väittelyä vaille valmista väitöskirjaani *'Different But the Same: Negotiation of Persons and Christianities in Western Amazonia'* aloin valmistella vuonna 2003 Suomen Akatemian rahoittamassa AMARE-projektissa. Myöhemmin olen työskennellyt Suomen Kulttuurirahaston apurahalla ja tällä hetkellä jatkan tutkimusta niin ikään Suomen Akatemian rahoittamassa AMACULT-projektissa. Väitöstutkimukseni käsittelee Perun sademetsäalueella asuvien yin-intiaanien sosiomoraalisten arvojen tuottamista, ihmisyyden määrittelyä ja kristinuskon tulkintoja. Tutkimuksen ohella toimin uskontotieteellisen Temenos-julkaisun toisena toimitussihteerinä. Vapaa-aikana minuun voi törmätä metsäretkellä, erämaavaelluksella tai partion parissa.

Pyysiäinen, Markku, dosentti. s-posti markku.pyysiainen@helsinki.fi. Tavattavissa opetuksen yhteydessä.

Taira, Teemu, FT. s-posti: teetai@utu.fi.

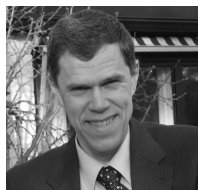
Tulin opiskelemaan uskontotiedettä Turkuun vuonna 1994. Valmistumisen jälkeen olen työskennellyt tutkijana, lehtorina ja tuntiopettajana. Vuonna 2006 ilmestyi kaksi kirjaani: "Työkulttuurin arvomuutos työttömien kerronnassa" (SKS) ja "Notkea uskonto" (Eetos). Syyskuusta 2008 alkaen olen tutkijana Leedsin yliopistossa Englannissa kahden vuoden mittaisessa tutkimusprojektissa "Media Portrayals of Religion and Secular Sacred", jossa tarkastellaan uskontoa brittiläisessä mediassa. Toinen tutkimusaiheeni koskee uskonnon asemaa suomalaisessa julkisuudessa ja sen suhdetta modernisaatioon vuosina 1946–2006.

Toimin myös Temenos: Nordic Journal of Comparative Religion -lehden kirjarvioiden toimittajana. Tutkimuksellisia kiinnostuksen kohteina ovat edellä mainittujen hankkeiden

Henkilökunta

lisäksi nykykulttuurin uskonnollisuus, uskonnon ja modernisaation suhde, uskontotieteen ja kulttuurintutkimuksen teoreettiset ja metodologiset kysymykset yleisesti ja kriittinen tutkimus erityisesti.

Thurén, Lauri TT. s-posti lauri.thuren@joensuu.fi. Tavattavissa opetuksen yhteydessä.

Vastuualueenani Turun yliopistossa on eksegetiikka eli kaikenlainen Raamatun tutkimiseen ja käyttöön liittyvä opetus ja tutkimus. Olen erikoistunut retoriikkaan, argumentaation tutkimukseen ja narratiiviseen kritiikkiin. Tällä hetkellä tutkin "vastustajien" identiteettiä ja funktiota Uuden testamentin teksteissä sekä sitä, miten Jeesuksen vertaukset toimivat kertomuksina. Väittelin tohtoriksi Åbo Akademiassa vuonna 1990 opiskeltuani myös Upsalassa ja Berkeleyssä. Vapaa-aikaan kuuluu viisi lasta ja Nauvossa vuonna 1968 teetetty mahonkivene.

Toivo, Kalle, FM. s-posti kalle.toivo@utu.fi. Tavattavissa opetuksen yhteydessä.

Opintieni uskontotieteen parissa alkoi syksyllä 2000. Uskontotieteen (ja yleensäkin) opintojeni luonnehtii parhaiten se, että minua kiinnosti kaikki, toisaalta ei mikään ylitse muiden. Tätä ohjetta noudatin minkä ennätin, kunnes tuli aika tarttua laajempiin projekteihin. Pro gradu -työni käsitteli kognitiivisia rituaaliteorioita ja luterilaisen kirkon jumalanpalvelusuudistusta.

Valmistumiseni aika koitti alkuvuodesta 2005. Vähitellen saman vuoden aikana muotoutui myös väitöskirjani aihepiiri. Väitöskirjani käsittelee suurten uskonnollisten organisaatioiden johtajuutta ja hallintoa. Erityinen keskittyminen on Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon ja sen ylimpiin toimijoihin, piispiihin. Tutkimus lähestyy uskonnollisuutta, uskonnollista johtamista ja uskonnon hallintoa organisaatiokeskeisestä näkökulmasta. Tärkeän osan muodostaa uskonnon rajojen, julkisen vallan sekä uskonnon ja valtion suhteen arvioiminen. Tutkimus on osa professori Veikko Anttosen vetämää Uskonto ja julkinen valta Suomessa -projektiä.

Nykyiset oheistoiminnon (ne asiat, jotka eivät liity väitöskirjan tekemisen) määrittävät pitkälti yli jäävän ajan mukaan. Maininnan arvoisia lienevät erilaiset opetustehtävät uskontotieteen perusopintojen parissa avoimen yliopiston puolella ja Alkio-opistolla. Ääntäni ja ajatuksiani kuulee jatkossakin Maailman uskonnollinen kenttä kurssilla. Lisäksi utojen sattumien kautta olen päätenyt vuosittain opettamaan myös kansainvälisessä Turun yliopiston Summer Schoolissa suomalaisiin uskontoihin ja traditioihin keskittyvää kurssia.

Tutkijat:

Ahonen, Johanna, FM. s-posti johanna.ahonen@utu.fi. Tavattavissa opetuksen yhteydessä.

Tekeillään olevassa väitöskirjassani tutkin sukupuolen, seksuaalisuuden ja kansallisuuden risteymiä hindulaisuus-peräisissä uskonnollisissa liikkeissä. Päättökäytännöni on tutkimieni liikkeiden parissa sekä Suomessa että Intiassa tapahtuva etnografinen kentätutkimus: osallistuva havainnointi ja haastattelut. Tutkijaksi päätymiseeni ovat vaikuttaneet ennen kaikkea seuraavat syyt: pitkäaikainen kiinnostukseni Intiaa, sen kulttuuria ja hindulaisuutta kohtaan, innostus feministiseen filosofiaan ja teorioihin sekä halu tehdä antropologista kenttätutkimusta. Olen seikkailija luonne ja tukijankammioita huomattavasti paremmin viihdyn kentällä muuttuvissa ja mieluummin myös itselleni vieraisissa ympäristöissä. Eräänä keskeisenä tutkimuksellisenä intressinäni on länsimaisten dikotomioiden (esim. mieli/ ruumis, henkinen/ materiaallinen, transsendenssi/ aistillinen, teoreettinen/ käytännöllinen) tarkastelu ja säröttäminen.

Vuonna 2002 valmistuneessa uskontotieteen gradussani tutkin naiseutta Suomen Hare Krishna -liikkeessä. Tämän jälkeen työskentelin vuoden verran uskonnon ja elämäkatsomustiedon opettajana

Henkilökunta

yläasteella sekä aikuislukiossa Tampereella, kunnes aloitin väitöskirjani teon Suomen Akatemian rahoittamassa tutkimusprojektissa "Häiritsevät erot. Identiteetin, paikan ja vallan feministiset luennat.". Viime vuoden alusta olen ollut tukijakoulutettavana Naistutkimuksen valtakunnallisessa tutkijakoulussa. Vahvuusalueitani ovat hindulaisuuden ja kenttätyön lisäksi feministinen uskonnotutkimus sekä uskonnon kytkökset ruumiillisuuteen ja seksuaalisuuteen. Olen opettanut Korpilahden Alkio-opistolla kulttuurien tutkimuksen kentät, aineistot ja menetelmät -kussia.

Ei akateemisiin mielenkiinnonkohteisiini kuuluvat muun muassa musiikki, elokuvat, taide ja reppumatkailu. Olen viehtynyt erityisesti indie / pop / rock – musiikkiin ja käyn ahkerasti keikoilla. Lisäksi laulan 60- ja 70-luvun rockia esittävässä "Hippiliike" -nimisessä lauluryhmässä. Feministisiä ja Intiaan kytkeytyviä intressejäni toteutan myös taiteen keinoin (esim. valokuvaus, ääni-installaatiot ja tanssiperformanssit).

Heinonen, Jenni, FM. Äitiysvapaalla

Työskentelen Suomen Akatemian rahoittamassa monitieteellisessä CORECO-tutkimushankkeessa (Corporate Environmental Responsibility and the Ecosystem Approach), jossa tutkitaan yritysten ympäristövastuun kulttuurisia ja biologisia kytkentöjä. Tutkimushankkeessa uskonnotieteen lisäksi ovat mukana Turun Kauppakorkeakoulun Vastuullisen liiketoiminnan keskus, talousmaantieteen oppiaine, sekä MTT eli Maa- ja elintarviketalouden tutkimuslaitos. Hankkeen vetäjänä toimii dosentti Matti Kampinen.

Tutkijana minua kiinnostavat yrittäjyyteen ja uskonnollisuuteen liittyvät ilmiöt ja ihmiset. Pro gradussa tarkastelin uskonnollisten yrittäjien käsityksiä yrittäjyydestä ja uskonnollisuudesta. Nyt tutkimusalue on laajentunut koskemaan myös yritysten yhteiskuntavastuuta. CORECO-tutkimushankkeessa oma roolini muodostuu yrittäjien kulttuuristen resurssien ja vastuullisen liiketoiminnan tutkimuksesta. Miten kulttuuriset voimavarat muokkaavat yrittäjien käsityksiä vastuullisesta liiketoiminnasta, sekä motivoivatko ne yrityksiä todelliseen yhteiskuntavastuulliseen toimintaan?

Aiemmin työskentelin Turun työvoimatoimiston kansainvälisissä palveluissa, joten omat kiinnostuksenkohteeni liittyvät myös maahanmuuttoon. CORECO-tutkimushankkeen puitteissa valmistelen myös raporttia, joka käsittelee maahanmuuttajayrittäjiä.

Dosentit:

Alho, Olli, FT. Turun yliopisto. Uskonnotieteen dosentti.

Antola, Päivikki, FT. Turun yliopisto. Uskonnotieteen dosentti.

Kampinen, Matti, FT. Turun yliopisto. Kulttuuriantropologian, erityisesti uskontoantropologian dosentti.

Laitila, Teuvo, FT. Turun yliopisto. Uskonnotieteen dosentti.

Pyysiäinen, Ilkka, TT. Helsingin yliopisto. Uskonnotieteen dosentti.

Siikala, Anna-Leena, FT. Helsingin yliopisto. Folkloristiikan ja uskonnotieteen dosentti.

Sjöblom, Tom, FT. Helsingin yliopisto. Uskonnotieteen dosentti.

Söderholm, Stig, FT. Joensuun yliopisto. Uskonnotieteen dosentti.

Toimistosihteri:

Kivekäs, Irmeli. Puh. 333 5246, s-posti irmkiv@utu.fi.

Uskonnotieteen toimistossa, Fennicummin kolmannessa kerroksessa työskentelee Irmeli Kivekäs. Hän vastaa opintorekisteriin liittyvistä asioista ja häneltä voi pyytää mm. uskonnotieteen ja folkloristiikan opintokokonaisuuksien loppumerkinnot. Toimiston kautta kulkevat myös tentti-ilmoittautumiset sekä siltä on mahdollista varata aikoja professorin ja lehtorin vastaanotoille. Irmeli Kivekkään puoleen voi kääntyä edellä mainituissa asioissa.

Opintojen periodisointi

13. Kuulustelut, periodisointi ja korvaavuus

Opinnot	Periodi 1 31.8.–25.10.2009	Periodi 2 26.10.–20.12.2009	Periodi 3 11.1.–7.3.2010	Periodi 4 8.3.–9.5.2010
Perusopinnot	P0 HOPS-luento ja tarkistus P0 Esittelyluento	P2.2. Uskontotieteen peruskäsitteet ja lähestymistavat	P3 Suomen uskonnollinen kenttä	
	P1 Johdanto kulttuurien tutkimukseen	P2.3. Uskonto tutkimuskohteenä		
	P2.1. Uskontotieteen oppihistoria Suomessa			
	P4. Maailman uskonnollinen kenttä			
Aineopinnot	A3. Uskonto ja kulttuuriset erot / sukupuoli	A2.2. Uskonto, uskonnolliset liikkeet ja niiden tutkimus		
		A5. Metodologia		
			A4. Kulttuurien tutkimuksen kentät, aineistot ja menetelmät	
		A6. Proseminaari		
		A7. Kulttuurialan ammattilaisuus		
Syventävät opinnot	S5. Graduseminaari			
	S6. Työelämävalmiudet			

Opintojen korvaavuus

Opintovaatimusten kehittämisen vuoksi opiskelijat, joiden tutkinto on kesken voivat tarkistaa seuraavista taulukoista jo suoritettujen opintojensa korvaavuudet. Alle on koottu taulukoihin vanhat ja uudet opintovaatimukset. Taulukoiden jäljessä on tarkemmin kerrottu, miten vanhat suoritukset sovitetaan uusiin vaatimuksiin. Ongelmatilanteissa ota yhteyttä assistentti Pekka Toloseen, pekka.tolonen(a)utu.fi tai tule vastaanotolle tiistaisin klo 13–15 1. periodin alusta lähtien.

Peruseriätyt:

- 1) Kaikki siirtyvät suorittamaan uusien opintovaatimusten mukaan. Jos suorituksia on vielä opintoviikkoina, muutetaan ne opintopisteiksi.
- 2) Vanhat opinnot luetaan hyväksi täysimääräisenä ja sovitetaan uusiin opintovaatimuksiin.
- 3) Opintokokonaisuudet, joista on haettu loppumerkintä, avataan vain poikkeustapauksissa.

Vanhat opintovaatimukset	Uudet opintovaatimukset
<i>Uskontotieteen perusopinnot 25 op</i>	<i>Uskontotieteen perusopinnot 25 op</i>
P0. USKONTOTIETEEN ESITTELYLUENTO JA TIEDONHAUN ALKEET, 0 op	P0. USKONTOTIETEEN ESITTELYLUENTO, TIEDONHAUN ALKEET JA HOPS 0 op
P1. JOHDANTO KULTTUURIEN TUTKIMUKSEEN, 2 op	P1. JOHDANTO KULTTUURIEN TUTKIMUKSEEN, 2 op
P2. JOHDATUS USKONTOTIETEeseen, 7 op	P2. JOHDATUS USKONTOTIETEeseen, 9 op
<u>P2.1. Uskontotieteen peruskäsitteet ja lähestymistavat</u> , 3 op	<u>P2.2. Uskontotieteen peruskäsitteet ja lähestymistavat</u> , 3 op
P2.2. <u>Uskonto tutkimuskohteena</u> , 4 op	<u>P2.3. Uskonto tutkimuskohteena/Johdatus uskontoteorioihin</u> 4 op
P3. USKONNOLLISUUS SUOMESSA, 7 op	<u>P2.1. Uskontotieteen oppihistoria Suomessa</u> 2 op
P4. MAAILMAN USKONNOLLINEN KENTTÄ, 9 op	P3. SUOMEN USKONNOLLINEN KENTTÄ, 6 op
	P4. MAAILMAN USKONNOLLINEN KENTTÄ, 8 op

Muuttuneet kohdat lihavoitu.

Korvaavuus aiemmin ja/tai avoimessa suoritettuihin opintoihin: Tärkein muutos on uusi opintojakso P2.1. Tätä ei suoriteta, jos on aiemmin suorittanut osiot P3 (7op) ja P4 (9op) laajuisena. Jos on suorittanut edellä mainituista vanhan laajuisena vain toisen, suoritetaan osio P2.3. 1 op laajuisena.

Opintojen korvaavuus

<p><i>Uskontotieteen aineopinnot 45 op (sivuaine 35 op)</i></p> <p>A1. USKONTOJEN HISTORIA JA NYK. 5 op</p> <p>A2. USKONTO, YKSILÖ JA YHTEISKUNTA, 8op <u>A2.1. Uskontopsykologia. 4 op</u> <u>A2.2. Uskontososiologia. 4 op</u></p> <p>A3. USKONNOLLINEN KIELI JA KOMMUNIKAATIO, 6 op</p> <p>A4. KULTTUURIEN TUTKIMUKSEN KENTÄT, AINEISTOT JA MENETELMÄT, 9 op</p> <p>A5. USKONTOTIETEEN METODOLOGIA, 4 op</p> <p>A6. PROSEMINAARI, KANDIDAATIN TUTKIELMA JA KIRJOITUSKOE, 10 op</p> <p>A7. KULTTUURIALAN AMMATTILAISUUS, TAIDOT JA OSAAMINEN, 3 op</p>	<p><i>Uskontotieteen aineopinnot 45 op (sivuaine 35 op)</i></p> <p>A1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA 8 op [2+3+3 op]</p> <p>A2. USKONTO MODERNISSA YHTEISKUNNASSA, 8 op <u>A2.1. Uskonto mediassa. 3 op</u> <u>A2.2. Uskonnolliset liikkeet ja niiden tutkimus</u> 5 op</p> <p>A3. USKONTO JA KULTTUURISET EROT 3 op</p> <p>A4. KULTTUURIEN TUTKIMUKSEN KENTÄT, AINEISTOT JA MENETELMÄT, 9 op</p> <p>A5. USKONTOTIETEEN METODOLOGIA, 4 op</p> <p>A6. PROSEMINAARI, KANDIDAATIN TUTKIELMA, KIRJOITUSKOE JA HOPS- TARKISTUS, 10 op</p> <p>A7. KULTTUURIALAN AMMATTILAISUUS, TAIDOT JA OSAAMINEN, 3 op</p>
--	--

Muuttuneet kohdat lihavoitu.

Korvaavuus aiemmin ja/tai avoimessa suoritettuihin opintoihin: Opintojaksot A1–A3 ovat muuttuneet. Jaksot A4–A7 ovat ennallaan.

1) Jos on suorittanut osion A1 vanhan mukaan, täydennetään opintoja A1 osion viimeisellä 3op jaksolla. Jos on suorittanut vanhan osion A3 6 op laajuisena, ei osiota A1 tarvitse täydentää. (Vanha: 5+6=11op, uusi: 8+3=11op.)

2) Vanha A2 vastaa uutta opintojaksoa A2. Jos on suorittanut vain jommankumman vanhojen vaatimusten osioista A2.1. tai A2.2. (4op), suoritetaan osio A2.1. 3op sijaan 4 op laajuisena tai A2.2. vastaavasti 5op sijaan 4 op laajuisena.

Opintojen korvaavuus

<p><i>USKONTOTIETEEN SYVENTÄVÄT 80 op</i></p> <p>S1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA 8 op</p> <p>S2. USKONTOTIETEEN OPPIHISTORIA, 6 op</p> <p>S3. SYVENTÄVÄT TEORIA- JA METODIOPINNOT, 26 op</p> <p>S3.1. Syventävä perehtyminen uskontotieteen teorioihin ja menetelmiin, 6 op</p> <p>S3.2. Graduseminaari, 6 op</p> <p>S3.3. Valinnainen osio, 8 op</p> <p>S3.4. Uskontokohtainen erikoistuminen, 6 op</p> <p>PRO GRADU -TUTKIELMA, 40 op</p>	<p><i>USKONTOTIETEEN SYVENTÄVÄT 80 op</i></p> <p>S1. USKONTOKOHTAINEN TAI ALUEELLINEN ERIKOISTUMINEN, 8 op</p> <p>S2. USKONTO MONIKULTTUURISTUVASSA SUOMESSA, 3 op</p> <p>S3. OPPIHISTORIA JA KLASSIKOT, 6 op</p> <p><u>S3.1. Klassikkopiiri, 2 op</u></p> <p><u>S3.2. Uskontotieteen oppihistoria, 4 op</u></p> <p>S4. SYVENTÄVÄT TEORIA- JA METODIOPINNOT 13 op</p> <p><u>S4.1. Keskeiset käsitteet, 5 op</u></p> <p><u>S4.2. Metodiset suuntaukset, 8 op</u></p> <p>S5. GRADUSEMINAARI, 6 op</p> <p>S6. TIETEELLINEN KIRJOITTAMINEN JA TYÖELÄMÄVALMIUDET, 4 op</p> <p>[Voi suorittaa myös työharjoittelulla.]</p> <p>PRO GRADU -TUTKIELMA, 40 op</p>
---	--

Muuttuneet kohdat lihavoitu.

Korvaavuus aiemmin suoritettuihin opintoihin: Vanhojen vaatimusten mukaisesti suoritettu S1 korvaa uusien vaatimusten kohdan S1. Jos aineopinnoista on jo haettu loppumerkintä, voi tässä kohtaa halutessaan myös suorittaa Euroopan uskontohistorian.

S2 Uskonto monikulttuuristuvassa Suomessa on uusi opintojakso.

Vanha S2 Uskontotieteen oppihistoria korvaa uusien vaatimusten opintojakson S3 Oppihistoria ja klassikot.

Graduseminaari on vanhoissa (S3.2.) ja uusissa (S5) vaatimuksissa 6 op laajuinen.

Vanhojen vaatimusten opintojaksojen S3.1., S3.3. ja S3.4. suorituksia sovitetaan ensisijaisesti uusien vaatimusten opintojaksoihin S1, S4.1. ja S4.2

Opintojen korvaavuus

Uskonnonopettajien linjalla ei aineopinnoissa ole muutoksia. Syventävissä opinnoissa on sitä vastoin muutoksia.

Uskonnonopettajien syventävät opinnot	Uskonnonopettajien syventävät opinnot
S1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, 8 op	S1. EUROOPAN USKONTOHISTORIA, 8 op
S2. USKONTOTIETEEN OPPIHISTORIA, 6 op	S2. USKONTO MONIKULTTUURISTUVASSA KOULUSSA, 3 op
S3. USKONTO, YKSILÖ JA YHTEISKUNTA, 6 op	S3. OPPIHISTORIA JA KLASSIKOT, 6 op
S4. USKONNOLLINEN KIELI JA KOMMUNIKAATIO, 6 op	S4. USKONTO MODERNISSA YHTEISKUNNASSA, 8 op <u>S4.1. Uskonto mediassa, 3 op</u> <u>S4.2. Uskonnolliset liikkeet ja niiden tutkimus, 5 op</u>
S5. SYVENTÄVÄT METODIOPINNOT, 4 op	S5. SYVENTÄVÄ PEREHTYMINEN USKONTOTIETEEN TEORIOIHIN JA MENETELMIIN, 5 op
S6. USKONTOKOHTAINEN ERIKOISTUMINEN, 4 op	S6. USKONTOKOHTAINEN TAI ALUEELLINEN ERIKOISTUMINEN, 4 op
S7. GRADUSEMINAARI, 6 op	S7. GRADUSEMINAARI, 6 op
PRO GRADU -TUTKIELMA, 40 op	PRO GRADU -TUTKIELMA, 40 op

Muuttuneet kohdat lihavoitu.

Korvaavuus aiemmin suoritettuihin opintoihin:

Opintojakso S2 on uusi.

Vanha S2 Uskontotieteen oppihistoria korvaa uusien vaatimusten opintojakson S3 Oppihistoria ja klassikot.

Vanhojen vaatimusten mukaiset suoritukset osioissa S3, S4 ja S5 (yhteensä 16op) sovitetaan uusien vaatimusten osioihin S2, S4 ja S5 (yhteensä 16 op).

OPETUSPERIODIT LUKUVUONNA 2009–2010:

I periodi 31.8.–25.10.2009

II periodi 26.10.–20.12.2009

III periodi 11.1.–7.3.2010

IV periodi 8.3.–9.5.2010

TENTIT LUKUVUONNA 2009–2010

Tiedekuntatentit klo 14–18

Tiedekunnan tenttipäivinä suoritetaan kysyysnäytteet ja ne kirjatentit, jotka oppiaine on määrännyt suoritettavaksi tiedekunnan tenttipäivinä.

Syyslukukausi 2009: perjantaisin 25.9., 30.10., 27.11., 18.12.; Ls. IX ja X.

Kevätlukukausi 2010: perjantaisin 29.1., 26.2., 26.3., 23.4., 28.5.; Ls. IX ja X.

Kulttuurien tutkimuksen laitoksen laitostentit klo 14–17

Laitoksen tenttipäivinä tentitään pääasiassa vain luentokurssien kertauskuulusteluja ja perus- ja aineopintojen kirjatenttejä oppiaineen ilmoittamalla tavalla.

Syyslukukausi 2009: perjantaisin 11.9., 2.10., 13.11., 11.12.; Ls. XXV.

Kevätlukukausi 2010: perjantaisin 8.1., 5.2., 12.3., 16.4., 21.5.; Ls. XXV.

Teologian tenttipäivät

Syyslukukausi 2009: perjantaisin kello 14–17; 2.10., 13.11. ja 11.12.; Ls. XXV.

Kevätlukukausi 2010: perjantaisin kello 14–17; 5.2. ja 16.4.; Ls. XXV sekä perjantaina 18.6. kello 10 – 14; luentosaleissa I, II, IX, X, XXII. Kesätenttiin tulee ilmoittautua toukokuun loppuun mennessä.

Kesätentit

Kesätentit järjestetään perjantaina 18.6.2010 kello 10–14, luentosaleissa I, II, IX, X ja XXII sekä torstaina 19.8.2010 kello 10–14, luentosaleissa I, II, IX, X ja XXII.

Kesätentteihin tule ilmoittautua toukokuun loppuun mennessä. Elokuun kesätenttiin osallistuvien on ilmoitauduttava läsnä oleviksi opiskelijoiksi syyslukukaudeksi 2010. Ilmoittautuminen on tehtävä ennen elokuun tenttiä.

Huom.! Tiedekuntatenttien ajat koskevat vain humanistisen tiedekunnan aineita ja laitostentit arkeologiaa, folkloristiikkaa, kansatiedettä, museologiaa ja uskontotiedettä. Muiden tiedekutien tai oppiaineiden kohdalla tarkista aika ja paikka ko. tiedekunnan opinto-oppaasta

Opiskeluoppaan toimittanut

Marjukka Jäntti

Painettu Karhukiossissa 2009